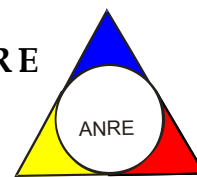

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE
ÎN DOMENIUL ENERGIEI

RAPORT ANUAL 2007

C U P R I N S

CUVÂNT ÎNAINTE	3
I. Introducere	5
II. Activitatea de acces la rețea și autorizare	13
Energie electrică	13
Gaze naturale	21
III. Reglementări și performanțe ale pieței de energie electrică și de gaze naturale	23
Energie electrică	23
Gaze naturale	37
IV. Activitatea de stabilire a prețurilor și tarifelor	42
Energie electrică	42
Gaze naturale	47
V. Protecția consumatorului și control	56
VI. Cooperare și strategie	61
VII. Informare și comunicare	68
VII. Dezvoltare și consolidare instituțională	71
VIII. Buget și surse de finanțare	73
ANEXE	75

Cuvânt înainte

Restructurarea segmentului de reglementare al sectorului energiei a fost unul din evenimentele majore ale anului 2007, iar pentru Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei aceasta a însemnat o etapă deosebit de importantă în procesul său de consolidare instituțională.

În baza prevederilor Hotărârii de Guvern (HG) nr. 410/04.05.2007, ANRE și ANRGN, cele două autorități de reglementare în domeniu înființate separat în anii 1998 și 2000, s-au unit, constituindu-se într-o singură autoritate de reglementare în sectorul energiei electrice și al gazelor naturale. În noua sa structură organizatorică, ANRE și-a desfășurat activitatea de reglementare în conformitate cu atribuțiile și competențele conferite prin Ordonanța de Urgență a Guvernului (OUG) nr. 33/04.05.2007 de modificare și completare a legilor energiei electrice și gazelor naturale.

Consecventă în demersurile sale pentru implementarea legislației secundare adecvate dezvoltării unei piețe interne de energie eficiente, ANRE a continuat și în noua structură, procesul de perfecționare și completare a cadrului de reglementare în sensul armonizării acestuia cu cerințele legislative românești și europene și adaptării sale continue procesului de dezvoltare al sectorului energiei electrice respectiv cel al gazelor naturale.

Obiectivele urmărite de ANRE în anul 2007 s-au concentrat, în principal, asupra promovării concurenței în sectorul energiei electrice și al gazelor naturale, a creșterii eficienței piețelor de energie și integrarea acestora în piața regională și europeană. O atenție specială a fost acordată protecției consumatorului, utilizării eficiente a resurselor și promovării surselor de energie regenerabile.

Liberalizarea totală a piețelor de energie electrică și de gaze naturale, punct de referință în evoluția pieței europene de energie, a reprezentat un alt eveniment important al anului 2007. Astfel, cu începere de la 1 iulie 2007, 14 țări europene, printre care și România, și-au deschis spre concurență piețele de energie electrică și de gaze naturale.

În România, deschiderea totală a piețelor de energie electrică și de gaze naturale s-a realizat prin aprobarea Hotărârii de Guvern nr. 638/20.06.2007.

Dreptul de a-și alege furnizorii de energie electrică și de gaze naturale reprezintă principalul avantaj pe care liberalizarea competiției îl aduce consumatorilor, aceștia având posibilitatea să negocieze direct cu furnizorii de energie termenii și condițiile privind prestarea serviciului de furnizare a energiei, cum ar fi: prețurile, modalitățile de plată, calitatea serviciului, etc. În același timp, însă, consumatorul care nu va dori să facă uz de dreptul de a-și alege furnizorul sau care va considera că oferta furnizorului nu este convenabilă, va putea beneficia, în continuare, de serviciile furnizorului său existent, acesta fiind obligat să asigure prestarea serviciului de alimentare cu energie a consumatorului respectiv.

În acest sens, în completarea cadrului de reglementare, a fost emis Ordinul ANRE nr. 14/2007 prin care a fost adoptat *Regulamentului privind furnizarea de ultimă opțiune a energiei electrice*, care reprezintă o garanție pentru desfășurarea în condiții de siguranță a activității consumatorilor de energie electrică, în contextul liberalizării totale a piețelor de energie. Prin desemnarea de către ANRE a *furnizorilor de ultimă opțiune* și stabilirea reponsabilităților acestora, regulamentul are în vedere protejarea clienților finali în situația în care unui furnizor de energie electrică i-a fost declanșată procedura de suspendare/retragere a licenței de furnizare astfel încât alimentarea cu energie a acestor clienți să nu fie prejudiciată.

În plan internațional, anul 2007 a fost anul în care ANRE a elaborat și primul său raport anual către Comisia Europeană. În concordanță cu acordul încheiat între Consiliul Reglementatorilor Europeni în domeniul Energiei (CEER) și Comisia Europeană, raportul conține informații referitoare la piețele de energie electrică și de gaze naturale pentru perioada 1 ianuarie 2006 - 1 iulie 2007 și a fost elaborat în vederea îndeplinirii obligațiilor de raportare ce revin autorității în conformitate cu prevederile Directivelor 2003/54/CE și 2003/55/CE și în noua calitate a României de stat membru al Uniunii Europene începând cu 1 ianuarie 2007.

Un rol important în consolidarea statutului ANRE ca organism european de reglementare în domeniul energiei l-au avut și acțiunile de cooperare internațională desfășurate în vederea stabilirii de noi relații de colaborare cu instituții similare din regiunea central și est-europeană și din Uniunea Europeană, dezvoltării unei piețe regionale de energie și pregătirii și perfecționării personalului ANRE.

În contextul existenței unei piețe de energie cu o mai mare deschidere și a mai multor opțiuni, stimularea competiției între furnizorii de energie electrică și de gaze naturale și încurajarea îmbunătățirii calității serviciilor asigurate au un rol important, iar Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei, prin reglementările pe care le emite în conformitate cu atribuțiile și competențele conferite de noua sa structură, joacă un rol decisiv în transformarea sectorului energiei.

Gergely Olosz

Președinte

I. INTRODUCERE

Cadrul juridic de organizare și funcționare

În sectorul energiei electrice, respectiv în cel al gazelor naturale, în România, au fost înființate autorități de reglementare în octombrie 1998 - Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE), respectiv 2000 - Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Gazelor Naturale (ANRGN), ca instituții publice autonome, aflate pentru început în coordonarea ministerului de resort, apoi în coordonarea Primului-ministru.

În baza prevederilor OUG nr. 25/2007 privind stabilirea unor măsuri pentru reorganizarea aparatului de lucru al Guvernului a fost constituită o autoritate unică de reglementare în sectorul energiei și gazelor naturale, respectiv Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei, care a preluat și atribuțiile, bugetul, sursele de finanțare, personalul, drepturile și obligațiile Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Gazelor Naturale, activitatea fiind reorganizată în concordanță cu prevederile Hotărârii de Guvern (HG) nr. 410/04.05.2007. Ca urmare a acestei reorganizări, legile energiei electrice și cea a gazelor naturale au fost modificate și completate prin Ordonanța de Urgență a Guvernului (OUG) nr. 33/04.05.2007.

În noua structură organizatorică aprobată prin HG nr. 410/2007, ANRE este o instituție publică autonomă de interes național cu personalitate juridică și finanțare integrală din venituri extrabugetare, aflată în coordonarea primului-ministru, prin Cancelaria Primului-Ministru. ANRE funcționează în baza Legii nr. 13/2007 privind energia electrică cu modificările și completările ulterioare, a Legii gazelor nr. 351/2004, cu modificările și completările ulterioare, a *Regulamentului de organizare și funcționare* a instituției, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 410/2007 având misiunea de a elabora, stabili și urmări aplicarea ansamblului de reglementări obligatorii la nivel național, necesar funcționării sectorului și pieței energiei electrice, precum și a gazelor naturale în condiții de eficiență, concurență, transparență și de protecție a consumatorilor.

Conducerea ANRE este asigurată de un președinte, ajutat de trei vicepreședinți, numiți și revocați prin decizie a primului-ministru, pentru un mandat de 5 ani. Președintele reprezintă ANRE în relațiile cu terții.

Pentru aprobarea reglementărilor elaborate de ANRE a fost constituit un comitet de reglementare format din președinte, cei trei vicepreședinți și șapte reglementatori. Cei șapte reglementatori sunt numiți de primul-ministru pe o perioadă de cinci ani, din cadrul personalului ANRE, la propunerea președintelui ANRE. Ordinele și deciziile ANRE cu privire la reglementare sunt adoptate cu votul majorității membrilor comitetului de reglementare.

Desfășurarea activităților în sectorul energiei electrice și în cel al gazelor naturale urmăresc:

- asigurarea dezvoltării durabile a economiei naționale;
- diversificarea bazei de resurse energetice primare;
- asigurarea capacității de înmagazinare a gazelor naturale atât pentru nevoile curente, cât și pentru cele strategice;
- constituirea stocurilor de siguranță la combustibilii necesari pentru producerea energiei electrice, precum și a energiei termice produse în cogenerare;
- crearea și asigurarea funcționării piețelor concurențiale de energie;
- asigurarea accesului nediscriminatoriu la sursele de gaze naturale;
- asigurarea accesului nediscriminatoriu și reglementat al tuturor participanților la piețele de energie și la rețelele electrice de interes public; asigurarea accesului nediscriminatoriu al

terților la conductele din amonte, depozitele de înmagazinare, sistemele de transport și de distribuție a gazelor naturale;

- transparența tarifelor, prețurilor și taxelor la energie, urmărind creșterea eficienței energetice atât în sectorul energiei electrice cât și în cel al gazelor naturale;
- asigurarea siguranței și continuității în alimentarea cu energie a consumatorilor;
- protejarea intereselor legitime ale consumatorilor;
- asigurarea siguranței în funcționare și a funcționării interconectate a Sistemului electroenergetic național -SEN și a Sistemului național de transport - SNT al gazelor naturale cu sistemele țărilor vecine și cu sistemele europene;
- asigurarea protecției mediului la nivel local și global, în concordanță cu reglementările legale în vigoare;
- promovarea utilizării surselor noi și regenerabile de energie;
- promovarea producției de energie electrică realizată în sisteme de cogenerare de înaltă eficiență, asociată energiei termice livrate pentru acoperirea unui consum economic justificat.

Principalele atribuții și competențe ale ANRE în sectorul energiei electrice:

- stabilește reglementări cu caracter obligatoriu pentru operatorii economici din sectorul energiei electrice;
- acordă, modifică, suspendă sau retrage autorizațiile și licențele pentru operatorii economici din sectorul energiei electrice, inclusiv pentru producătorii de energie termică produsă în cogenerare;
- elaborează și aprobă metodologiile de calcul necesare stabilirii prețurilor și tarifelor reglementate;
- stabilește tarife/prețurile aplicabile consumatorilor captivi până la deschiderea integrală a pieței urmând ca după această dată să stabilească tarife/prețurile pentru consumatorii casnici și pentru clienți comerciali mici a căror putere maximă aprobată prin avizul tehnic de racordare este de până la 100 kVA. Tarifele reglementate se aplică până când aceștia își exercită prima dată dreptul de eligibilitate;
- elaborează și aproba regulamentul de desemnare a furnizorului de ultimă opțiune, stabilește criteriile și regulile pentru stabilirea tarifelor aplicate de furnizorii de ultimă opțiune;
- aprobă prețurile și tarifele practicate între operatorii economici din cadrul sectorului energiei electrice pe piața reglementată de energie electrică, tarifele pentru serviciile de sistem, de transport și de distribuție a energiei electrice, prețurile și tarifele practicate pentru activitățile și serviciile aferente producerii energiei termice în cogenerare destinate populației, pe bază de consultări, în scopul asigurării protecției consumatorului final;
- stabilește contractele-cadru de furnizare, pe cele dintre operatorii economici privind vânzarea, achiziția, transportul, serviciul de sistem și distribuția energiei electrice, precum și pe cele de vânzare a energiei termice produse în cogenerare;
- elaborează regulamentul de furnizare a energiei electrice la consumatori, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului;
- aprobă reglementări tehnice și comerciale pentru operatorii economici din sector;
- exercita controlul cu privire la respectarea de către operatorii economici din sectorul energiei electrice a reglementărilor emise, a sistemului de prețuri și tarife în vigoare și aplică sancțiuni în cazul nerespectării acestora;
- stabilește procedura de soluționare a neînțelegerilor precontractuale și soluționează neînțelegerile legate de încheierea contractelor dintre operatorii economici din sectorul energiei electrice, a contractelor de furnizare a energiei electrice și a contractelor de racordare la rețea;
- stabilește metodologia proprie de urmărire și control în vederea respectării de către operatorii economici a sistemului de prețuri și tarife;

- elaborează, în conformitate cu prevederile legale, regulamentul de constatare, notificare și sancționare a abaterilor de la reglementările emise în domeniu;
- urmărește aplicarea reglementărilor specifice în domeniul energiei electrice;
- sesizează ministerul de resort și Consiliul Concurenței cu privire la abuzul de poziție dominantă pe piață și la încălcarea prevederilor legale referitoare la concurență, ori de câte ori constată nerespectarea reglementărilor cu privire la concurență și transparență;
- creează și gestionează o bază de date la nivel național, necesară desfășurării activității sale și pentru furnizarea de informații altor autorități în elaborarea strategiei de dezvoltare a sectorului energiei electrice, precum și în legătură cu activitatea comerțului internațional cu energie electrică și cu practicile internaționale în domeniu, pe baza datelor ce vor fi transmise de operatorii economici implicați;
- elaborează regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, regulament care se aprobă prin hotărâre a Guvernului;
- publică rapoarte anuale asupra activității proprii și rezultatelor activității de monitorizare desfășurate conform legii;
- organizează, monitorizează și controlează procedurile privind realizarea de noi capacități de producere a energiei electrice în condițiile în care prin procedura de autorizare nu este garantată siguranța alimentării pentru consumul intern;
- colaborează cu autoritățile de reglementare ale statelor din regiune pentru armonizarea cadrului de reglementare pentru dezvoltarea pieței regionale, inclusiv privind schimburile transfrontaliere de energie electrică și regulile privind gestionarea și alocarea capacităților de interconexiune prin care sistemul este interconectat;
- monitorizează piața de energie electrică în vederea evaluării nivelului de eficiență, transparență și concurență a acesteia pe bază de reglementări proprii și prezintă rapoarte trimestriale primului-ministru și ministrului de resort privind problemele și soluțiile aplicate;

Principalele atribuții și competențe ale ANRE în sectorul gazelor naturale:

- elaborează și propune spre aprobare Guvernului Regulamentul privind acordarea autorizațiilor și licențelor în sectorul gazelor naturale;
- stabilește condițiile de valabilitate pentru autorizațiile și licențele acordate;
- elaborează și aprobă reglementări și norme tehnice la nivel național care stabilesc criteriile de siguranță tehnică, cerințele tehnice minime de proiectare, execuție și exploatare, necesare pentru funcționarea în condiții de eficiență și siguranță a obiectivelor din domeniul gazelor naturale;
- elaborează și propune spre aprobare Guvernului regulamentele privind accesul terților la conductele din amonte, conductele de tranzit, la depozitele de înmagazinare, la sistemele de transport și de distribuție a gazelor naturale;
- elaborează, aprobă și aplică reglementări pentru organizarea și funcționarea pieței de gaze naturale, privind asigurarea continuității și siguranței alimentării cu gaze naturale a consumatorilor;
- asigură liberalizarea totală a pieței interne de gaze naturale;
- aprobă regulamentele de programare, funcționare și dispecerizare a SNT și a depozitelor de înmagazinare a gazelor naturale, la propunerea operatorilor din sector;
- elaborează, aprobă și aplică criterii și metode pentru aprobarea prețurilor și pentru stabilirea tarifelor reglementate în sectorul gazelor naturale;
- elaborează și aprobă contractele-cadru pentru furnizarea gazelor naturale, contractele-cadru pentru prestarea serviciilor de înmagazinare, de transport și de distribuție, precum și contractele-cadru pentru activitățile conexe, desfășurate în baza unor tarife reglementate;
- elaborează, aprobă și urmărește aplicarea reglementărilor tehnice, comerciale, economice, operationale, cu caracter obligatoriu, referitoare la parametrii de calitate ai serviciilor de

transport, tranzit, înmagazinare, stocare, dispecerizare, distribuție și furnizare a gazelor naturale;

- avizează, în condițiile legii, clauzele și condițiile specifice din contractele de concesiune a bunurilor, activităților și serviciilor din sectorul gazelor naturale;
- monitorizează:
 - piața internă de gaze naturale;
 - respectarea reglementărilor privind organizarea și funcționarea pieței de gaze naturale;
 - respectarea reglementărilor privind accesul la conductele din amonte, depozitele de înmagazinare și la sistemele de transport și de distribuție;
 - respectarea criteriilor și a metodelor pentru aprobarea prețurilor și pentru stabilirea tarifelor reglementate în sectorul gazelor naturale;
 - aplicarea regulilor privind gestionarea și alocarea capacităților de interconectare, împreună cu autoritatea sau cu autoritățile de reglementare din statele cu care există interconectare;
 - modul de rezolvare a problemei capacității supraaglomerate a SNT al gazelor naturale;
 - publicarea informațiilor de interes de către operatorii sistemelor de transport și de distribuție privind conductele de interconectare, utilizarea rețelei și alocarea capacității către părțile interesate, ținând cont de necesitatea de a păstra confidențialitatea datelor cu caracter comercial;
 - separarea efectivă a conturilor pentru activitățile de înmagazinare, transport, distribuție și furnizare a gazelor naturale și GNL - gaz natural lichefiat, GPL - gaz petrolier lichefiat, GNCV - gaz natural comprimat pentru vehicule, pentru evitarea subvențiilor încrucisate între acestea;
 - respectarea de către operatorii licențiați a condițiilor de valabilitate pentru licențe;
 - activitatea operatorilor licențiați pentru asigurarea securității și continuității în furnizarea gazelor naturale;
- soluționează divergențe privind refuzul de acces la SNT al gazelor naturale/sistemele de distribuție a gazelor naturale;
- mediază neînțelegerile precontractuale în sectorul gazelor naturale, conform procedurilor proprii;
- elaborează, aprobă și aplică Regulamentul de constatare, notificare și sancționare a abaterilor de la reglementările emise în domeniul gazelor naturale;
- protejează interesele legitime ale consumatorilor din sectorul gazelor naturale;
- creează baza de date necesară pentru desfășurarea activității sale și pentru furnizarea de informații altor organisme implicate în elaborarea strategiei de dezvoltare a sectorului gazelor naturale, precum și în activitatea de comerț internațional cu gaze naturale;
- stabilește, pentru operatorii licențiați, obiectivele privind asigurarea securității și continuității în furnizarea de gaze naturale, precum și condițiile și procedura de desemnare a furnizorului de ultima instanță;
- avizează, pentru fiecare perioadă de reglementare pentru care se stabilesc tarife și prețuri reglementate, programele de investiții ale operatorilor licențiați, în vederea recunoașterii costurilor și încadrării acestora în tarifele și prețurile aprobate.

În îndeplinirea atribuțiilor sale, ANRE colaborează cu Consiliul Concurenței, cu Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, cu ministerele și cu alte organe de specialitate ale administrației publice centrale sau locale interesate, cu asociațiile consumatorilor de energie electrică și de gaze naturale, cu operatorii economici specializați care prestează servicii pentru sector, cu asociațiile profesionale din domeniul energiei și cu asociațiile patronale și sindicale, cu autorități de reglementare din alte state.

Obiectivele activității ANRE

Principalele obiective urmărite de către ANRE pe parcursul anului 2007 au fost:

- Crearea unui sector energetic modern, corespunzător principiilor Uniunii Europene (UE) de liberalizare a pieței de energie electrică și de gaze naturale, capabil să satisfacă cererea consumatorilor de energie în conformitate cu angajamentele asumate;
- Armonizarea intereselor și menținerea unor relații echilibrate în sectoarele energiei electrice și gazelor naturale.

Contextul activității ANRE în 2007 și indici de performanță

În vederea susținerii punctelor de vedere ale autorității, ANRE a participat la ședințele comisiilor de specialitate ale Camerei Deputaților sau Senatului, referitor la proiectele legislative incidente sectorului.

Principalele acte normative adoptate în cursul anului 2007, parte a procesului de reformă instituțională și funcțională a sectorului energiei au fost:

1. Legea energiei electrice nr. 13/2007, publicată în M.Of. nr. 51/23.01.2007, cu modificările și completările ulterioare;
2. HG nr. 1556/2007 privind stabilirea cuantumului ajutorului anual pentru acoperirea unei părți din costul chiriei, energiei electrice și energiei termice pentru nevoi casnice cuvenit veteranilor de război, văduvelor de război, precum și accidentaților de război în afara serviciului ordonat, publicată în M.Of. nr. 876/20.12.2007;
3. HG nr. 1281/2007 privind aprobarea Programului național pentru reducerea costurilor cu energia pentru populație, prin creșterea eficienței energetice și utilizarea energiei regenerabile în anul 2007, precum și a Regulamentului de selecție a solicitanților cofinanțării cuprinse în acest program, publicată în M.Of. nr. 728/2007;
4. HG nr. 1082/2007 privind aprobarea Programului de iarnă în domeniul energetic pentru asigurarea funcționării în condiții de siguranță și stabilitate a Sistemului Electroenergetic Național în perioada 1 octombrie 2007 - 31 martie 2008, publicată în M.Of. nr. 661/2007;
5. HG nr. 1069/2007 privind aprobarea Strategiei energetice a României pentru perioada 2007-2020, publicată în M.Of. nr. 781/2007;
6. HG nr. 638/2007 privind deschiderea integrală a pieței de energie electrică și de gaze naturale, publicată în M.Of. nr. 427/2007
7. HG nr. 553/2007 privind modificarea și completarea Regulamentului pentru acordarea licențelor și autorizațiilor în sectorul energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 540/2004, publicată în M.Of. nr. 404/2007
8. OUG nr. 33/2007, pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice nr. 13/2007 și a Legii gazelor nr. 351/2004, publicată în M.Of. nr. 337/2007.
9. Legea nr. 346/2007 privind măsuri pentru asigurarea siguranței în aprovizionarea cu gaze naturale.
11. O.U.G. nr. 122/2007 pentru modificarea și completarea Legii gazelor nr. 351/2004

Activitatea ANRE din anul 2007 s-a înscris în următoarele coordonate:

- continuarea procesului de acordare, modificare sau retragere a licențelor și autorizațiilor de înființare în domeniul energiei electrice și al gazelor naturale;
- atestarea agenților economici care proiectează, execută, verifică și exploatează instalații electrice din sistemul electroenergetic și autorizarea electricienilor care proiectează, execută și verifică instalații electrice;

- autorizarea și verificarea persoanelor fizice care desfășoară activități de proiectare, execuție și exploatare în sectorul gazelor naturale și autorizarea și verificarea operatorilor economici care desfășoară activități de proiectare, execuție și exploatare în sectorul gazelor naturale;
- completarea cadrului de reglementare cu noi reglementări comerciale în domeniul energiei electrice și al gazelor naturale;
- ajustarea prețurilor și a tarifelor la energia electrică și termică în cogenerare în scopul acoperirii costurilor justificate;
- stabilirea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciilor de transport, de distribuție și de furnizare reglementată a gazelor naturale, precum și pentru prestarea serviciului de înmagazinare subterana a gazelor naturale;
- completarea necesarului de reglementări tehnice în domeniul energiei electrice și al gazelor naturale;
- efectuarea activităților de inspecție, îndrumare și control, orientate în special asupra îndrumării agenților economici în aplicarea reglementărilor emise;
- rezolvarea petițiilor și a disputelor precontractuale.

Indicatorii ANRE care determină autonomia instituției, asigură participarea părților interesate la luarea deciziilor și modul de contestare a deciziilor emise de ANRE precum și Raportul de evaluare a implementării Legii 52/2003 în anul 2007 se regăsesc în tabelele de mai jos:

Îndeplinirea indicatorilor de performanță specifici în cazul ANRE

Nr. crt.	Indice	Concretizare în cazul activității ANRE
1	Formulare clară a competențelor și a atribuțiilor autorității în legislația primară	Legea energiei electrice nr. 318/2003, cu modificările și completările ulterioare și Legea nr. 228/2004, cu modificările și completările ulterioare.
2	Autonomia autorității în raport cu părțile interesate	ANRE este o instituție publică, autonomă, de interes național cu personalitate juridică, aflată în coordonarea Primului-ministru, prin Cancelaria Primului-ministru. Președintele și vicepreședintele sunt numiți și revocați prin decizie a Primului-ministru, pentru un mandat de cinci ani; Finanțarea activității ANRE a fost asigurată integral din venituri proprii obținute din tarifele pentru acordarea de licențe și autorizații și din contribuțiile agenților economici din sectorul energiei electrice și al gazelor naturale.
3	Participarea părților interesate în luarea deciziilor. Transparență decizională.	Publicarea pe pagina de Internet a instituției a programului de reglementări pentru anul în curs și a programului ședințelor publice de acordare a licențelor și autorizațiilor. Definirea mecanismelor de consultare și de informare asupra pozițiilor părților interesate din sectorul energiei electrice și al gazelor naturale în procesul de emitere a ordinelor și deciziilor proprii. Organizarea ședințelor publice și discutarea proiectelor de reglementare în cadrul ședințelor Consiliului Consultativ permit participarea tuturor factorilor interesați în procesul decizional și în același timp dau posibilitatea prezentării argumentelor finale pe care s-a bazat ordinul sau decizia. ANRE a primit un sprijin deosebit din partea membrilor Consiliului Consultativ, atât prin implicarea directă a acestora în rezolvarea problemelor apărute, cât și prin mediatizarea activității ANRE. Raportul ANRE privind transparența decizională în administrația publică se regăsește în tabelul 2 . Publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I a reglementărilor de interes general. Regăsirea acestora pe pagina Internet a instituției, la adresa www.anre.ro . Întocmirea de rapoarte anuale de informare către autoritățile statului.
4	Contestabilitatea deciziilor și ordinelor autorității	Deciziile și ordinele ANRE pot fi atacate în contencios administrativ la Curtea de Apel București, în termen de 30 de zile de la data la care au fost notificate părților interesate sau de la data publicării lor în Monitorul Oficial al României, Partea I

Raport de evaluare a implementării Legii nr. 52/2003 în anul 2007

<i>INDICATORI</i>	<i>RASPUNS</i>
<i>A. Procesul de elaborare a actelor normative</i>	
1. Numărul proiectelor de acte normative de interes public adoptate în 2006	187
2. Numărul proiectelor de acte normative care au fost anunțate în mod public	157
Dintre acestea, au fost anunțate în mod public:	
a. pe site-ul propriu	157
b. prin afisare la sediul propriu	0
c. prin mass-media	0
3. Numărul de cereri primite pentru furnizarea de informații referitoare la proiecte de acte normative	908
Din care, solicitate de:	
a. persoane fizice	239
b. asociații de afaceri sau alte asociații legal constituite	340
4. Numărul proiectelor transmise persoanelor fizice care au depus o cerere pentru primirea informațiilor referitoare la proiectul de act normativ	0
5. Numărul proiectelor transmise asociațiilor de afaceri și altor asociații legal constituite	48
6. Numărul persoanelor responsabile pentru relația cu societatea civilă care au fost desemnate	1
7. Numărul total al recomandărilor primite	2600
8. Numărul total al recomandărilor incluse în proiectele de acte normative	964
9. Numărul întâlnirilor organizate la cererea asociațiilor legal constituite	90
10. Numărul proiectelor de acte normative adoptate în anul 2007 fără a fi obligatorie dezbaterea publică a acestora (au fost adoptate în procedura de urgență sau conțin informații care le exceptează de la aplicarea Legii nr. 52/2003, conform art. 5)	11
<i>B. Procesul de luare a deciziilor</i>	
1. Numărul total al ședințelor publice (stabilite de instituțiile publice)	62
2. Numărul ședințelor publice anunțate prin:	
a. afișare la sediul propriu	0
b. publicare pe site-ul propriu	62
c. mass-media	0
3. Numărul estimat al persoanelor care au participat efectiv la ședințele publice (<i>exclusiv funcționarii</i>)	870
4. Numărul ședințelor publice desfășurate în prezența mass-media	1
5. Numărul total al observațiilor și recomandărilor exprimate în cadrul ședințelor publice	378
6. Numărul total al recomandărilor incluse în deciziile luate	88
7. Numărul ședințelor care nu au fost publice, cu motivația restricționării accesului:	
a. informații exceptate	0
b. vot secret	0
c. alte motive (care ?)	0
8. Numărul total al proceselor verbale (minuta) ședințelor publice	62
9. Numărul proceselor verbale (minuta) făcute publice	3
<i>C. Cazurile în care autoritatea publică a fost acționată în justiție</i>	
1. Numărul acțiunilor în justiție pentru nerespectarea prevederilor legii privind transparența decizională intentate administrației publice:	
a. rezolvate favorabil reclamantului	0
b. rezolvate favorabil instituției	1
c. în curs de soluționare	0

În cursul anului 2007, autoritatea de reglementare a emis **65** ordine (**39** în domeniul energiei electrice și **26** în domeniul gazelor naturale) și **2176** decizii.

În anul 2007, 9 operatori economici din sectorul **energiei electrice** (SC Cez Electrica Oltenia SA, E.ON Moldova, SC Federația Mileniul III, SC Romwin International SA, S.C. „Termoelectrica” S.A., SC FDFEE Transilvania Sud SA, Primăria București, SC Electrica Muntenia Sud SA, SC Comsys International SA), au contestat la Curtea de Apel București diferite decizii și ordine emise de președintele ANRE. Dintre contestațiile formulate, două au fost respinse ca neîntemeiate de Curtea de Apel București, iar celelalte se află încă în curs de soluționare pe rolul acestei instanțe. De asemenea, a existat și o cauză în care ANRE a avut calitatea de intervenient, acțiunea fiind formulată de o persoană fizică și fiind respinsă ca neîntemeiată. Totodată, în anul 2007, Înalta Curte de Casație și Justiție a respins ca nefondate recursurile formulate de următorii operatori economici: S.C. Cemtrade SA, Primăria Sibiu, SC Electrocentrale București SA, SC Enel Electrica Dobrogea SA.

ANRE a acționat în instanță pe SC Hidroelectrică SA cu o acțiune în pretenții, în curs de soluționare, precum și un număr de 22 operatori economici (SC Aquaterm SA, SC Upet Targoviste, SNGN Romgaz Mediaș, SC Cugireana SA, SC GCL Băilești, SC GCL Salonta, SC Gostrans Anina, Primăria Pantelimon, SC Instel Cons; SC Yurom Energy, SC Rycom MVG, Edil Prest Babadag, SC Acvaterm SA, RAGCL Reghin, SC MTS SA, RATA CFL Turda, SC Termo Construct, Societatea de Gaz și Electricitate, SC Termoelectrică SA, Aeroportul Mureș, SC Metalpet Tecuci, SC Danubiana SA), în vederea recuperării sumelor datorate de aceștia ANRE. 18 din aceste acțiuni au fost admise, 2 acțiuni au fost respinse, iar 2 sunt în curs de soluționare.

În cursul anului 2007, ANRE a susținut în fața instanțelor de judecată, un număr de 13 dosare din domeniul **gazelor naturale**, după cum urmează:

- 2 plângeri contravenționale
- 5 acțiuni în contencios administrativ
- 2 cauze privind recalcularea pensiei
- 2 dosare privind înscrierea la masa credală în cadrul procedurii de insolvență
- 2 acțiuni în pretenții

Din totalul acestor cauze au fost finalizate un număr de 4 cauze, restul aflându-se în derulare în prezent. De asemenea, pe parcursul cursului anului 2007, Comisia de soluționare a refuzului accesului la sisteme a fost sesizată în 3 cazuri, astfel:

- a) în primul caz, Comisia a constatat emiterea acordului de acces cu nerespectarea prevederilor Regulamentului privind accesul la sistemele de distribuție a gazelor naturale, aprobat prin H.G.nr. 1043/2004, fără a reține un refuz nejustificat de acces la sistemul de distribuție
- b) în al doilea caz, Comisia a constatat că refuzul accesului la sistemul național de transport (SNT) este justificat, conform art.6 lit. e) din Regulamentul privind accesul la sistemul național de transport al gazelor naturale, aprobat prin H.G.nr.1043/2004
- c) în cel de-al treilea caz, Comisia a constatat că refuzul accesului la sistemul național de transport (SNT) este justificat, conform art.64 lit. a) din Legea gazelor nr.351/2004.

II. Activitatea de acces la rețea și autorizare

Energie electrică și termică produsă în cogenerare

A. Acordarea de licențe și autorizații de înființare

În cursul anului 2007 ANRE a desfășurat, în continuare, procesele de acordare de licențe și autorizații de înființare (denumite, mai departe pe scurt, autorizații), respectiv de modificare sau retragere a acestora, pe baza competențelor ce i-au fost atribuite de:

- Legea energiei electrice (Legea nr. 318/2003, în vigoare până la 23.02.2007, respectiv Legea nr. 13/2007, care a intrat în vigoare de la acea dată, cu modificările și completările ulterioare),
- Ordonanța Guvernului nr. 73/2002 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de alimentare cu energie termică produsă centralizat, în vigoare până la 21.03.2007, respectiv de Legea serviciului public de alimentare cu energie termică nr. 325/2006, care a intrat în vigoare de la acea dată.

Potrivit cadrului legal, ANRE:

- a încheiat, cu ANRSC, Protocolul privind predarea-primirea de licențe acordate pentru desfășurarea de activități în domeniul energiei termice, în conformitate cu competențele și atribuțiile specifice, în baza dispozițiilor art. 17 alin (6) din Legea nr. 325/ 2006 (Protocolul a devenit accesibil, după semnare, în versiunea sa electronică, pe pagina de internet a ANRE, www.anre.ro, putând fi consultat de publicul interesat pe calea [Informatii \ Info Licente / Autorizari \ Liste ANRSC](#));
- a elaborat, în conformitate cu dispozițiile art. 14 alin. (4) și art. 90 alin. (3) din Legea energiei electrice nr. 13/2007, proiectul de modificare și completare a ”Regulamentului pentru acordarea licențelor și autorizațiilor în sectorul energiei electrice” (aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 540/2004, cu modificările și completările ulterioare. Acest nou proiect a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 553/2007, iar varianta completă a Regulamentului a devenit accesibilă, în versiunea sa electronică, pe pagina de internet a ANRE, putând fi consultat de publicul interesat pe calea [Legislatie \ Licente si autorizari EE \ Reglementari](#).

În derularea proceselor de acordare, modificare și retragere de licențe/ autorizații, ANRE s-a conformat cerințelor aplicabile, specificate în „Regulamentul pentru acordarea licențelor și autorizațiilor în sectorul energiei electrice”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 540/2004, cu modificările și completările ulterioare (cel mai recent acesta fiind modificat și completat prin Hotărârea Guvernului nr. 553/2007, după cum s-a arătat mai sus).

Documentele de autorizare (licențele, autorizațiile, condițiile asociate acestora) au fost emise ca urmare a deciziilor adoptate de Comitetul de reglementare al ANRE, în ședințe publice. La ședințele publice ale Comitetului de reglementare al ANRE au fost invitați și reprezentanți ai altor instituții și autorități publice, ai unor operatori economici, asociații patronale și profesionale din domeniu; după caz, aceștia au intervenit în discuțiile purtate, pentru a face unele remarci sau pentru a solicita explicații cu privire la conținutul unora dintre rapoartele ce s-au prezentat.

Licențe

Pentru desfășurarea de activități în sectorul energiei electrice și al energiei termice produse în cogenerare

În cursul anului 2007, pe baza cererilor adresate ANRE privind acordarea de noi licențe, respectiv de modificare a licențelor deținute pentru a desfășura activități în sectorul energiei electrice și al energiei termice produse în cogenerare și în urma analizelor efectuate Comitetul de reglementare a aprobat:

- acordarea a **46** de licențe
- modificarea, la cererea titularilor, a **66** dintre licențele aflate în vigoare
- retragerea a **10** licențe.

În conformitate cu art. 26 alin. (3) din Regulamentul pentru acordarea licențelor și autorizațiilor în sectorul energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 540/2004, cu modificările și completările ulterioare, 6 dintre cererile înregistrate la ANRE în vederea acordării de licențe au fost scoase din evidență, solicitanții acestora necompletând documentația necesară în termenul corespunzător prevederilor din Regulament, care este de 60 de zile lucrătoare de la data înregistrării scrisorilor prin care ANRE a semnalat această necesitate. Repartizarea pe activități a licențelor care s-au acordat în anul 2007 este următoarea:

a) 8 licențe pentru producerea de energie electrică, dintre care:

- **15 licențe** pentru producerea de energie electrică din surse regenerabile (energie eoliană
- **8 licențe**, hidroenergie - 7 licențe),

- **3 licențe** pentru producerea de energie electrică în cogenerare, utilizând combustibili fosili;

b) 3 licențe pentru producerea de energie termică în cogenerare, care au fost acordate operatorilor care au devenit și titulari ai licențelor pentru producerea de energie electrică din combustibili fosili, menționați anterior;

c) 3 licențe pentru distribuția energiei electrice dintre care:

- **2 licențe** ai căror solicitanți, ulterior titulari sunt societăți comerciale care desfășoară distribuția energiei electrice în mod complementar unei alte activități principale (de producție);
- **1 licență** al cărei solicitant, ulterior titular administrează un parc industrial, desfășurând serviciul de distribuție a energiei electrice pentru utilizatori din cadrul parcului respectiv;

d) 22 licențe pentru furnizarea de energie electrică, dintre care **6 licențe** au fost solicitate și acordate unor noi operatori economici, care s-au înregistrat ca urmare a divizării parțiale a societăților comerciale de distribuție și furnizare a energiei electrice (a se vedea Nota de la finele secțiunii A).

Repartizarea pe activități a licențelor care au fost modificate în anul 2007 este următoarea:

a) 11 licențe pentru producerea de energie electrică, dintre care:

- **7 licențe** au fost modificate în scopul extinderii drepturilor acordate prin acestea asupra unor capacități de producere a energiei electrice nou puse în funcțiune de titularii licențelor respective;
- **2 licențe** au fost modificate pentru că unele dintre capacitățile energetice exploatate pe baza licențelor respective au fost casate sau trecute în conservare;
- **1 licență** a fost modificată pentru a actualiza datele privind amplasamentul centralei electrice eoliene (a cărei exploatare face obiectul licenței), aceasta fiind mutată de pe amplasamentul inițial, din județul Prahova, pe un nou amplasament, în județul Tulcea;
- **1 licență** a fost modificată în scopul extinderii duratei de valabilitate a acesteia;

b) 15 licențe pentru producerea de energie termică în cogenerare, dintre care:

- **12 licențe** au fost modificate în conformitate cu prevederile la cap. IV pct. 1 din Protocolul privind predarea-primirea de licențe acordate pentru desfășurarea de activități în domeniul energiei termice, încheiat între ANRE și ANRSC în baza dispozițiilor art. 17 alin (6) din Legea nr. 325/ 2006;

- **3 licențe** au fost modificate ca urmare a extinderii sau restrângerii volumului de capacități energetice (prin punerea în funcțiune de noi capacități, respectiv casarea sau conservarea unora dintre capacitățile energetice deținute de titularii licențelor);
- c) 9 licențe pentru distribuția energiei electrice** dintre care:
- **7 licențe** au fost modificate ca urmare a schimbărilor ce au intervenit în statutul titularilor acestora, operatori care dețin în concesiune exclusivă serviciul public de distribuție a energiei electrice pe zone distincte ale teritoriului național (a se vedea Nota de la finele secțiunii A);
 - **1 licență** a fost modificată în scopul prelungirii duratei de valabilitate a acesteia ;
 - **1 licență** a fost modificată pentru includerea unor noi capacități de distribuție printre cele care pot fi exploatate comercial în baza licenței respective;
- d) 31 licențe pentru furnizarea de energie electrică**, în scopul prelungirii duratei lor de valabilitate.

În cursul anului 2007 a fost au fost retrase **10 licențe**, după cum urmează:

- a) 7 licențe pentru furnizarea de energie electrică** au fost retrase de ANRE la cererea titularilor acestor licențe, societățile comerciale de distribuție (anterior și de furnizare a energiei electrice), care au eliminat din obiectul lor de activitate furnizarea de energie electrică (a se vedea Nota de la finele secțiunii A);
- b) 1 licență pentru producerea de energie electrică**, care a fost retrasă de ANRE simultan cu acordarea unei noi licențe de același tip societății care a preluat în exploatare capacitățile de producere care au făcut obiectul exploatării pe baza licenței care a fost retrasă;
- c) 1 licență pentru furnizarea de energie electrică**, care a fost retrasă de ANRE ca urmare a nerespectării de către titular a unora dintre condițiile asociate licenței, fără ca acesta să fi manifestat intenția sau posibilitatea de remediere a situației respective; titularul licenței nu a desfășurat activitatea care a făcut obiectul licenței;
- d) 1 licență pentru producerea de energie electrică**, care a fost retrasă de ANRE deoarece titularul acesteia a întrerupt activitatea care a făcut obiectul licenței, fără a exista perspectiva reluării acestei activități, după care a intrat în insolvență; titularul licenței nu a achitat contribuția facturată de ANRE, încălcând astfel una dintre condițiile asociate licenței respective.

Nota. Referitor la "Repartizarea pe activități a licențelor care au fost modificate în anul 2007 " – lit. iii), "Repartizarea pe activități a licențelor care s-au acordat în anul 2007 " - lit. d) , precum și la retragerea a 7 licențe pentru furnizarea de energie electrică în cursul aceluiași an, se precizează:

- a)** În Anexa la Hotărârea Guvernului nr. 890/2003 privind aprobarea "Foi de parcurs din domeniul energetic din România" este inclusă ANEXA NR. 2 (pag. 75 în M.O. nr. 581 bis/14.VIII.2003) care, la punctul C, prevede unele Caracteristici definitorii pentru Distribuitori și furnizori consumatori captivi (D/F), cu referire la perioada 2005-2007.

Dintre acestea se citează:

- "până în iulie 2007 se va realiza separarea legală, în entități juridice separate, a activității de furnizare de cea de distribuție".
- b)** Linia strategică mai-sus menționată s-a concretizat în dispozițiile de la art. 45 alin. (1), (2) și (3) din Legea energiei electrice nr. 13/2007, care a determinat și adoptarea Hotărârii Guvernului nr. 675/2007 privind reorganizarea prin divizare parțială a societăților comerciale de distribuție și furnizare a energiei electrice, filiale ale Societății Comerciale "Electrica" - S.A..

Conformându-se prevederilor legale, precum și dispozițiilor din Hotărârea Guvernului nr. 675/2007, 7 dintre cele 8 societăți comerciale de distribuție și furnizare a energiei electrice, care au ca acționar Societatea Comercială "Electrica" - S.A., au realizat separarea juridică a operatorului de distribuție, ca efect al reorganizării prin divizare parțială a societăților comerciale integrate pe

verticală. În tabelul de mai jos sunt enumerate cele 7 societăți care au fost reorganizate, precum și societățile rezultate după divizarea acestora.

Nr. crt.	Denumirea societății înainte de divizarea sa parțială	Denumirea societății după divizarea sa parțială	Denumirea noii societăți rezultate din divizarea parțială
1	S.C. de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice „E.ON Moldova” - S.A.	S.C. E.ON MOLDOVA DISTRIBUȚIE - S.A.	S.C. E.ON MOLDOVA FURNIZARE - S.A.
2	S.C. de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica Oltenia" S.A.	S.C. CEZ DISTRIBUȚIE-S.A.	S.C. CEZ VÂNZARE - S.A.
3	S.C. de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice „Enel Electrica Banat” - S.A.	S.C. Enel Distribuție Banat- S.A.	S.C. ENEL ENERGIE - S.A.
4	S.C. de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice „Enel Electrica Dobrogea ” - S.A.	S.C. Enel Distribuție Dobrogea - S.A.	
5	S.C. Filiala de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice Electrice “Electrica Transilvania Nord” - S.A.	S.C. Filiala de Distribuție a Energiei Electrice “Electrica Distribuție Transilvania Nord” - S.A.	S.C. Filiala de Furnizare a Energiei Electrice “Electrica Furnizare Transilvania Nord”- S.A.
6	S.C. Filiala de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice Electrice “Electrica Transilvania Sud” - S.A.	S.C. Filiala de Distribuție a Energiei Electrice “Electrica Distribuție Transilvania Sud” - S.A.	S.C. Filiala de Furnizare a Energiei Electrice “Electrica Furnizare Transilvania Sud” - S.A.
7	S.C. Filiala de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice Electrice “Electrica Muntenia Nord” - S.A.	S.C. Filiala de Distribuție a Energiei Electrice “Electrica Distribuție Muntenia Nord” - S.A.	S.C. Filiala de Furnizare a Energiei Electrice “Electrica Furnizare Muntenia Nord” - S.A.

S.C. Filiala de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica Muntenia Sud" S.A., la care, de asemenea, S. C. "Electrica" - S.A. este acționar, nu a realizat în anul 2007 separarea juridică a operatorului de distribuție, această filială fiind încă angrenată în finalizarea procesului de privatizare de către statul român și Enel SpA, câștigătoare a licitației de privatizare.

Se menționează că:

- Toate cele 7 societăți comerciale de distribuție și furnizare a energiei electrice, având ca acționar Societatea Comercială "Electrica" - S.A., enumerate în coloana 1 a tabelului de mai sus, au deținut, ca titulari, licențe pentru distribuția, respectiv furnizarea de energie electrică, până la reorganizarea lor prin divizare parțială;
- Ca urmare a reorganizării acestora, la care s-a făcut referire, cele 7 societăți de distribuție a energiei electrice (enumerate în coloana 2 a tabelului de mai sus) au păstrat, în continuare, licențele acordate pentru prestarea acestui serviciu; licențele pentru distribuția energiei electrice au fost modificate în 2007, după înregistrarea schimbărilor intervenite în statutul titularilor respectivi; la cererea acestora, ANRE a retras licențele pentru furnizarea de energie electrică pe care le dețineau, fiindcă activitatea obiect al licențelor a fost preluată de societățile organizate prin divizarea parțială (enumerate în coloana 3 a tabelului de mai sus);
- În urma divizării parțiale a celor 7 societăți comerciale (enumerate în coloana 1 a tabelului de mai sus), s-au înregistrat 6 noi societăți comerciale, care, preluând activitatea de furnizare a energiei electrice, au solicitat și au obținut acordarea unor noi licențe pentru furnizarea de energie electrică.

B. Autorizații de înființare

În cursul anului 2007, pe baza cererilor adresate ANRE, Comitetul de reglementare a aprobat să se acorde **23** de autorizații. Repartizarea acestor autorizații, pe tipul de capacități energetice, respectiv de lucrări (instalare sau rețehnologizare) este următoarea:

- **3 autorizații** pentru realizarea unor noi capacități de producere a energiei electrice, dintre care:
 - centrală hidroelectrică de mică putere (CHEMP),
 - 2 grupuri de cogenerare care se instalează în cadrul unor centrale termoelectrice existente;
- **5 autorizații** au fost acordate operatorului de transport și de sistem, respectiv pentru :
 - realizarea unei noi linii electrice,
 - realizarea unei noi stații electrice,
 - rețehnologizarea a 3 dintre stațiile sale electrice;
- **15 autorizații** au fost acordate pentru capacități destinate distribuției de energie electrică, după cum urmează:
 - **5 autorizații** pentru realizarea unor noi stații electrice destinate racordării unor consumatori la rețeaua electrică de transport (**o autorizație**), respectiv la o rețea electrică de distribuție (**4 autorizații**);
 - **autorizație** pentru realizarea unei noi substații de tracțiune electrică feroviară;
 - **9 autorizații** au fost acordate operatorilor concesionari ai serviciului public de distribuție a energiei electrice, pentru realizarea de noi capacități energetice (dintre care **4** pentru noi stații electrice, iar **2** pentru noi linii electrice), respectiv **3** pentru rețehnologizarea unor stații electrice.

În cursul anului 2007 a fost refuzată acordarea unei autorizații de înființare, din motivul că finalizarea completării documentației anexate cererii aferente s-a făcut în preajma punerii în funcțiune a capacității energetice la care se executaseră lucrări de rețehnologizare.

C. Autorizarea electricienilor și atesatarea agenților economici

Activitatea de autorizare a electricienilor s-a desfășurat în conformitate cu prevederile *Regulamentului pentru autorizarea electricienilor care proiectează, execută, verifică și exploatează instalații electrice din sistemul electroenergetic*; revizia 3 a acestui regulament a fost aprobată prin Ordinul ANRE nr. 25/2007.

De la data de 1 iulie 2004, data demarării activității de autorizare a electricienilor până la 31 decembrie 2007, ANRE a înregistrat **8495** cereri de autorizare, dintre care **2716** în anul 2007.

Pe ansamblul activității, situația se prezintă astfel:

	2004	2005		2006		2007	
	T*	P**	T	P	T	P	T
Total cereri	713	2024		3042		2716	
Autorizat	601	903	733	1039	808	1183	638
Neautorizat	8	48	33	413	363	366	217
Absent	59	51	54	77	95	97	80
Neadmis	27	36	46	110	75	77	54

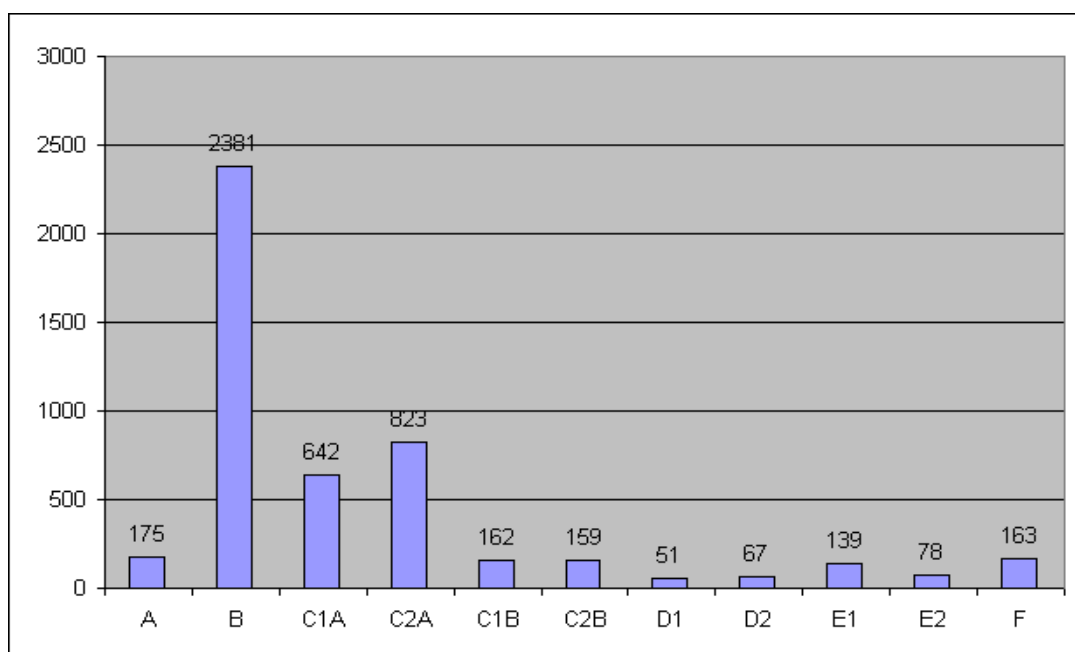
* Sesiunea din toamnă

** Sesiunea din primăvară

Activitatea de atestare a agenților economici s-a desfășurat în conformitate cu prevederile *Regulamentului pentru atestarea agenților economici care proiectează, execută, verifică și exploatează instalații electrice din sistemul electroenergetic*; revizia 3 a acestui regulament a fost aprobată prin Ordinul ANRE nr. 24/2007.

Regulamentul de atestare stabilește condițiile, criteriile și procedura de atestare, conform căreia rapoartele de analiză a cererilor de atestare, întocmite de Serviciul Atestări, se prezintă Comisiei de atestare, decizia președintelui ANRE luându-se în funcție de hotărârea acestei comisii. Comisia de Atestare își desfășoară activitatea în baza *Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei de Atestare*, aprobat prin Decizia 420/2004, membrii fiind numiți de președintele ANRE, prin decizie.

În anul 2007, Comisia de Atestare a susținut 24 de ședințe în care au fost analizate **931 cereri de atestate de către agenți economici** care desfășoară activități supuse atestării. În urma analizei cererilor înregistrate la ANRE, 1 cerere a fost refuzată, iar din analiza celorlalte 984, s-au acordat **1008 atestate**. Pe ansamblu, de la demararea activității de atestare (1 iulie 2004) până la 31 decembrie 2007, ANRE a acordat **4840 atestate**, astfel:

D. Emiterea de reglementări tehnice

În cursul anului 2007, au fost elaborate următoarele reglementări tehnice pentru sectorul energiei electrice:

Normă tehnică privind delimitarea zonelor de protecție și de siguranță aferente capacităților energetice - revizia I, aprobată cu **Ordinul ANRE nr. 4/09.03.2007**, cu modificările și completările din Ordinul 49/29.11.2007. Revizuirea s-a efectuat ca urmare a evoluției cadrului legislativ, precum și din necesitatea de a enunța valori concrete pentru dimensiunile zonelor de protecție și de siguranță ale tuturor categoriilor de capacități energetice. În plus, a apărut necesitatea precizării dimensiunilor acestor zone și pentru instalații de producere a energiei din surse eoliene. Documentul stipulează, printre altele, obligația titularilor de autorizații/licențe de a asigura informarea terților interesați, în primul rând a proprietarilor de terenuri cuprinse în zonele de protecție și de siguranță a capacităților energetice, cu privire la dimensiunile acestor zone și la interdicțiile legate de acestea.

Contractul - cadru privind folosirea infrastructurii sistemului de distribuție a energiei electrice pentru realizarea serviciului de iluminat public, aprobat cu Ordinul ANRE nr. 5/14.05.2007. În conformitate cu prevederile Legii nr. 230/2006 realizarea sistemului de iluminat public utilizând elemente ale sistemului de distribuție a energiei electrice presupune ca autoritățile administrației publice locale să aibă drept de folosință cu titlu gratuit a infrastructurii sistemului de distribuție a energiei electrice, pe toată durata existenței acesteia, pe baza unui contract încheiat între autoritățile administrației publice locale și proprietarul sistemului de distribuție a energiei electrice. Prin acest contract se reglementează toate aspectele cu privire la asigurarea condițiilor pentru prestarea serviciului de iluminat public, cu respectarea echitabilă a drepturilor și obligațiilor tuturor părților implicate. Contractul menționat se încheie în baza contractului-cadru emis prin ordin comun al președinților ANRE și ANRSC.

Standardul de performanță pentru serviciile de transport și de sistem ale energiei electrice, aprobat cu **Ordinul ANRE nr. 17/28.06.2007.** Standardul reprezintă forma revizuită a versiunii standardului existent, inclus în Codul tehnic al rețelei electrice de transport, aprobat prin Ordinul ANRE nr.20/ 27.08.2004. Standardul de performanță reglementează calitatea serviciului de transport și sistem a energiei electrice și stabilește principii privind modul de anunțare și înregistrare a întreruperilor în alimentarea cu energie electrică și se va aplica de Operatorul de Transport și de Sistem în relațiile acestuia cu utilizatorii. Revizuirea standardului a fost necesară avându-se în vedere actualizarea tehnică datorată evoluției pe plan mondial a concepțiilor privind continuitatea alimentării cu energie electrică și calitatea energiei electrice transportate; alinierea la indicatorii de performanță consacrați în Europa pentru transport; monitorizarea permanentă a continuității și calității energiei electrice cu ajutorul unor aparate specializate; colectarea unor informații privind indicatorii de performanță, pentru a putea fi comparate cu alte țări europene.

Standardul de performanță pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, aprobat cu **Ordinul 28/30.08.2007.** Standardul este forma revizuită a versiunii standardului existent, inclus în Codul tehnic al rețelei electrice de distribuție, aprobat prin Decizia ANRE nr. 101/ 2000. Standardul de performanță reglementează calitatea serviciului de distribuție a energiei electrice distribuite și stabilește indicatorii de performanță în asigurarea serviciului de distribuție iar revizuirea lui a fost necesară avându-se în vedere: actualizarea tehnică datorată evoluției pe plan mondial a concepțiilor privind continuitatea alimentării cu energie electrică și calitatea energiei electrice distribuite; alinierea la indicatorii de performanță consacrați în Europa pentru distribuție; monitorizarea permanentă a continuității și calității energiei electrice cu ajutorul unor aparate specializate, de nivel înalt; colectarea unor date necesare pentru a putea introduce, în perspectivă, stimulente sau penalizări asupra tarifelor practicate de operatorul de distribuție, în funcție de rezultatele anuale obținute de acestea. etc.

Regulament pentru atestarea operatorilor de măsurare a energiei electrice în sistemul energetic național, aprobat cu **Ordinul 46/08.11.2007.** Regulamentul pentru atestarea operatorilor de măsurare a energiei electrice în sistemul energetic național este emis în conformitate cu prevederile art. 11 alin.(2) din Legea energiei electrice, modificată și completată, care prevede că energia electrică tranzacționată pe piața de energie se măsoară de către operatorii de măsurare, care sunt atestați de ANRE, conform unui regulament propriu. Regulamentul stabilește condițiile generale de atestare a operatorilor de măsurare, competențele și atribuțiile acestora, procedurile de atestare/reatestare ca operator de măsurare, procedurile de modificare, de suspendare și de retragere a atestatului, contribuțiile bănești pentru acordarea sau modificarea atestatului de operator de măsurare..

Regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, document de discuție cu finalizare în primul trimestru al anului 2008.

În conformitate cu prevederile HG 219/2007 privind promovarea cogenerării bazate pe cererea de energie termică utilă, cap II, art. 4 (3), ANRE a emis **Ordinul nr. 13/2007** pentru aprobarea **Valorilor de referință armonizate aplicabile la nivel național ale eficienței pentru producerea separată de energie electrică, respectiv de energie termică și pentru aprobarea factorilor de corecție aplicabili la nivel național.**

Valorile de referință constituie baza criteriilor de evaluare a eficienței proceselor de cogenerare și sunt utilizate de ANRE în reglementările emise în aplicarea HG 219/2007.

Aceste valori vor fi utilizate în calcule de către producătorii de energie electrică în cogenerare care intenționează să se califice pentru acordarea de garanții de origine energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și/sau pentru accesarea schemelor de sprijin pentru energia electrică produsă în cogenerare pe baza cererii de energie termică utilă. Ordinul este în concordanță cu cerințele Deciziei Comisiei Europene 74/2007.

Calificarea producătorilor de energie electrică în cogenerare.

În baza *Regulamentului de calificare pentru producție prioritară de energie electrică* aprobat prin **Ordinul ANRE nr. 33/2004** cu modificările ulterioare, în cursul anului 2007 au fost analizate un număr de 35 solicitări de calificare a producătorilor de energie electrică în cogenerare.

Rezultatele obținute în urma etapelor de calificare pentru producție prioritară de energie electrică din cogenerare pentru anul 2008, bazată în principal pe date de exploatare din perioada octombrie 2006 – septembrie 2007, se prezintă după cum urmează:

- Capacitatea electrică instalată în unitățile de producere în cogenerare pentru care s-a solicitat calificare pentru producție prioritară de energie electrică în anul 2008 este de 3858 MW în creștere față de perioada anterioară de analiză;
- Producțiile de energie realizate pe perioada de analiză se situează la 13,263 TWh la energia electrică în creștere față de perioada anterioară și la 20,541 TWh la energia termică în descreștere față de perioada anterioară ;
- În structura capacității electrice instalate pe tipuri de tehnologii se evidențiază unitățile cu turbine cu abur cu condensatie și prize a căror pondere este de 84,27 %, urmate de unitățile cu turbine cu abur cu contrapresiune, cu o pondere de 14,78%, contribuția celorlalte tehnologii fiind unitățile cu motoare termice 0,85% și unitățile cu turbine cu gaze 0,1%;
- În structura producției de energie electrică pe tipuri de combustibil se remarcă contribuțiile gazelor naturale 44,1% și cărbunelui 48,93%. Păcura are o contribuție de 6,04% în descreștere față de perioada anterioară de analiză.
- Randamentul global al centralelor cu unități de cogenerare s-a situat pentru cele echipate cu unități cu puteri instalate > 25 MW între 35,6 % ÷ 59,45% pe cărbune și între 52,1% ÷ 78 % pe gaze; și pentru cele echipate cu unități cu puteri instalate ≤ 25 MW între 46% ÷ 89 %;
Se constată o tendință de scădere a randamentelor globale față de perioada anterioară explicabilă prin neadaptarea regimurilor de funcționare la caracteristica termică a perioadei de analiză.
- Energia electrică eficientă calificată pe perioada de analiză este de 10,202 TWh în ușoară descreștere față de perioada anterioară iar capacitatea electrică eficientă calificată este de 3075 MW.

Gaze naturale

A. Acordarea de autorizații și licențe

Acordarea de autorizații și licențe în sectorul gazelor naturale a fost realizată, în perioada care face obiectul raportului, pe baza următoarelor acte normative:

- Hotărârea Guvernului nr. 784/2000, republicată, cu modificările ulterioare, privind aprobarea Regulamentului pentru acordarea autorizațiilor și licențelor în sectorul gazelor naturale;
- Regulamentul pentru autorizarea și verificarea persoanelor fizice care desfășoară activități de proiectare, execuție și exploatare în sectorul gazelor naturale și Regulamentul pentru autorizarea și verificarea agenților economici care desfășoară activități de proiectare, execuție și exploatare în sectorul gazelor naturale, aprobat prin Decizia Președintelui ANRGN nr. 1342/22.10.2004, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul pentru acordarea licenței provizorii în sectorul gazelor naturale, aprobat prin Decizia Președintelui ANRGN nr. 387/22.03.2004, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, în baza prevederilor legale în vigoare, ANRE a acordat, în cursul anului 2007, următoarele autorizații și licențe agenților economici care operează pe piața gazelor naturale din România:

- 39 autorizații de înființare a distribuției de gaze naturale;
- 38 autorizații de modificare a obiectivelor/sistemelor de distribuție a gazelor naturale;
- 58 autorizații de funcționare a distribuției de gaze naturale;
- 2 autorizații de funcționare a instalațiilor tehnologice de suprafață aferente activității de producție gaze naturale;
- 1 autorizație de înființare a instalațiilor tehnologice de suprafață aferente activității de producție gaze naturale;
- 1 autorizație de funcționare a obiectivelor/sistemelor de transport a gazelor naturale;
- 13 licențe de distribuție a gazelor naturale;
- 40 licențe de furnizare a gazelor naturale;
- 1 licență de înmagazinare/stocare a gazelor naturale;
- 59 modificări ale autorizațiilor de funcționare a distribuției de gaze naturale;
- 2 modificări de autorizații de funcționare a instalațiilor tehnologice de suprafață aferente activității de producție gaze naturale;
- 47 modificări de licențe de distribuție a gazelor naturale;
- 50 modificări de licențe de furnizare a gazelor naturale;
- 3 modificări de licențe de înmagazinare/stocare a gazelor naturale.

La finele anului 2007, în baza licențelor și autorizațiilor acordate de ANRE, se aflau pe piață: 7 producători; 1 operator pentru transport, dispecerizare și tranzit, 3 operatori pentru înmagazinare, 69 furnizori, 35 distribuitori.

Prin acordarea de autorizații și licențe unor noi operatori de distribuție a gazelor naturale, numărul localităților alimentate cu gaze naturale din România a crescut față de anul 2000, ajungând în prezent la 1984.

B. Autorizarea personalului de specialitate și a agenților economici

Ca urmare a aplicării prevederilor Regulamentului pentru autorizarea și verificarea persoanelor fizice care desfășoară activități de proiectare, execuție și exploatare în sectorul gazelor naturale și Regulamentului pentru autorizarea și verificarea agenților economici care desfășoară activități de proiectare, execuție și exploatare în sectorul gazelor naturale, precum și în scopul creșterii competenței profesionale în sectorul gazelor naturale, în cursul anului 2007, ANRE a organizat o sesiune de examene pentru autorizarea/reautorizarea persoanelor fizice care desfășoară activități de proiectare, execuție și exploatare în sectorul gazelor naturale. În urma promovării examenelor de autorizare, un număr de 7743 persoane au dobândit calitatea de instalator autorizat atestată prin legitimație.

Totodată, în cursul anului 2007, ANRE a continuat activitatea de autorizare și verificare a agenților economici care desfășoară activități de proiectare, execuție și exploatare în sectorul gazelor naturale. Astfel, un număr de 172 firme au fost autorizate pentru a desfășura una sau mai multe activități în domeniu, ANRE acordând acestora un număr de 320 autorizații.

C. Emiterea de reglementări tehnice

În cursul anului 2007, cadrul de reglementare în domeniul gazelor naturale a suferit modificări importante, ca urmare a necesității promovării și aplicării unor acte normative, având în vedere prevederile Legii gazelor nr. 351/2004, cu modificările și completările ulterioare.

ANRE a elaborat sau a revizuit, cu sprijinul operatorilor titulari de licență și în baza consultării factorilor interesați, următoarele reglementări tehnice:

- Regulamentul de măsurare a cantităților de gaze naturale tranzacționate pe piața angro;
- Regulamentul privind autorizarea și verificarea persoanelor fizice care desfășoară activități de proiectare, execuție și exploatare în sectorul gazelor naturale;
- Regulamentul privind autorizarea și verificarea agenților economici care desfășoară activități de proiectare, execuție și exploatare în sectorul gazelor naturale;
- Codul Rețelei pentru Sistemul Național de transport al gazelor naturale.

Având în vedere modificările apărute pe piața gazelor naturale s-a dovedit a fi necesară revizuirea unor acte normative aprobate/elaborate de către ANRE, astfel fiind aduse o serie de amendamente următoarelor acte normative:

- Norme tehnice privind proiectarea, execuția, instalarea și operarea sistemelor de depozitare și distribuție gazului petrolier lichefiat pentru autovehicule.
- Norme tehnice privind proiectarea, execuția, operarea, întreținerea și repararea sistemelor de depozitare și distribuție a gazelor naturale utilizate drept combustibil pentru vehicule;
- Norme tehnice pentru proiectarea și execuția sistemelor de alimentare cu gaze naturale;
- Norme tehnice pentru exploatarea sistemelor de alimentare cu gaze naturale;

Aceste proiecte de acte normative au fost elaborate în faza „document de discuție”, în cursul anului 2007, urmând ca în cursul anului 2008 să fie parcurse etapele legale necesare aprobării acestora.

III. Reglementări și performanțe ale pieței de energie electrică și de gaze naturale

Energie electrică

A. Evoluții pe piața cu amănuntul și pe piața angro

La 1 iulie 2007 a avut loc un eveniment important în evoluția pieței de energie electrică din România și anume deschiderea completă către concurență, însemnând că inclusiv consumatorii casnici au posibilitatea de a-și alege furnizorul de energie electrică. Pentru pregătirea și popularizarea acestui eveniment ANRE a publicat pe www.anre.ro și distribuit prin asociații ale consumatorilor o serie de pliante explicative.

Reglementările emise pentru completarea și consolidarea cadrului general de reglementare, în vederea întăririi disciplinei și concurenței pe piața cu amănuntul, pot fi structurate după cum urmează:

1. **Proiect privind deschiderea integrală a pieței de energie electrică și gaze naturale** (aprobat prin Hotărârea de Guvern de nr. 638 /2007).
2. **Ordinul ANRE nr. 11/2007** pentru modificarea Contractului cadru de vânzare cumpărare a energiei electrice încheiat între producătorii de energie electrică și furnizorii consumatorilor captivi precum și pentru modificarea Contractului cadru de vânzare cumpărare a energiei electrice pentru acoperirea consumului propriu tehnologic al rețelelor electrice de distribuție încheiat între producătorii de energie electrică și operatorii de distribuție.
3. **Ordinul ANRE nr. 14/2007** pentru aprobarea Regulamentului privind furnizarea de ultimă opțiune a energiei electrice.
4. **Ordinul ANRE nr. 15/2007** pentru desemnarea furnizorilor de energie electrică de ultimă opțiune pentru perioada 1 iulie 2007-30 iunie 2008.

În cursul anului 2007 au fost organizate consultări publice asupra unor proiecte de reglementări, și anume: Regulamentul de furnizare de ultimă opțiune; Contractul cadru de furnizare a energiei electrice la tarife reglementate pentru consumatorii casnici; Contractul cadru de furnizare a energiei electrice la tarife reglementate pentru consumatorii necasnici; Contractul cadru de distribuție a energiei electrice; Procedura pentru definirea și utilizarea profilului rezidual de consum.

În luna iulie 2007, ANRE cu sprijin din partea Asociației de consumatori Habitat a organizat o întâlnire în scopul educării participanților la piața cu amănuntul pentru înțelegerea corectă a ceea ce înseamnă deschiderea completă a pieței de energie electrică.

În cadrul activității desfășurate privind monitorizarea aplicării prevederilor standardului de furnizare a energiei electrice, ANRE a centralizat și analizat datele privind indicatorii de performanță pentru serviciul de furnizare a energiei electrice la tarife reglementate, întocmind *Raportul privind realizarea indicatorilor de performanță pentru serviciul de furnizare a energiei electrice pe anul 2006*.

Anul 2007 a fost cel de-al treilea an de aplicare a *Regulamentului de etichetare a energiei electrice la consumatori* aprobat prin Ordinul ANRE nr. 41/ 2004. ANRE a elaborat o analiza statistică comparativă a structurii cantităților de energie electrică produse în anul 2006 de către principalii producători din țara noastră, precum și a emisiilor poluante asociate acestora. Producătorii și furnizorii de energie electrică din România au elaborat și transmis părților interesate declarații,

respectiv etichete conținând informații privind energia electrică produsă, respectiv furnizată, în decursul anului 2006.

În luna aprilie 2007, facturile transmise consumatorilor au inclus informații privind: contribuția fiecărei surse primare de energie la acoperirea achiziției de energie electrică a furnizorului, nivelul emisiilor specifice CO₂ și deșeurile radioactive aferente energiei electrice furnizate, precum și comparația datelor de mai sus cu valorile medii la nivel național.

Din reglementările pe care ANRE le are în pregătire pentru îmbunătățirea funcționării și dezvoltarea pieței de energie electrică cu amănuntul menționăm:

- Contract cadru pentru serviciul de furnizor de ultimă opțiune
- Revizuirea contractelor cadru de distribuție și furnizare a energiei electrice la consumatori
- Revizuirea standardului de performanță pentru activitatea de furnizare a energiei electrice
- Revizuirea Procedurii de schimbare a furnizorului de energie electrică

Din punct de vedere al modificărilor în sistemul de reglementări comerciale specifice pieței angro de energie electrică, anul 2007 s-a caracterizat prin stabilitate.

În cursul anului 2007, în vederea creșterii transparenței încheierii contractelor bilaterale negociate de vânzare a energiei electrice, precum și a creșterii lichidității pe piața organizată a contractelor bilaterale pentru energie electrică, președintele ANRE a avizat “Procedura privind funcționarea pieței centralizate a contractelor bilaterale de energie electrică cu negociere continuă”, elaborată de către S.C. Opcom S.A.

B. Monitorizarea funcționării pieței de energie electrică

Activitatea de monitorizare a funcționării pieței de energie electrică s-a desfășurat în conformitate cu prevederile **Metodologiei de monitorizare a pieței angro de energie electrică pentru aprecierea nivelului de concurență pe piață și prevenirea abuzului de poziție dominantă**, aprobată prin **Ordinul ANRE nr. 35/2006**.

În conformitate cu prevederile Metodologiei, SC Opcom SA și CN Transelectrica SA au realizat în decursul anului 2007 revizuirea procedurilor proprii de monitorizare, iar ANRE a desfășurat activitățile de analiză, propunere de îmbunătățire, supunere dezbaterii publice și primire a observațiilor și propunerilor participanților la piață, referitoare la aceste proceduri.

Activitățile de monitorizare a piețelor de energie electrică desfășurate de compartimentele de specialitate din cadrul ANRE în colaborare cu cele similare din cadrul SC OPCOM SA și CN Transelectrica SA au permis:

- publicarea pe pagina de internet a ANRE de rapoarte lunare cu privire la funcționarea piețelor supravegheate. Rapoartele conțin informații cu privire la regulile de funcționare a pieței, date agregate privind funcționarea sistemului electroenergetic și a pieței, care fac posibile evaluări ale nivelului concurenței și analize specifice ale părților interesate. Raportul public s-a aflat într-un proces continuu de îmbunătățire și îmbogățire, în conformitate cu concluziile rapoartelor de consultanță finanțate de Uniunea Europeană și cu liniile directoare de bună practică cu privire la transparența pe piața de energie electrică realizate de ERGEG. La realizarea acestor rapoarte, ANRE ia în considerare principiile general acceptate la nivelul Uniunii Europene cu privire la publicarea datelor și respectarea echilibrului necesar în vederea evitării înțelegerilor tacite;
- efectuarea unor aprecieri periodice cuprinse în rapoarte interne cu privire la eficiența funcționării piețelor angro și cu amănuntul de energie electrică și implicit a eficienței cadrului de reglementare, precum și a comportamentului participanților la piețele respective.

- efectuarea de analize pe probleme specifice pieței de energie electrică, în scopul departajării efectelor unor reglementări circumscrise unor domenii particulare, comportamentului participanților, aplicării regulilor de piață etc. pentru asigurarea feed-backului necesar eventualelor ajustări ale acestora.

Nivelul așteptat de concurență pe piață poate fi evaluat prin intermediul unor indicatori de structură, în timp ce nivelul prețurilor de pe piață reprezintă principalul rezultat al funcționării eficiente a pieței.

În conformitate cu teoria economică, se definesc următorii indicatori de structură:

- HHI, indexul Herfindahl - Hirschman definit ca suma pătratelor cotelor de piață exprimate în procente:

Semnificația valorilor indicatorului este:

HHI < 1000	pieță neconcentrată;
1000 < HHI < 1800	concentrare moderată a puterii de piață;
HHI > 1800	concentrare ridicată a puterii de piață.

- C1, cota de piață a celui mai mare participant (exprimată în procente).

Referitor la semnificația valorilor indicatorului nu există la nivel internațional o interpretare unanimă. Evaluările realizate pe piața de energie electrică la nivel Uniunii Europene, atribuie următoarele semnificații valorilor indicatorului:

C1 > 20%	valori îngrijorătoare pentru concurență;
C1 > 40%	poate sugera existența unei poziții dominante pe piață;
C1 > 50%	interpretare aproape unanimă ca indicând o poziție dominantă pe piață.

Evoluția producției de energie electrică în perioada 1989-2007 precum și participarea producătorilor și resursele utilizate pentru producerea energiei electrice în 2007 sunt prezentate la capitolul **Anexe** al acestui raport.

Structura prezentă a sectorului de producere a energiei electrice reflectă reorganizările succesive care au avut loc în perioada 2000 - 2004 și care au condus la reducerea concentrării pe piața angro, evidențiată prin evoluția indicatorului Herfindahl-Hirschman (HHI). După cum se constată în graficul din anexe, valoarea indicatorului HHI calculat în funcție de capacitatea instalată corespunde în prezent unui nivel moderat de concentrare a puterii de piață.

Valorile indicatorilor de concentrare prezentați iau în considerare structura existentă la nivel de societăți cu personalitate juridică distinctă, neținând seama de participațiile deținute de unii operatori în acționariatul altora.

Structura **producției de energie electrică** în anul 2007, corespunzătoare doar participanților cu unități dispecerizabile, este prezentată în tabelul de mai jos.

Producător	Producție energie electrică	
	TJ	GWh
S.C. „Termoelectrica” S.A.	7917	2199
S.C. „Electrocentrale București” S.A.	24335	6760
S.C. „CE Rovinari” S.A.	21230	5897
S.C. „CE Turceni” S.A.	24127	6702

S.C. "CE Craiova" S.A.	16988	4719
S.C. „Electrocentrale Deva” S.A.	14798	4110
S.C. „Hidroelectrica” S.A.	56721	15756
S.N. „Nuclearelectrica” S.A.	27727	7702
Autoproducători	8101	2250
Alți producători	15715	4365
TOTAL	217658	60461

S-a importat o cantitate de cca 1301 GWh și s-au exportat 3381 GWh; valorile nu reprezintă fluxuri fizice, ci sunt rezultatul schimburilor comerciale, conform rapoartelor realizate de operatorul de transport și sistem.

În tabelul următor sunt prezentate **valorile medii anuale** ale indicatorilor de structură C1 și HHI determinate pe baza energiei livrate în rețele de producători în anii 2004-2007.

Anul	C1	HHI
2004	32%	1573
2005	37%	1831
2006	31%	1562
2007	28%	1404

Valoarea indicelui HHI pentru anul 2007, determinată în funcție de energia anuală livrată în rețele a fost de 1404, sub pragul de 1800, care delimitează piețele cu concentrare moderată a puterii de piață de cele cu concentrare excesivă.

Evoluția lunară a HHI la producere calculat pe baza energiei livrate, comparativ pentru anii 2004, 2005, 2006 și 2007 este prezentată la capitolul Anexe.

Se constată că valorile HHI la producție se situează, în general, în domeniul cu concentrare moderată de piață (< 1800) cu excepția lunilor în care, datorită hidraulicității mari, ponderea S.C. „Hidroelectrica” S.A. pe piață crește semnificativ. Datorită regimului hidrologic preponderent secetos din 2007, cota de piață la nivel lunar a SC Hidroelectrica SA a fost de maxim 34%, ceea ce a menținut indicele HHI la valori mai mici de 1700.

Comparativ cu majoritatea piețelor europene de energie electrică, valorile precizate arată că pe piața din România (la producere) există un nivel mediu de concentrare.

Începând cu 1 iulie 2005, a intrat în vigoare noul model de piață, conform căruia energia electrică se tranzacționează angro prin:

1. **contracte**, care pot fi:
 - *reglementate*, utilizate încă, în prezent, pentru alimentarea consumatorilor captivi/care nu și-au exercitat dreptul de a-și alege furnizorul și pentru asigurarea consumurilor proprii tehnologice ale rețelelor și
 - încheiate prin *mecanisme de piață (negociate bilateral sau încheiate pe piețe centralizate)*- pentru asigurarea restului consumului/export
2. **tranzacții încheiate pe piața voluntară pentru ziua următoare, PZU** (în urma intersecției orare a cererii cu oferta).

Conform noilor reguli, diferențele apărute în timp real între cerere și ofertă sunt asigurate de către operatorul de transport și de sistem, prin acceptarea ofertelor realizate de producătorii cu unități dispecerizabile pe piața de echilibrare - PE, participanții asumându-și responsabilitatea financiară pentru dezechilibrele înregistrate. Responsabilitatea echilibrării este asumată prin intermediul părților responsabile cu echilibrarea (PRE), înregistrate de către operatorul de transport și de sistem la solicitarea titularilor de licență.

Pentru tranzacționarea prin mecanisme transparente a contractelor pe piața concurențială, începând cu decembrie 2005 a fost organizată Piața centralizată a contractelor bilaterale (PCCB), administrată de SC Opcom SA, iar în decursul anului 2007 a început să funcționeze Piața centralizată a contractelor bilaterale cu negociere continuă (PCCB-NC), pe care se tranzacționează produse cu un grad mai ridicat de standardizare, precum și Ringul energiei electrice, organizat de Bursa Română de Mărfuri pentru tranzacționarea de contracte nestandardizate de vânzare-cumpărare, respectiv de furnizare de energie electrică.

Dimensiunea pieței angro este determinată de totalitatea tranzacțiilor desfășurate de către participanți, depășind astfel cantitatea transmisă fizic de la producere către consum; totalitatea tranzacțiilor include revânzările între furnizori/producători, realizate în scopul ajustării poziției contractuale și obținerii de beneficii financiare.

Așa cum se constată din tabelul următor (ca și din graficul prezentat în capitolul **Anexe**), în anul 2007 predominantă pe ansamblul pieței angro a fost tranzacționarea pe contracte bilaterale, reprezentând cca. 106% din consumul intern (cu cca. 55% din consumul intern tranzacționat în baza contractelor reglementate).

Componente piața angro	Volum tranzacționat în anul 2007 - GWh -	Evoluție față de anul 2006 - % -	Pondere din consumul intern corepunzător anului 2007 - % -
Piața contractelor bilaterale, <i>din care negociate</i>	56569	-20,5	106,1
	27174	-35,8	50,9
Piețe Centralizate de Contracte	5876	+585,0	11,0
PZU	5043	+22,8	9,5
PE	3492	-16,2	6,5

Din analiza comparativă pentru anii 2006 și 2007 a volumelor tranzacționate pe componentele prezentate ale pieței angro, se remarcă o evoluție pozitivă, concretizată în:

- creșterea volumului tranzacționat pe piețele centralizate (preponderent PCCB și PZU) față de cel tranzacționat pe contractele bilaterale negociate, ceea ce a condus la creșterea transparenței tranzacțiilor;
- scăderea volumului tranzacționat pe piața de echilibrare, prin utilizarea acesteia tot mai mult în vederea ajustării fine dintre cerere și ofertă și mai puțin pentru închiderea poziției contractuale a participanților.

O evoluție pozitivă se constată și din analiza comparativă a prețurilor medii rezultate din tranzacțiile încheiate pe componente ale pieței angro în anul 2007, respectiv 2006, concretizată în diminuarea diferențelor dintre prețurile medii anuale pe componente; cu toate acestea, unele diferențe continuă să rămână substanțiale.

Prețuri medii pe componente ale pieței angro	Anul 2007 - lei/MWh -	Anul 2006 - lei/MWh -	Evoluție față de anul 2006 - % -
Piața contr. bilaterale negociate	125,93	107,53	+17
Piața contr. bilaterale reglementate	157,17	154,40	+2
Piețe Centralizate de Contracte	166,99	127,81	+31
PZU	161,70	161,06	+0,4
PE (preț de deficit)	222,51	248,77	-11

Precizări:

Prețurile medii nu conțin TVA, accize sau alte taxe și s-au determinat prin ponderarea prețurilor cu cantitățile corespunzătoare tranzacțiilor de vânzare raportate lunar de către participanții la piață.

Prețurile medii aferente pieței contractelor bilaterale negociate sunt calculate pe baza a 89% din cantitatea totală tranzacționată în 2006 (exclusiv contractele cu consumatorii eligibili și cele de export), corespunzător cantității pentru care participanții au raportat și prețul tranzacțiilor, și respectiv 99% pentru anul 2007.

Prețurile medii anuale corespunzătoare PZU și PE au fost determinate prin ponderarea cantităților lunare tranzacționate pe respectivele piețe cu prețurile medii lunare rezultate din medierea aritmetică a celor orare corespunzătoare unei luni; pentru piața de echilibrare sunt prezentate prețurile medii de deficit.

Pentru alimentarea consumatorilor în regim reglementat, precum și pentru acoperirea pierderilor în rețelele de transport și distribuție, a continuat să funcționeze în 2007 componenta reglementată a pieței angro, care cuprinde în principal tranzacțiile la prețuri și cantități reglementate între producători și furnizorii implicați/distribuitori, respectiv între producători și transportator, dar și tranzacții la prețuri reglementate între producători; producătorii termo au acoperit cca 71% din această piață (din care 14% pentru consumul propriu tehnologic al rețelelor de distribuție și cca 3% pentru consumul propriu tehnologic al rețelelor de transport), producătorul nuclear cca 17% (din care cca 4% pentru cpt distribuție), iar cel hidro cca 9% (din care 2% pentru cpt distribuție); Diferența de 3% au constituit-o contractele la prețuri reglementate de întraajutorare între producători.

Din totalul vânzărilor producătorilor, cca. 51% au fost realizate pe piața reglementată, iar 49% pe piața concurențială.

Pentru furnizorii implicați/operatori de distribuție, achizițiile de pe piața reglementată au reprezentat în 2007 cca 97% din total, iar restul cantității destinate acoperirii necesarului de energie al consumatorilor alimentați în regim reglementat și consumului propriu tehnologic al rețelelor de distribuție a fost achiziționată de aceștia de pe piața concurențială. În total, aceștia au achiziționat în anul 2007 de pe piața angro o cantitate de energie electrică de 104472 TJ (29020 GWh), împărțită pe contracte așa cum este prezentat în capitolul **Anexe**. Prețul mediu de achiziție a energiei electrice de către aceștia a fost de 157,39 RON/MWh.

În piața concurențială sunt cuprinse toate tranzacțiile realizate în urma contractelor negociate bilateral între diverși participanți (inclusiv revânzările succesive), precum și tranzacțiile încheiate pe piețele centralizate (PCCB, PCCB-NC, PZU, ringul BRM pentru energie electrică) care funcționează în baza unor mecanisme tip licitație.

Volumul tranzacțiilor pe piața concurențială s-a redus față de 2006, în principal datorită faptului că tranzacțiile succesive între furnizori, înainte de achiziționarea energiei electrice de către consumatorul final, au reprezentat doar cca 18% din consumul intern, comparativ cu anul 2006, când au reprezentat cca 29% din consumul intern.

Privită din punctul de vedere al producătorilor, **pieța concurențială** a avut în componență:

- tranzacțiile realizate în urma *contractelor negociate bilateral* (reprezentând cca 73% din energia vândută concurențial de aceștia), structura acestei categorii, pe parteneri contractuali, fiind următoarea:
 - cu consumatorii eligibili, cca. 10% ;
 - cu parteneri externi (export), cca 6%;
 - cu furnizori concurențiali, cca 52%;
 - cca 4% cu alți producători și
 - cca 1% cu distribuitorii-furnizori implicați;
- tranzacțiile realizate prin mecanismele de tip licitație ale *piețelor centralizate* (reprezentând cca 19% din vânzările lor concurențiale), care au avut ca destinatari:
 - furnizorii concurențiali, cca 16%, și
 - distribuitorii/furnizori implicați, cca 3%;
- tranzacțiile pe PZU (reprezentând restul, de cca. 8%, din energia vândută de producători prin mecanisme de piață);

Cotele reprezentate de toate categoriile de tranzacții menționate, raportate însă la totalul vânzărilor producătorilor sunt prezentate în capitolul **Anexe**.

Prețurile medii de tranzacționare a energiei de către producători pe piața concurențială (care cuprind, de cele mai multe ori, și tarifele aferente de transport, sistem și dacă este cazul, distribuție) au fost de cca. 155 lei/MWh pentru vânzarea la consumatorii eligibili, 115 lei/MWh pentru vânzarea negociată la furnizorii concurențiali, 89 lei/MWh la export, 153 lei/MWh la alți producători; pentru livrările pe contractele încheiate pe piețele centralizate de către producători au rezultat prețuri medii de cca. 165 lei/MWh pentru vânzarea la furnizorii concurențiali și cca 175 lei/MWh pentru vânzările către distribuitorii/furnizori implicați; prețul mediu de vânzare al producătorilor pe PZU a fost de cca. 171 lei/MWh.

În decursul anului 2007, s-au înregistrat creșteri consistente ale tranzacțiilor pe piețele centralizate de contracte, volumul cantităților livrate în baza acestor contracte reprezentând cca 11% din consumul intern (comparativ cu ponderea de 2% înregistrată în anul 2006); volumul tranzacțiilor încheiate în decursul anului 2007 (pentru diferite perioade de livrare) a fost de cca 4 ori mai mare decât al celor încheiate în 2006:

La această evoluție favorabilă au contribuit atât hotărârile Consiliilor de Administrație luate în urma Ordinului MEC nr. 408/2006 (privind tranzacționarea integrală a energiei disponibile a producătorilor din portofoliul MEC pe piețe centralizate), cât și creșterea gradului de transparență a PCCB, prin publicarea prețului de închidere a tranzacțiilor.

În decursul anului 2007 au avut loc tranzacții și prin intermediul ringului de tranzacționare a energiei electrice din cadrul BRM, prin mecanisme și la un nivel de transparență similare celor ale piețelor organizate de SC Opcom SA.

Volumul tranzacțiilor încheiate pe PCCB a avut o tendință de creștere de-a lungul anului, remarcându-se tranzacționarea unor volume importante în septembrie-octombrie și decembrie, în principal pentru livrare în 2008.

Nivelul tranzacțiilor cu produse cu grad mai ridicat de standardizare, propuse spre tranzacționare pe PCCB-NC, a fost destul de redus, participanții nerealizând avantajele standardizării, atât ca posibilități de revindere, cât și prin stabilirea unor referințe de preț consistente.

Prețul mediu ponderat al livrărilor din anul 2007 pe contracte încheiate pe PCCB a fost de cca 167 lei/MWh, în creștere cu cca 32% față de media similară din 2006. Convergența acestei medii cu cea a prețului pe PZU poate fi apreciată ca un element de eficiență a acestei piețe și a mecanismelor tip licitație utilizate.

Piața pentru ziua următoare este o piață voluntară, cu ofertare atât la vânzare, cât și la cumpărare, fiind deschisă tuturor participanților licențiați, în vederea valorificării energiei electrice suplimentare și ajustării, cu o zi înainte de ziua de livrare, a poziției contractuale comparativ cu posibilitățile/necesitățile de producție/consum.

Prețul mediu anual de închidere a PZU (atât cel ponderat cu cantitățile tranzacționate, cât și media aritmetică a acestuia) a cunoscut creșteri de sub 1% față de mediile corespunzătoare din 2006; se apreciază că aceasta reflectă o anumită stabilitate a acestei piețe, în ciuda volatilității ridicate. Evoluția prețului mediu lunar pe PZU sunt prezentate în capitolul **Anexe**.

Evoluția volumelor tranzacționate pe PZU, comparativ cu cele tranzacționate pe PE, ca procente din consumul intern începând cu iulie 2005, de la lansarea noului model de piață, este prezentată în capitolul **Anexe**.

Volumul total tranzacționat pe PZU în anul 2007 a depășit 9% din consumul intern, ceea ce a reprezentat o creștere cu cca 23% față de anul anterior; se apreciază că acest nivel semnifică o lichiditate acceptabilă a PZU în condițiile în care aceasta este o piață voluntară, dar că există încă suficiente resurse de creștere. Creșteri substanțiale ale volumelor tranzacționate pe PZU s-au constatat în luna iulie, pe fondul condițiilor de secetă asociată cu caniculă, media orară a tranzacțiilor din luna respectivă ajungând la cca 700 MWh/h. Se consideră că transformarea SC Opcom SA în contraparte va avea ca efect pozitiv și creșterea lichidității acestei piețe.

Se apreciază că PZU a dat semnalul corect pe piață, încorporând informațiile disponibile privind nivelul resurselor și al necesarului de energie electrică.

Din comparația prețului de închidere a PZU organizată de SC OPCOM SA cu prețurile spot stabilite de alte burse de energie europene se remarcă faptul că evoluția a fost semnificativ diferită față de cele de pe EXAA, Powernext, EEX și Nordpool:

- pe piețele europene amintite prețul a avut o evoluție relativ constantă de-a lungul primelor trimestre ale anului (în cazul Nordpool constatându-se chiar o scădere în iulie - august), dar a crescut accentuat în ultimul trimestru;
- prețul Opcom a fost semnificativ superior, în cea mai mare parte a anului, prețurilor burselor nominalizate, cu o perioadă de maxim pe timpul verii, urmând o tendință inversă, de scădere, spre sfârșitul anului. Lipsa de convergență semnifică nivelul redus al tranzacțiilor transfrontaliere în scop de arbitraj, probabil datorită mecanismului dificil la nivel regional de alocare corelată și operativă a capacităților transfrontaliere necesare pe multiple granițe, precum și unor restricții de ordin tehnic.

Pentru acoperirea diferențelor dintre valorile planificate/contractate ale consumului și respectiv producției și valorile acestora apărute în timp real, operatorul de sistem (C.N. „Transelectrica” S.A.) operează piața de echilibrare, cumpărând sau “vânzând” energie în ordinea prețurilor determinate de ofertele producătorilor dispecerizabili. Participanții care determină dezechilibrele, organizați în PRE-uri (părți responsabile cu echilibrarea) suportă financiar contravaloarea acestor dezechilibre, plătind pentru deficitul de energie prețul rezultat din ofertele la creștere acceptate pe piața de echilibrare, respectiv primind pentru excedentul de energie prețul rezultat din ofertele la scădere acceptate de operatorul de sistem.

Piața de echilibrare a început să funcționeze începând cu luna iulie 2005. În luna decembrie 2007 pe această piață operau 93 PRE, precum și 20 de producători ce dețin un număr de 137 unități dispecerizabile.

În tabelul următor sunt prezentate, comparativ pentru anii 2006 și 2007, **valorile indicatorilor** de concentrare determinate pe baza energiei efectiv livrate de producători pe PE pentru fiecare tip de reglaj și sens.

Anul	Tip reglaj	Sens reglaj	2006	2007
C1	Reglaj secundar	Crestere	80%	60%
		Scădere	80%	56%
	Reglaj terțiar rapid	Crestere	69%	51%
		Scădere	53%	30%
	Reglaj terțiar lent	Crestere	29%	29%
		Scădere	31%	19%
HHI	Reglaj secundar	Crestere	6510	3915
		Scădere	6612	3538
	Reglaj terțiar rapid	Crestere	5061	2979
		Scădere	3452	1590
	Reglaj terțiar lent	Crestere	2203	1769
		Scădere	2582	1276

Ca și în anul 2006, valorile indicatorilor de concentrare pentru anul 2007 arată existența unui participant dominant și o concentrare excesivă a pieței de echilibrare pentru reglajul secundar și cel terțiar rapid la creștere. Având în vedere nivelul mare de concentrare înregistrat în mod constant pe piața de echilibrare, ANRE, prin Ordinul 33/2006, a impus și în anul 2007 limitarea superioară a prețurilor de ofertare pe această piață, la valoarea de 350 lei/MWh. Evoluția pozitivă a pieței de echilibrare în anul 2007, concretizată în diminuarea valorilor indicatorilor de concentrare comparativ cu cele realizate în anul 2006, nu se datorează creșterii competitivității pe această piață, ci condițiilor meteorologice deosebite înregistrate, și anume:

- seceta a determinat o cotă de participare la piața de echilibrare mai redusă a SC Hidroelectrică SA; și,

- canicula prelungită din sudul țării a indus o creștere semnificativă a consumului de energie electrică în zonă; pentru respectarea siguranței în alimentare în aceste condiții, a fost necesară încărcarea, prin intermediul pieței de echilibrare, a unor grupuri din cadrul centralelor din București.

Scăderea cu cca 16% a volumului total tranzacționat pe PE în anul 2007, față de anul 2006 și situarea constantă a energiei lunare tranzacționate pe PE sub valoarea energiei tranzacționate pe PZU, ilustrează o creștere a eficienței PE și o relaționare corectă a celor două piețe (PZU și PE) în anul 2007 (vezi capitolul **Anexe**).

Un element pozitiv rezultat din funcționarea PE îl reprezintă și diminuarea în anul 2007 a diferenței dintre energia efectiv livrată față de cea selectată, considerată a ilustra gradul de indisciplină a participanților la PE, ca și unele limitări tehnice ale platformei PE; astfel, valoarea medie de abatere a fost de cca 12% în 2007, comparativ cu 13% în 2006 și respectiv 14% în semestrul II 2005.

Evoluțiile prețurilor medii lunare de decontare a dezechilibrelor înregistrate de PRE-uri (prețul de excedent și prețul de deficit) pentru perioada iulie 2005 - decembrie 2007 sunt prezentate în capitolul **Anexe**. Valorile medii ale prețurilor de decontare în 2007 au fost: 223 lei/MWh (prețul de deficit) și 65 lei/MWh (prețul de excedent). Scăderea ecarterului dintre aceste prețuri în anul 2007, față de anul 2006 (158 lei/MWh – 2007, față de 196 lei/MWh - 2006) se datorează aplicării regulilor de ofertare prevăzute în Ordinul ANRE nr. 33/2006, dar rămân în continuare posibilități de reducere a acestuia.

O caracteristică a anului 2007 o reprezintă faptul că valoarea suplimentară lunară rezultată din piața de echilibrare și decontarea dezechilibrelor PRE a reprezentat un cost în cea mai mare parte a anului, contrar așteptărilor rezultate din modelul de piață aplicat. Pentru stabilirea cauzelor perturbatoare s-a solicitat efectuarea de analize specifice de către CN Transelectrica SA, SC OPCOM SA și s-au făcut și analize proprii în cadrul ANRE. Până în prezent s-au identificat mai multe cauze, dintre care cea mai semnificativă pare a fi (conform rezultatelor parțiale disponibile) schema de susținere a energiei regenerabile prin scutirea de la plata dezechilibrelor induse atât a producției prioritare necontrolabile, cât și a PRE-urilor din care fac parte.

Piața de servicii de sistem este piața pe care se realizează contracte între producători și OTS având ca obiect punerea la dispoziția sistemului, contra plată, a unor capacități de producție care să poată fi mobilizate la cererea DEN, în condiții determinate de capabilitățile tehnice ale unităților de producție (conform tipurilor de rezerve pentru care au fost calificate); contractele se concretizează în obligația ofertării capacităților respective pe piața de echilibrare, urmând ca eventualele cantități de energie produse/reduce să facă obiectul decontării pe piața de echilibrare.

Întrucât s-a constatat că piața de servicii de sistem este foarte concentrată (la nivelul anului 2007, pentru rezerva de reglaj secundar C3 a fost de 98,4% și HHI de 6820, pentru rezerva terțiară rapidă: C3 - 89,3%; HHI - 6549, iar pentru rezerva terțiară lentă: C3 - 92%; HHI - 3197), asigurarea rezervelor a fost realizată atât prin contracte încheiate în sistem concurențial, în urma negocierii/licitațiilor desfășurate de operatorul de transport și sistem (OTS), cât și prin contracte reglementate, încheiate între producători și OTS pentru o parte din cantitatea necesară.

Prețurile rezultate pentru diferitele tipuri de rezerve în urma licitațiilor s-au situat în domeniul 86,51 – 118,40 lei/hMW (față de 61,2 lei/hMW reglementat) pentru banda de reglaj secundar, 35,34 – 58,23 lei/hMW pentru rezerva de reglaj terțiar rapid (față de 30,60 lei/hMW reglementat), în timp ce prețul pentru rezerva terțiară lentă s-a aflat în domeniul 10 – 25,94 lei/hMW (față de 22,44 lei/hMW reglementat). Caracteristica anului 2007 a constat, ca urmare, în prețurile relativ mari realizate la licitații, ceea ce a făcut ca Transelectrica să-și epuizeze înainte de sfârșitul anului fondurile alocate și să se limiteze în ultimele luni la cantitățile reglementate.

În 2007 a devenit funcțională piața pentru rezerva de capacitate, prima lună de funcționare efectivă fiind noiembrie, lună începând cu care SC Termoelectrica SA a pus la dispoziția sistemului o putere de 178 MW, la preț reglementat (conform Metodologiei aferente aprobate de ANRE).

Alocarea capacităților de interconexiune pe liniile de interconexiune ale Sistemului Electroenergetic Național cu sistemele vecine în vederea realizării tranzacțiilor de import/export și tranzit de energie electrică se face începând cu 1 iulie 2005 prin licitații explicite. Licitațiile se desfășoară de regulă pentru perioade lunare și anuale sau ori de câte ori este necesar, dar nu pentru perioade mai scurte de o săptămână. Capacitatea netă de interconexiune este determinată de OTS și este împărțită în mod egal cu OTS-urile vecine pentru ambele sensuri.

Ca o caracteristică generală pentru anul 2007 a funcționării sistemului de alocare a capacităților s-a evidențiat incertitudinea inițială privind nivelul capacităților transfrontaliere disponibile, ceea ce a condus la o atitudine precaută a Transelectrica, prin scoaterea la licitație a unor capacități minime, urmată de disponibilizarea unor capacități suplimentare în urma clarificărilor privind funcționarea centralei Kozlodui – Bulgaria.

Considerând că prețurile rezultate în urma licitațiilor reflectă nivelul congestiilor pe interconexiunile respective, s-a constatat:

- realizarea unor prețuri relativ mari pentru capacitatea de interconexiune de export pe granițele cu Serbia și Bulgaria (10-15 Euro/MWh/h);
- realizarea unor prețuri nenule simultane pentru capacități de transfer în sens invers pe interconexiunile congestionate, ceea ce reprezintă un semnal privind posibilitățile de îmbunătățire a mecanismului;

Pe parcursul anului 2007 pe piața cu amănuntul au activat 51 de furnizori, din care 7 dețin și licența de producere, iar 7 sunt furnizori implicați.

Pe **pieța reglementată**, consumatorii alimentați în regim reglementat au fost deserviți în principal de 7 furnizori implicați – 4 proprietate de stat și 3 cu acționariat majoritar privat. Mai există o altă categorie de consumatori care deși sunt alimentați reglementat, nu sunt deserviți de nici unul din cei 7 furnizori implicați: consumatorii racordați direct la barele unor producători, pentru care producătorul respectiv este și furnizor; ponderea acestora este, însă, nesemnificativă.

În anul 2007 numărul total de consumatori captivi a fost de **8.673.572**. Energia furnizată acestora a fost de aproximativ 22.534 GWh. Se constată o scădere a energiei furnizate consumatorilor alimentați în regim reglementat față de anul 2006, ceea ce se explică prin trecerea unor consumatori la regimul concurențial.

Începând cu luna iulie 2007, conform Hotărârii de Guvern nr. 638/2007, toți consumatorii au dreptul de a-și negocia contractele de energie electrică.

În decembrie 2007, 2703 consumatori eligibili erau prezenți pe **pieța concurențială**; dintre aceștia 864 își exercitaseră dreptul de schimbare a furnizorului, iar 1839 își negociaseră contractele cu furnizorii (prin renunțarea la tarifele reglementate fără a schimba furnizorul).

Valorile indicatorilor de concentrare a pieței concurențiale cu amănuntul în anii 2004-2007, prezentați în de mai jos, evidențiază evoluția pozitivă a acesteia. Anul 2007 se caracterizează printr-o piață neconcentrată, datorată numărului mare de furnizori care au concurat în cadrul acestui segment de piață și a divizării acestora ca putere de piață.

Anul	C1	HHI
2004	62%	4323
2005	39%	1930
2006	20%	885
2007	19%	904

Cotele de piață ale furnizorilor pe piața concurențială cu amănuntul de energie electrică corespunzătoare anului 2007 sunt prezentate în capitolul **Anexe**.

În luna decembrie 2007, consumul consumatorilor alimentați în regim concurențial (care și-au schimbat furnizorul sau au renunțat la tarifele reglementate) a înregistrat o pondere de 47% din consumul final total, similară cu cea înregistrată la finele anului 2006. La nivel de an 2007 se remarcă o creștere a gradului real de deschidere a pieței de energie electrică comparativ cu anul 2006, reprezentând cca 50% din consumul final total.

Evoluția anuală a gradului de deschidere a pieței cu amănuntul este prezentată în capitolul **Anexe**.

Tabelul următor prezintă prețurile medii de vânzare ale consumatorilor alimentați în regim concurențial, structurați în conformitate cu modificările aduse prin Decizia Comisiei 2007/394/EC în luna iunie a anului 2007 Directivei 377/90/EC.

Iulie - Decembrie 2007

Categoria de consumatori	Consum (MWh)	Pret mediu de vânzare (lei/MWh)
IA	5242	321.79
IB	150701	316.57
IC	549519	285.55
ID	1849349	253.24
IE	1290401	214.61
IF	743627	194.45
Alții	6869754	163.34
Total	11458594	193.64

Prețul mediu de vânzare a rezultat din împărțirea valorii totale a veniturilor furnizorului din vânzările către o anumită categorie de consumatori (inclusiv contravaloarea serviciilor asigurate: transport TG, transport TL, servicii de sistem, distribuție, decontare piață, dezechilibre, taxe agregare PRE, măsurare), la cantitatea totală de energie electrică vândută respectivei categorii. Prețurile nu conțin TVA, accize sau alte taxe.

Incadrarea consumatorilor în categorii s-a realizat pe baza prognozei anuale de consum a acestora, în conformitate cu prevederile Directivei. Tabelul următor detaliază intervalele de consum corespunzătoare fiecărei categorii în parte.

Categorii consumatori necasnici	Consum anual cuprins in intervalul (MWh):	
Banda - IA		<20
Banda - IB	20	<500
Banda - IC	500	<2000
Banda - ID	2000	<20000
Banda - IE	20000	<70000
Banda - IF	70000	<=150000
Alții	>150000	

C. Promovarea energiei electrice produse din surse regenerabile de energie și cogenerare

Anul 2007 a fost al doilea an de funcționare a sistemului de promovare a energiei electrice produse din surse regenerabile de energie (E-SRE). Activitățile de reglementare cu referire la acest domeniu s-au concentrat pe urmărirea modului de funcționare a sistemului legislativ și de reglementare aferent, a comportamentului operatorilor economici implicați, în scopul: evidențierii eventualelor disfuncționalități și îmbunătățirii cadrului de reglementare existent, atingerii obiectivului asumat de România de 33% ponderea E-SRE în consumul național de energie electrică în anul 2010.

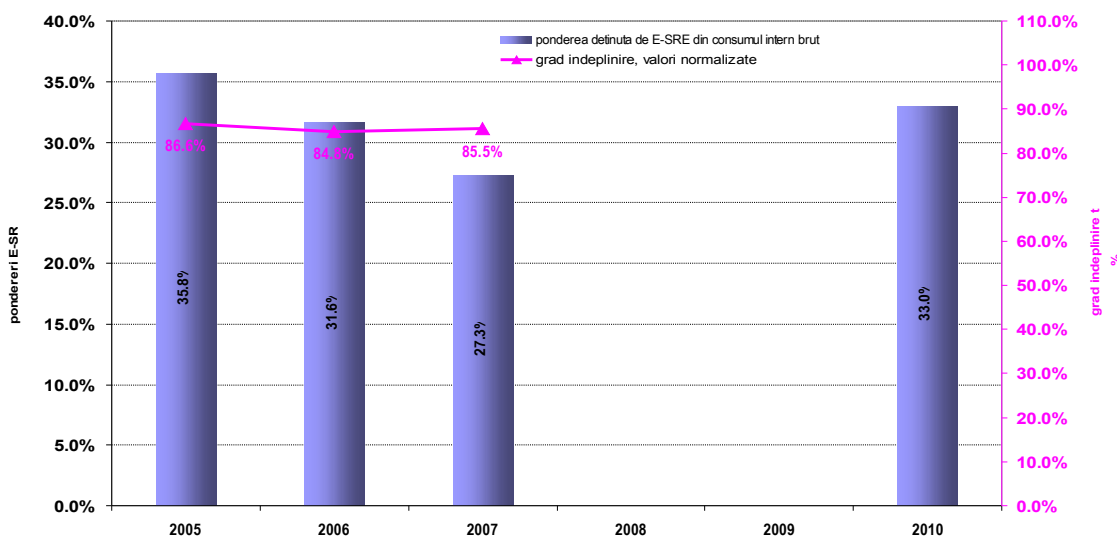
În acest sens pot fi identificate următoarele activități: a) calificarea capacităților de producție de E-SRE pentru producție prioritară și pentru schema de susținere prin certificate verzi; b) certificarea E-SRE și emiterea de garanții de origine producătorilor, c) certificarea energiei electrice produse în cogenerare; d) monitorizarea funcționării pieței de certificate verzi și completarea cadrului de reglementare pentru piața de certificate verzi.

a) Cu referire la **calificarea capacităților de producție de E-SRE** pentru producție prioritară și pentru schema de susținere prin certificate verzi în cursul anului 2007 au fost emise: **21** de decizii pentru calificarea a **21** de noi capacități de producție din care 8 pentru unități eoliene și restul pentru unități hidro; **33** de decizii pentru calificarea pentru producție prioritară pe anul 2008. Începând cu anul 2007 a fost monitorizată, lunar, influența introducerii la sfârșitul anului 2006 a prevederii de scutire a producătorilor de E-SRE, calificați pentru producție prioritară necontrolabilă (PPN) de la plata dezechilibrelor generate de aceștia pe piața angro de energie electrică.

b). Cu referire la **certificarea E-SRE și emiterea de garanții de origine** producătorilor pot fi menționate următoarele:

- Au fost emise 594 de garanții de origine. Au primit garanții de origine 30 de producători de E-SRE, dintre care 10 utilizează energie eoliană și 20 energie hidro.
- Puterea electrică instalată în centralele producătorilor de E-SRE care au solicitat garanții de origine a fost de 6362,68 MW.
- Din totalul de E-SRE în anul 2007, circa 40.41% s-a livrat în rețelele de înaltă tensiune aparținând C.N. „Transelectrica” S.A., restul de 59.59% livrându-se în rețelele de distribuție.
- Luând în considerare consumul intern brut de energie electrică pe anul 2007, publicat de Institutul Național de Statistică în Buletinul Statistic Lunar pe luna decembrie 2007, și producția totală de E-SRE realizată în 2007 (producția de energie hidroelectrică fiind liniarizată pe ultimii 15 ani), ponderea E-SRE în totalul consumului brut de energie electrică al României a fost de 27,3%, ceea ce înseamnă o realizare de 85.5% a țintei propuse pentru anul 2010 de 33%.

GRADUL DE INDEPLINIRE A TINTEI NATIONALE PRIVIND PONDEREA DE E-SRE

c). Cu referire la **certificarea energiei electrice produse în cogenerare de eficiență înaltă** a fost elaborat proiectul de Hotărâre de Guvern privind aprobarea procedurii de emitere a garanțiilor de origine pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență. Procedura stabilește: condițiile, termenele de solicitare și acordare a garanțiilor de origine; informațiile conținute de garanțiile de origine pentru energia electrică produsă în cogenerare de eficiență înaltă; modul de înregistrare și de gestionare a informațiilor referitoare la garanțiile de origine; condițiile de recunoaștere, transfer, retragere și valorificare a garanțiilor de origine; modalitățile de verificare a corectitudinii informațiilor transmise de producători în vederea emiterii garanțiilor de origine.

d). Cu referire la **monitorizarea funcționării pieței de certificate verzi** și completarea cadrului de reglementare pentru piața de certificate verzi se menționează următoarele:

- În anul 2007 au fost emise 46299 certificate verzi din care 16,3% pentru producători din surse eoliene și restul de 83,7% din surse hidro.
- Pentru îndeplinirea cotei au fost disponibile 47 200 de certificate verzi din care 901 au fost reportate din anul 2006.
- Certificatele verzi emise au fost tranzacționate în proporție de cca. 89,3% pe piața centralizată, 6,6% pe contracte bilaterale și diferența de 4,1% a fost transferată din contul producătorului în cel al furnizorului pentru cazul producătorilor de E-SRE care sunt și furnizori.
- Prețul de tranzacționare a fost același pe cele două piețe de 142,72 lei/certificat corespunzător valorii maxime legal stabilite de 42€/certificat.
- Pentru anul 2007 în prima decada a lunii decembrie, cota obligatorie de achiziție de certificate verzi de către furnizorii care furnizează energie electrică consumatorilor finali a fost modificată prin **Ordinul ANRE nr. 63/2007**, fiind stabilită la 2,62% din cota legal stabilită pentru 2007 la 3,74%. Modificarea a fost operată ca urmare a numărului de certificate verzi emise până la acea dată și consumului final prognozat de energie electrică pentru anul 2007.
- Din numărul total de 133 furnizori deținători de licență în anul 2007 au fost activi 65 de furnizori dintre care obligația de cumpărare funcție de energia electrică livrată a revenit doar la un număr de 48 de furnizori, ceilalți furnizând o cantitate mai mică decât limita minimă de cumpărare de CV. Dintre furnizorii cu obligație de cumpărare, 21 furnizori nu și-au îndeplinit cota obligatorie, parțial sau în totalitate, echivalent a 6371 de CV neachiziționate.
- Contravaloarea unui certificat verde neachiziționat este de 63 euro/certificat, respectiv 214.080 lei. Sumele rezultate din colectarea contravalorii certificatelor verzi neachiziționate se

redistribuirea producătorilor de energie electrică din surse regenerabile, conducând la o creștere a prețului la E-SRE cu cca. 10%.

- În anul 2007, producătorii de E-SRE au beneficiat de cca. 6.608 mil lei pentru susținerea E-SRE, fapt ce a condus la o creștere a prețului la consumatorul final cu 0.144 lei/MWh.
- Rezultatele privind modul de funcționare a pieței de certificate verzi sunt prezentate anual în *Raportele de monitorizare a pieței de certificate verzi* făcute publice la pagina de internet a ANRE și în care se evidențiază indicatorii semnificativi necesari cuantificării:
- Rezultatele obținute au fost utilizate la elaborarea de către Ministerul de resort a raportului de țară privind promovarea energiei electrice produse din surse regenerabile de energie.

Având în vedere experiența acumulată de la punerea în aplicare a sistemului de promovare adoptat, pachetul de documente privind energia emis de Comisia Europeană în ianuarie 2007, Strategia energetică a României în perioada 2007- 2020, precum și semnalele transmise de participanții la piața de certificate verzi ANRE a elaborat și transmis Ministerului Economic și Finanțelor o propunere de îmbunătățire a sistemului existent de promovare a E-SRE în sensul creșterii transparenței, facilitării unei aplicări corecte și creșterii atractivității acestuia pentru potențialii investitori. În baza acestei propuneri ministerul de resort a elaborat un proiect de Hotărâre de Guvern care este în curs de aprobare.

Gaze naturale

În anul 2007, activitatea de elaborare a contractelor-cadru specifice sectorului gazelor naturale și a standardelor de performanță s-a materializat prin adoptarea de ordine ale președintelui autorității de reglementare, cu privire la:

- aprobarea Standardului de performanță pentru activitatea de furnizare a gazelor naturale, prin **Ordinul ANRE nr. 37/01.10.2007**;
- modificare și completarea contractelor-cadru de furnizare reglementată a gazelor naturale pentru consumatorii captivi, prin **Ordinul ANRE nr. 51/06.12.2007**;
- aprobarea Condițiilor generale de contractare pentru consumatorii captivi de gaze naturale, prin **Ordinul ANRE nr. 52/06.12.2007**;
- modificarea și completarea Standardului de performanță pentru activitatea de distribuție a gazelor naturale, prin **Ordinul ANRE nr. 59/13.12.2007**.

Standardul de performanță pentru activitatea de furnizare a gazelor naturale a fost elaborat în scopul reglementării criteriilor de calitate comercială, definite prin indicatorii de performanță pentru asigurarea serviciului de furnizare a gazelor naturale, precum și pentru stabilirea cerințelor de raportare pentru furnizori. Standardul impune două categorii de indicatori, astfel:

- a) indicatori garanți - indicatori care stabilesc nivelurile minime de performanță pentru prestarea serviciului de către furnizor și pentru a căror nerespectare furnizorul va plăti consumatorului afectat penalități, în cuantumul și în condițiile prevăzute în standard;
- b) indicatori de performanță anuali - indicatori de performanță care stabilesc nivelurile anuale de performanță în prestarea serviciului de furnizare a gazelor naturale.

Modificarea și completarea **Standardului de performanță pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale** s-a impus având în vedere obligațiile furnizorilor, în relația acestora cu consumatorii de gaze naturale, corelativ fiind necesară impunerea în sarcina operatorilor de distribuție a unor obligații față de furnizorii de gaze naturale.

Față de cele precizate anterior, modificarea și completarea Standardului de performanță pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale este justificată și de obligația titularilor licențelor de furnizare și, respectiv, de distribuție a gazelor naturale, care deservește un număr mai mare de

100.000 de consumatori, de a asigura separarea legală, funcțională, organizatorică și contabilă a activităților reglementate.

Elaborarea unor noi Condiții generale de contractare pentru consumatorii captivi de gaze naturale s-a impus având în vedere:

- obligația titularilor licențelor de furnizare și, respectiv, de distribuție a gazelor naturale, care deservește un număr mai mare de 100.000 de consumatori, de a asigura separarea legală, funcțională și organizatorică a activităților reglementate;
- necesitatea corelării cu modificările și/sau completările legislației incidente, avute în vedere la data aprobării respectivelor condiții generale de contractare;
- modificarea condițiilor avute în vedere la elaborarea și aprobarea condițiilor generale de contractare, rezultate din dinamica relațiilor contractuale în sectorul gazelor naturale.

În condițiile în care modificările și completările aduse actului de bază au fost numeroase, având implicații asupra fondului reglementării, s-a ajuns la necesitatea promovării unui nou act normativ unitar, corelativ cu abrogarea expresă a reglementării existente.

În cursul anului 2007 au fost de asemenea propuse spre avizare, fiind și emise decizii în acest sens, clauzele specifice pentru trei contracte de concesiune a serviciului de distribuție a gazelor naturale.

Referitor la activitatea de **soluționare a sesizărilor primite**, în cursul anului 2007, au fost primite în cadrul Serviciului Metodologii, Contracte, un număr de 74 solicitări din partea consumatorilor, agenților economici sau a altor entități implicate în sectorul gazelor naturale, al căror obiect a fost constituit în principal din:

- neînțelegerile în aplicarea prevederilor contractuale, apărute în derularea contractelor comerciale încheiate în baza contractelor-cadru elaborate în cadrul serviciului;
- clarificarea aspectelor referitoare la încadrarea/reîncadrarea consumatorilor în tranșele de consum și, respectiv, regularizarea sumelor corespunzătoare;
- soluționarea divergențelor rezultate din interpretarea diferită a locului de consum.

În cadrul activității privind organizarea, funcționarea și dezvoltarea pieței de gaze naturale au fost la elaborarea următoarelor acte normative:

- a) **Ordinul ANRE nr. 47/08.11.2007** pentru aprobarea Metodologiei privind schimbarea furnizorului de către consumatorii casnici de gaze naturale;
- b) proiectul de Ordin comun MEF/ANRE/ANRM privind valorificarea cantităților de gaze naturale pe piața internă și măsuri pentru întărirea disciplinei în sectorul gazelor naturale;
- c) Legea nr. 346/2007 privind măsuri pentru asigurarea siguranței în aprovizionarea cu gaze naturale, inițiat de MEF, în colaborare cu ANRE;
- d) proiectul de ordin privind condițiile de alimentare cu gaze naturale a consumatorului izolat, propus spre inițiere MEF.

Elaborarea **Metodologiei privind schimbarea furnizorului de gaze naturale** a fost justificată de ezitarea manifestată de consumatorii casnici de gaze naturale în exercitarea dreptului de a alege, respectiv schimba furnizorul, ca urmare a deschiderii integrale a pieței de gaze naturale începând cu data de 1 iulie 2007. Prin acest act normativ ANRE a urmărit sintetizarea informațiilor necesare și utile consumatorului casnic în procesul de alegere și de schimbare a furnizorului de gaze naturale, în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare.

Proiectul de ordin comun MEF/ANRE/ANRM privind valorificarea cantităților de gaze naturale pe piața internă și măsuri pentru întărirea disciplinei în sectorul gazelor naturale, urma să înlocuiască Ordinul comun MEC/ANRGN/ANRM nr. 102.136/530/97/2006, având în vedere modificările apărute în urma deschiderii integrale a pieței interne de gaze naturale. Pe de altă parte, ordinul

propunea și modificări legate de „coșul de gaze”. În urma dezbaterilor pe marginea acestui proiect, s-a decis prorogarea până în 2008 a termenului de emitere a acestuia.

Legea nr. 346/2007 privind măsuri pentru asigurarea siguranței în aprovizionarea cu gaze naturale transpune în legislația română prevederile Directivei 2004/67/CE. Legea stabilește rolul și responsabilitățile operatorilor de pe piața internă de gaze naturale, precum și măsurile speciale ce se impun pentru a asigura un nivel corespunzător de siguranță în aprovizionarea cu gaze naturale, în situații de neasigurare a cantităților necesare din import sau din producția internă. Totodată, legea instituie în sarcina tuturor deținătorilor de licență în sectorul gazelor naturale, precum și în sarcina tuturor producătorilor de gaze naturale, obligația de serviciu public.

Promovarea proiectului de ordin privind condițiile de alimentare cu gaze naturale a consumatorului izolat, propus spre inițiere MEF, a fost justificată de faptul că există situații speciale de natură a afecta drepturile anumitor consumatori de a fi alimentați cu gaze naturale. În context, precizăm că există localități în care serviciul public de distribuție a gazelor naturale, fie nu a fost concesionat în condițiile legii, fie, deși există concesionar, sistemul de distribuție a gazelor naturale nu este dezvoltat pe toată suprafața unității administrativ-teritoriale, astfel încât potențialii consumatori sunt privați de alimentarea cu gaze naturale.

În 2007, obiectivele activității de monitorizare s-a concentrat, în principal pe:

- a. **funcționarea sectorului și a pieței gazelor naturale naționale**¹ în condiții de eficiență, siguranță, concurență, transparență și tratament nediscriminatoriu al participanților la piața de gaze naturale.
- b. **integrarea pieței interne naționale de gaze naturale în cadrul pieței europene**² prin promovarea convergenței practicilor monitorizării în interiorul pieței europene a gazelor naturale
- c. **îmbunătățirea eficienței procesului de monitorizare**³ pentru a putea răspunde așteptărilor legitime ale părților interesate.

Au fost elaborate două proceduri operaționale, respectiv: **Monitorizarea pieței interne reglementate a gazelor naturale și a consumatorilor eligibili** (cod: ANRE-PB14.1) și **Monitorizarea standardelor de performanță a serviciilor prestate în sectorul gazelor naturale** (cod: ANRE-PB14.2).

Pe baza datelor introduse lunar în modulul de colectare on-line, de către operatorii licențiați de ANRE, activitatea de monitorizare a constat în următoarele:

- Supravegherea modului de funcționare a pieței interne de gaze naturale,
- Supravegherea respectării tarifelor și prețurilor reglementate;
- Efectuarea de aprecieri periodice (lunar și anual) cuprinse în rapoarte interne cu privire la eficiența funcționării pieței de gaze naturale și a comportamentului participanților la piață;
- Identificarea neregulilor în funcționarea pieței de gaze naturale și a cazurilor de încălcare de către operatorii economici din sector, a reglementărilor emise de către ANRE cu privire la organizarea și funcționarea pieței;
- Întocmirea de raportări statistice anuale privind piața de gaze naturale (prezentate în capitolul **Anexe**);
- Publicarea pe pagina de Internet a ANRE a rapoartelor lunare cu privire la funcționarea pieței de gaze naturale. Rapoartele conțin informații cu privire la regulile de funcționare

¹ Conform art.1, 7 legea 351 și pct. 1-3 Introducere Directiva Europeană 2003/55/CE

² Conform pct. 5 Introducere DE 2003/55/CE

³ Conform art. 8 pct. i, j, p – 1,2,6 din legea 351

a pieței, date agregate privind funcționarea pieței, care fac posibile evaluări ale nivelului concurenței și analize specifice ale părților interesate.

Activitatea de **monitorizare a pieței de gaze naturale** a constat în supravegherea activității operatorilor pentru următoarele licențe, astfel:

- 60 licențe de furnizare
- 36 licențe de distribuție
- 3 licențe de înmagazinare subterană
- 1 licență de transport
- 1 licență de tranzit
- 1 licență de dispecerizare

Totodată, deoarece începând cu 1 iulie 2008, măsurarea și facturarea cantităților de gaze naturale se va face în unități de energie, a fost modificată și completată “Metodologia de monitorizare a pieței interne de gaze naturale”, aprobată astfel prin **Ordinul ANRE nr. 62/2007**.

Conform prevederilor Ordinului comun nr.102.1366/ 530/ 97/ 2006 al MEC/ ANRE/ ANRM, până la realizarea convergenței prețului producției interne cu prețul gazelor naturale din import, toți operatorii sunt obligați la respectarea amestecului de gaze naturale, constituit din gaze din producția internă curentă/ înmagazinare și din gaze naturale din import curent/ înmagazinare. Astfel, au fost analizate Rapoartele de fundamentare privind cererea de gaze naturale și sursele de acoperire a acesteia înaintate de Operatorul de piață din cadrul SNTGN Transgaz și au fost avizate rapoartele sus menționate.

Activitatea de **monitorizare a standardelor de performanță a serviciilor** a avut ca obiective:

- monitorizarea aplicării prevederilor standardelor de performanță a serviciilor,
- urmărirea programelor derulate pentru corectarea problemelor sesizate în urma monitorizării,
- participarea la elaborarea standardelor de performanță a serviciilor,
- inițierea revizuirii acestora, și întocmirea rapoartelor de monitorizare specifice.

Scopul monitorizării aplicării standardelor de performanță este de a asigura informații relevante managementului autorității și compartimentelor interesate, în cadrul unui proces continuu care utilizează colectarea sistematică a datelor cu privire la un set de indicatori de performanță identificați, privind progresul îndeplinirii obiectivelor unei intervenții sau ale unui proces aflat în desfășurare. În acest context, activitatea a urmărit modul de aplicare a următoarelor reglementări ANRE :

- Standard de performanță pentru serviciul de transport al gazelor naturale, aprobat prin Decizia nr. 1361/2006 (Anexa nr.1), publicată în: M.O. nr. 27 din 16 ianuarie 2007;
- Standard de performanță pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale, aprobat prin Decizia nr. 1361/2006 (Anexa nr.2), publicată în: M.O. nr. 27 din 16 ianuarie 2007, modificat și completat prin **Ordinul ANRE nr. 59/2007**, publicat în M.O. nr. 877/20 decembrie 2007;
- Standard de performanță pentru activitatea de furnizare a gazelor naturale, aprobat prin **Ordinul ANRE nr. 37/2007**, publicat în M.O. nr. 690 din 11 octombrie 2007.

În vederea respectării Standardului de performanță pentru activitatea de furnizare a gazelor naturale, respectiv a obligațiilor care le reveneau furnizorilor în informarea consumatorilor privind drepturile și obligațiile din cadrul contractului de furnizare, au fost monitorizați 60 de operatori licențiați pentru activitatea de furnizare. Ca urmare a faptului că furnizorii de gaze naturale au solicitat în repetate rânduri clarificări pentru elaborarea sintezei obligațiilor prevăzute în cadrul Secțiunii 2.1.,

Indicatori de performanță garantați, precum și în Capitolul 3 – Reclamații, din Standardul de performanță pentru activitatea de furnizarea a gazelor naturale, la pagina de internet a autorității a fost postat un model de sinteză, asigurând clarificările solicitate de operatori, aceștia având posibilitatea reală de a-și îmbunătăți calitatea serviciilor furnizate clienților.

Un alt aspect al activității de monitorizare a vizat urmărirea aplicării, cu caracter experimental, a prevederii Art.17(1) din Standardul de performanță pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale, care impune ca operatorii sistemului de distribuție să întocmească și să transmită la ANRE o situație privind indicatorii de performanță prevăzuți în actul normativ menționat. În același context, au fost puse bazele unui program adecvat prelucrării informațiilor primite de la operatorii de distribuție și de la furnizori, cu posibilitatea aplicării unor modele de transmitere *on-line* a unei părți din acestea, astfel încât să se stabilească dacă se impune aplicarea de măsuri corective specifice.

S-au creat, astfel, condițiile necesare ca procesul de colectare a datelor de pornire să poată indica care este sursa exactă de verificare a fiecărui indicator. În perioada care urmează, datele vor fi colectate periodic, în mod sistematic și omogen, și vor conține informații simple și ușor de măsurat. Datele se colectează pentru fiecare indicator în parte, astfel încât să fie precizate: ce date trebuie colectate, sursa datelor, forma în care sunt disponibile datele și frecvența colectării.

În vederea asigurării întocmirii ulterioare corecte a rapoartelor specifice de monitorizare și evaluare s-a urmărit, în perioada de activitate aferentă anului 2007, obținerea *feedback*-ului ca etapă prin care cunoștințele și informațiile sunt diseminate și utilizate pentru a măsura progresul realizat în obținerea rezultatelor așteptate sau pentru a confirma obținerea acestora.

Modele aplicate au venit în ajutorul agenților economici implicați și au condus la o mai bună cooperare și la facilitarea demersurilor acestora. În acest mod, au fost obținute informații necesare pentru îmbunătățirea performanțelor și pentru luarea deciziei și valorificarea experienței anterioare.

IV. ACTIVITATEA DE STABILIRE A PREȚURILOR ȘI TARIFELOR

Energie electrică

În perioada ianuarie 2007 – decembrie 2007, tariful energiei electrice la consumatorul final a fost modificat după cum urmează:

- a) Prin **Ordinul ANRE nr.6/2007** tariful energiei electrice pentru consumatorul final a fost majorat cu 3,95%.
- b) În conformitate cu prevederile Directivei Europene 54/EC/2003 și a Legii energiei electrice nr.13/2007, cu modificările și completările ulterioare, pe parcursul anului 2007 a avut loc procesul de separare a activităților de distribuție și furnizare a energiei electrice, iar în conformitate cu „*Metodologia de stabilire a tarifelor reglementate la consumatorii captivi de energie electrică*” aprobată prin Ordinul ANRE 11/2005, furnizorii implicați au transmis datele și informațiile necesare fundamentării costurilor aferente anului 2007 și solicitările pentru aprobarea tarifelor reglementate pentru anul 2008;

În urma recomandării pe care Comisia Europeană a adresat-o Grupului Reglementatorilor Europeni în domeniul Energiei (ERGEG) prin care a solicitat un calendar de eliminare a tarifelor reglementate, ANRE a efectuat o analiză în acest sens și a considerat că acest lucru se poate realiza prin egalizarea treptată a prețului mediu de achiziție astfel încât furnizorii să se situeze pe aceeași poziție de start la eliminarea tarifelor reglementate. Pentru realizarea acestui obiectiv s-a propus realizarea în etape succesive a creșterii/reducerii prețului mediu de vânzare urmat de creșterea/reducerea prețului mediu de achiziție.

În aceste condiții s-a propus împărțirea grilei tarifare în două seturi:

1. tarife reglementate unice la nivel național pentru energia electrică livrată de furnizorii implicați și/sau furnizorii de ultimă opțiune consumatorilor casnici și asimilați consumatorilor casnici;
2. tarife reglementate diferențiate pentru energia electrică livrată de furnizorii implicați și/sau furnizorii de ultimă opțiune consumatorilor captivi, alții decât cei casnici și cei asimilați consumatorilor casnici și a tarifelor pentru energia reactivă;

Astfel, au fost emise următoarele Ordine ale președintelui ANRE:

- **Ordinul ANRE nr.71/2007** - „*pentru aprobarea tarifelor reglementate la energia electrică livrată de furnizorii implicați și furnizorii de ultimă opțiune consumatorilor casnici și asimilați consumatorilor casnici*” și,
- **Ordinul ANRE nr. 70/2007** - „*pentru aprobarea tarifelor reglementate la energia electrică livrată de furnizorii implicați și furnizorii de ultimă opțiune consumatorilor captivi, alții decât cei casnici și cei asimilați consumatorilor casnici, și a tarifelor pentru energia reactivă*”
- S-au păstrat tarifele pentru consumatorii casnici la valorile aprobate începând cu data de 01 aprilie 2007, prin **Ordinul ANRE nr. 6/2007**;

În urma ajustării de prețuri din perioada analizată (01.01.2007 – 31.12.2007) prețul mediu la energia electrică livrată consumatorilor finali este de 340,19 lei/MWh - 324,04 lei/MWh la consumatorii casnici și cei asimilați consumatorilor casnici și 352,06 lei/MWh la consumatorii captivi, alții decât cei casnici și cei asimilați consumatorilor casnici.

Ca urmare a situației fără precedent determinată de seceta prelungită din cursul anului 2007 și de prevederile restrictive ale Ordinului ANRE nr. 49 / 2005 în ceea ce privește termenul după care se

poate solicita schimbarea tarifului de către un agent economic (12 luni calendaristice de la ultima schimbare) s-a emis **Ordinul ANRE nr. 18 /2007** de completare a Ordinului nr. 49 / 2005, care conferă posibilitatea schimbării tarifului de la orice tarif de tip binom la tariful E1, în cazul consumatorilor de tip agent economic pentru punctele de consum aferente sistemelor de irigații.

Având în vedere prevederile Legii nr.13/2007 a energiei electrice, cu modificările și completările ulterioare, au fost emise noi reglementări sau au fost revizuite reglementările existente privind procedurile și a metodologiile de calcul al tarifelor pentru activitățile reglementate aferente rețelelor de distribuție și stabilirea acestor tarife. Astfel, în cursul anului 2007 au fost emise următoarele reglementări:

[Metodologia de stabilire a tarifului pentru distribuția energiei electrice de către persoane juridice, altele decât operatorii principali de distribuție a energiei electrice precum și a condițiilor pentru retransmiterea energiei](#), aprobată prin **Ordinul ANRE nr. 3/2008**, prin care se reglementează atât modul de calcul și de aplicare a tarifului pentru serviciul de distribuție a energiei electrice prestat la mai puțin de 100.000 clienți de o persoană juridică posesoare sau neposesoare de licență de distribuție, cât și relațiile comerciale dintre prestator și beneficiar legate de prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice și de revinderea energiei electrice. Această metodologie revizuieste [Procedura privind relațiile contractuale dintre consumator și subconsumatorul său de energie electrică](#), aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 16/08.04.2005.

[Procedura pentru reglementarea condițiilor pentru transferul de capacități energetice de distribuție a energiei electrice](#), aprobată prin **Ordinul ANRE nr. 27/2007**, prin care se stabilesc condițiile în care este avizat transferul de capacități energetice de distribuție de la o persoană fizică/juridică unei alte persoane juridice.

[Metodologia de stabilire a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice - Revizia 1](#), aprobată prin **Ordinul ANRE nr. 39/2007**. Această metodologie revizuieste [Metodologia de stabilire a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice](#), aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 31/15.11.2004 și a fost necesară ca urmare a obligației de separare a activității de furnizare de cea de distribuție a energiei electrice și a trecerii la o nouă perioadă de reglementare de 5 ani.

[Procedura pentru stabilirea diferenței de venituri reglementate, în condițiile limitării reglementate a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice](#), aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 10/12.05.2006, a fost modificată și completată prin **Ordinul ANRE nr. 48/2007**, conform modificărilor din [Metodologia de stabilire a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice - Revizia 1](#), aprobată prin **Ordinul ANRE nr. 39/2007**.

Ordinul ANRE nr. 61/2007 privind aprobarea tarifelor specifice pentru serviciul de distribuție a energiei electrice prestat de operatorii principali de distribuție, prin care sunt stabilite valorile tarifelor specifice de distribuție aplicate de cei opt operatori principali de distribuție a energiei electrice, valabile de la 1 ianuarie 2008.

Aplicarea reglementărilor de mai sus asigură echilibrul între cerințele operatorilor principali de distribuție a energiei electrice și cele ale consumatorilor racordați la rețeaua de distribuție a energiei electrice și prestarea unui serviciu de distribuție a energiei electrice cu asigurarea unui nivel minim de calitate a energiei electrice și continuitate în alimentare la consumatorii finali.

În cursul anului 2007, în concordanță cu metodologiile aprobate, tarifele aferente serviciilor prestate de operatorul de transport și de sistem au fost aprobate prin trei ordine și anume:

- **Ordinul ANRE nr. 7/2007** – pentru modificarea Ordinului ANRE nr. 43/2006 privind

aprobarea tarifelor medii pentru serviciile de transport, de sistem, a tarifului pentru serviciile prestate de operatorul comercial participantilor la piata angro de energie electrica si a tarifelor zonale aferente serviciului de transport, practicate de operatorii economici din cadrul sectorului energiei electrice, ca urmare a majorării tarifului pentru serviciul tehnologic de sistem corespunzătoare achiziției de către OTS a unei rezerve de capacitate de 700 MW cu un cost unitar de 2,5 Euro/kW/lună în cursul a 12 luni calendaristice consecutive,

- **Ordinul ANRE nr.26/2007** – pentru modificarea Ord. ANRE nr. 43/2006 privind tarifele medii pentru serviciile de transport, de sistem, tariful pentru serviciile prestate de operatorul comercial participantilor la piata angro de energie electrica si tarifele zonale aferente serviciului de transport, practicate de operatorii economici din cadrul sectorului energiei electrice, ca urmare a majorării tarifului pentru serviciile prestate de operatorul comercial participantilor la piata angro de energie electrica,
- **Ordinul ANRE nr. 64/2007** – pentru aprobarea tarifului mediu pentru serviciul de transport, a tarifului pentru serviciul de sistem, a tarifului pentru serviciile prestate de operatorul de pietele centralizate participantilor la pietele administrate de acesta si a tarifelor zonale aferente serviciului de transport, practicate de operatorii economici din cadrul sectorului energiei electrice, în concordanță cu prevederile **Ordinului ANRE 60/2007** și modificarea bazei de aplicare.

Pentru stabilirea condițiilor angajării în piața rezervei de capacitate și pentru încurajarea investițiilor în SEN a fost creat un instrument de asigurare a rezervei de capacitate, instrument care nu se substituie rezervelor de reglaj (secundar, terțiar rapid și terțiar lent) și care a fost implementat prin **Ordinul ANRE nr. 19/2007** privind aprobarea Metodologiei de stabilire, implementare și utilizare a serviciului tehnologic de sistem rezerva de capacitate.

Metodologia de stabilire a tarifelor pentru serviciul de sistem prevede determinarea venitului reglementat pentru serviciul de sistem ca sumă a venitului pentru serviciul funcțional de sistem și a venitului pentru serviciul tehnologic de sistem. În vederea cuprinderii noului serviciu tehnologic de sistem – rezerva de capacitate metodologia a fost completată și modificată prin evidențierea venitului necesar achiziționării acestui serviciu de către OTS în conformitate cu **Ordinul ANRE nr. 20/2007** – privind aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de sistem.

Prin **Ordinul ANRE nr. 21/2007** privind aprobarea Contractului cadru de vanzare cumparare a serviciilor tehnologice de sistem între [Furnizorul de servicii tehnologice de sistem] si operatorul de transport si de sistem, contractul cadru a fost completat și modificat prin introducerea prevederilor referitoare la vânzarea / cumpărarea rezervei de capacitate.

Implementarea tarifului reglementat de tranzit al energiei electrice din/spre țările perimetrice prin SEN, de 1,41Euro/MWh a fost efectuată prin emiterea:

- **Ordinului 41/2007** – pentru modificarea Contractului- cadru pentru prestarea serviciului de tranzit al energiei electrice din țările perimetrice prin Sistemul Electroenergetic al României (SEN) între CN Transelectrica SA și [Client],
- **Ordinului 42/2007** – referitor la aplicarea procedurii operaționale Mecanismul de compensare a efectelor utilizării rețelelor electrice de transport pentru tranzite de energie electrică între operatorii de transport și de sistem,
- **Ordinului 43/2007** – privind tariful reglementat de tranzit perceput de operatorul de transport si de sistem de la operatorii economici care incheie contracte pt prestarea serviciului de tranzit al energiei electrice din/spre tarile perimetrice prin SEN datorită modificării tarifului reglementat de tranzit din țările perimetrice prin SEN, pentru energia electrică introdusă/extrasă în/din SEN, de la 1Euro/MWh la 1,41Euro/MWh.

Prin **Ordinul 60/2007** – pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de transport al energiei electrice, s-a introdus factorul de calitate privind respectarea indicatorilor de performanță ai serviciului de transport și s-au introdus veniturile din alte activități ce utilizează resursele recunoscute pentru desfășurarea activității de transport, venituri care vor conduce la diminuarea corespunzătoare a venitului liniarizat și a tarifului de transport.

Referitor la servicii tehnologice de sistem au fost emise:

- **Deciziile ANRE 216+218, 220+222 și 224/2007** privind achiziția în regim reglementat a cantităților orare de servicii tehnologice de sistem în cursul anului 2007, furnizate de cei 7 producători de energie electrică ce exploatează grupuri calificate, diferențele până la necesar fiind achiziționate în regim concurențial pentru fiecare interval orar,
- **Deciziile ANRE 2120+2126/2007** privind achiziția în regim reglementat a cantităților anuale (2008) și orare (trim. I 2008) de servicii tehnologice de sistem furnizate de cei 7 producători și **prețurile** aferente,
- **Decizia 974/2007** – privind condițiile de achiziție a serviciului tehnologic de sistem rezerva de capacitate

În vederea reducerii impactului costului congestiilor de rețea s-a emis **Decizia 1384/2007** privind măsuri tranzitorii în vederea evitării congestiilor de rețea în zona București.

În cursul anului 2007, activitatea ANRE privind elaborarea reglementărilor și a metodologiilor de fundamentare și de determinare a prețurilor și tarifelor în domeniul producerii energiei electrice din surse clasice și regenerabile și în domeniul producerii energiei electrice și a energiei termice în cogenerare a avut ca obiective majore:

- a) ajustarea, după caz, în baza metodologiilor și procedurilor specifice, a prețurilor de producere a energiei electrice și a energiei termice livrate din centrale cu grupuri de cogenerare, stabilite pentru anul 2007 în decembrie 2006;
- b) revizuirea, după caz, în baza metodologiilor și procedurilor specifice, a cantităților de energie electrică vândute de producători pe bază de contracte reglementate, stabilite pentru anul 2007 în decembrie 2006;
- c) stabilirea prețurilor de producere a energiei electrice și a energiei termice livrate din centrale cu grupuri de cogenerare precum și a cantităților de energie electrică vândute de producători pe bază de contracte reglementate, în cazul investițiilor noi, puse în funcțiune în cursul anului 2007;
- d) stabilirea prețurilor de producere a energiei electrice și a energiei termice livrate din centrale cu grupuri de cogenerare pentru anul 2008;
- e) stabilirea cantităților de energie electrică vândute de producători pe bază de contracte reglementate în anul 2008.

În atingerea obiectivelor au fost întreprinse acțiuni privind analiza fundamentării costurilor, veniturilor, producțiilor, livrărilor, consumurilor din solicitările producătorilor de energie electrică și termică licențiați; analiza rezultatelor rulării programului PowrSym de încărcare optimă a sarcinii în vederea acoperirii necesarului de energie electrică și termică; elaborarea propunerilor de revizuire a metodologiei de stabilire a prețurilor reglementate de producere a energiei electrice și termice și a altor propuneri de reglementări suplimentare, sau corelare a reglementărilor existente. De asemenea, ANRE a participat la discuții cu operatorii economici în vederea clarificării și soluționării unor probleme sau neînțelegeri apărute în cadrul procesului de emitere a reglementărilor specifice.

Energie termică produsă în cogenerare

Odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 325/2006 privind serviciul public de alimentare cu energie termică, începând din martie 2007 ANRE este autoritatea competentă care reglementează activitatea de producere a energiei termice în cogenerare, serviciile de transport, distribuție și furnizare a energiei termice fiind în competența de reglementare a Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice (ANRSC). În vederea aprobării operative a prețurilor la energia termică livrată consumatorilor finali, pentru operatorii economici care desfășoară activități reglementate atât de ANRE și ANRSC a fost elaborat și aprobat „*Protocolul de schimb de date și informații tehnice între ANRE și ANRSC în vederea aprobării operative a prețurilor pentru energie termică*”. Conform acestuia, ANRE transmite, ulterior procesului de aprobare a prețurilor reglementate pentru energia termică produsă în cogenerare, atât operatorilor economici cât și ANRSC, datele necesare determinării tarifelor de transport și distribuție a energiei termice.

De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 40, alin. (6) din Legea nr. 325/2006 privind serviciul public de alimentare cu energie termică, ANRE a avizat prețurile energiei termice produse în cogenerare, pe baza formulelor de ajustare din contractele de concesiune existente la data intrării în vigoare a legii (aviz comun ANRE nr. 10 din 22 iunie 2007, ANRSC nr. 2163 din 25 iunie 2007).

Un alt reper al activității în domeniul energiei termice l-a constituit aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 36/2006, privind instituirea prețurilor locale de referință pentru energia termică furnizată populației prin sisteme centralizate. Astfel, prin Decizia nr. 1385 din 18 septembrie 2007, ANRE a aprobat „*Procedura pentru determinarea coeficienților de ajustare a sumelor necesare pentru compensarea combustibilului folosit pentru producerea energiei termice furnizate populației*”, aceasta fiind elaborată în baza „*Metodologiei de stabilire a prețurilor locale de referință și a sumelor necesare pentru compensarea combustibilului folosit pentru energia termică furnizată populației prin sisteme centralizate*”.

De asemenea, pe baza acestei metodologii au fost determinate compensările pentru combustibil pentru operatorii economici ce produc energie termică în cogenerare, aflați în competența de reglementare a ANRE, acestea fiind transmise către ANRSC în vederea aprobării prețurilor locale de referință și a sumelor ce sunt alocate de la bugetul de stat pentru compensarea combustibilului.

Ca urmare a responsabilităților ANRE stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 219/2007 privind promovarea cogenerării bazate pe cererea de energie termică utilă, ANRE a elaborat în trimestrul IV al anului 2007 „*Proiectul de Hotărâre de Guvern privind Stabilirea Schemei de Sprijin de tip bonus pentru promovarea energiei electrice produse în cogenerare de eficiența înaltă pe baza cererii de energie termică utilă*”. Prin acest proiect se urmărește :

- asigurarea unui sprijin producătorilor de energie electrică și termică în cogenerare în vederea continuării alimentării cu energie termică a consumatorilor existenți la prețuri rezonabile în măsura în care procesul de cogenerare este de înaltă eficiență,
- asigurarea accesului pe piață a energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență, în condițiile în care prețul de producere a energiei electrice într-un astfel de proces depășește prețul pieței;
- asigurarea condițiilor necesare înlocuirii treptate a instalațiilor de cogenerare existente și ineficiente, în conformitate cu cererea pieței și cu curba anuală de consum termic acolo unde numărul consumatorilor de abur industrial s-a diminuat drastic;
- promovarea investițiilor noi în instalații de cogenerare de înaltă eficiență, cu respectarea Directivei 2004/8/CE ;

- reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră prin utilizarea unui sistem de producere a energiei electrice și termice care realizează economii de combustibil față de producerea separată.

Producătorii de energie electrică și termică pentru care, în cursul anului 2007, au fost stabilite/ajustate/revizuite prețurile/cantitățile de energie electrică din contractele reglementate și prețurile pentru energia termică livrată din centrale cu grupuri de cogenerare sunt:

S.C. Hidroelectrică S.A., S.C. Termoelectrică S.A., S.C. Complexul Energetic Craiova S.A., S.C. Electrocentrale București S.A., S.C. Electrocentrale Galați S.A., S.C. Complexul Energetic Rovinari S.A., S.C. Complexul Energetic Turceni S.A., S.C. Electrocentrale Deva S.A., S.N. Nuclearelectrică S.A., R.A.A.N. Drobeta Turnu Severin, S.C. CET Govora S.A., S.C. CET Arad S.A., S.C. CET Bacău S.A., S.C. CET Brașov S.A., S.C. CET Iași S.A., S.C. CET Oradea S.A., S.C. Dalkia Termo Prahova S.R.L., S.C. Uzina Termică Giurgiu S.A., S.C. Termica S.A. Suceava, S.C. Termoficare 2000 S.A. Pitești, S.C. CET Grivița S.R.L., S.C. Nusco Imobiliara S.R.L., S.C. Vest Energo S.A., Regia Autonomă Municipală RAM Buzău, S.C. Colterm S.A. Timișoara, S.C. Compa S.A. Sibiu, S.C. Nuonsib S.R.L. Sibiu, S.C. Enet S.A. Focșani, S.C. CET Energoterm Reșița S.A., S.C. Termica S.A. Botoșani, S.C. CET S.A. Brăila, S.C. Termica S.A. Târgoviște, S.C. Colonia Cluj Napoca Energie S.R.L., S.C. Rulmenți S.A. Bârlad, S.C. Energomur S.A. Târgu Mureș.

În anul 2007, conform cerințelor Legii energiei electrice și a Condițiilor asociate licențelor acordate de ANRE, toți titularii de licențe au avut obligația de a întocmi și transmite *autorității competente* Rapoartele financiare și Rapoartele de activitate pentru activitățile desfășurate în anul 2006.

La 31 decembrie 2006, în evidențele ANRE erau înregistrați **194 de operatori economici** deținători ai cel puțin unei licențe valabile în sectorul energiei electrice și al energiei termice produse în cogenerare. Până la sfârșitul anului 2007, un număr de **182 titulari de licențe** (94% din total), au comunicat Autorității informații cu privire la activitatea desfășurată în cursul anului 2006. Dintre aceștia, **51** de agenți economici (reprezentând 26% din total) au comunicat că nu au desfășurat activități comerciale în sectorul energiei electrice și al energiei termice produse în cogenerare.

În anul 2007, au depus rapoarte financiare în format hârtie, **119** titulari de licențe, reprezentând 61% din totalul acestora, respectiv, 91% din numărul celor care au desfășurat activități în sectorul energiei electrice și termice produse în cogenerare. De asemenea, au fost recepționate **131** rapoarte financiare în format electronic (reprezentând 68% din total, respectiv, 100% din numărul celor care au avut activitate în sector), pentru a fi importate în baza de date ANRE. Un număr de 12 titulari de licențe, reprezentând 6% din total, nu au depus rapoarte financiare până la data de 31 decembrie 2007.

În anul 2007, au depus rapoarte de activitate (de performanță), în format hârtie, un număr de **121** titulari de licențe, reprezentând 62% din totalul acestora, respectiv, 92% din numărul celor care au desfășurat activități în sectorul energiei electrice și termice produse în cogenerare. Un număr de **97** operatori economici (reprezentând 50% din total, respectiv, 74% din numărul celor care au avut activitate în sector) au transmis rapoarte de activitate în format electronic pentru a fi importate în baza de date ANRE.

Gaze naturale

Pe parcursul anului 2007, activitatea ANRE privind prețurile și tarifele în domeniul gazelor naturale s-a concentrat, în principal, asupra următoarelor problematice:

A. Rata reglementată a rentabilității și factorul de eficiență.

Rata reglementată a rentabilității (RoR) se determină pentru fiecare activitate și perioadă de reglementare și reflectă costurile de capital implicate de realizarea activității reglementate într-o manieră prudentă, având în vedere condițiile curente ale pieței. Pentru a doua perioadă de reglementare, calculul RoR s-a bazat pe calculele elaborate de către specialiștii din cadrul Academiei de Studii Economice București, conform contractului de consultanță derulat de către ANRE cu această instituție. Într-o primă etapă, autoritatea a elaborat un document de discuție publicat la pagina proprie de internet în data de 8 ianuarie 2007. În ședința Consiliului Consultativ din data de 25 ianuarie 2007, reprezentanții SC EON Gaz România, SC Distrigaz Sud SA, SNGN Romgaz SA și SNTGN Transgaz SA au solicitat autorității amânarea promovării documentului respectiv pentru a avea timpul necesar efectuării unor studii proprii privind valoarea WACC și RoR. Astfel, în data de 28 februarie 2007, SC EON Gaz România a prezentat studiul întocmit de către firma Deloitte & Touche iar SC Distrigaz Sud SA a achiesat la concluziile acestuia.

În data de 8 iunie 2007, SNTGN Transgaz SA a înaintat spre analiză studiul propriu privind evaluarea ratei reglementate a rentabilității capitalului, elaborat de către firma Nera Consulting. În urma analizei documentațiilor prezentate de către companii, ANRE a realizat o nouă evaluare a WACC și ROR, pe baza datelor suplimentare rezultate din studiile menționate. Noul document a fost publicat la pagina de internet al autorității în data de 15 iunie 2007, având drept rezultat următoarele valori ale RoR, reală și înainte de impozitare:

- în cazul activității de transport și de înmagazinare subterană – 7,40 %
- în cazul activității de distribuție și de furnizare reglementată – 8,07 %.

Ulterior publicării pe internet, au fost înaintate autorității puncte de vedere ale SC Amgaz SA, Gaz de France, BERD și SC Depomureș SA, acestea recomandând valori ale RoR plasate în intervalul 9,47 – 14,47%, având în vedere diferite elemente cuprinse în calculație. De asemenea, SNGN Romgaz SA a prezentat studiul de calcul al RoR, elaborat de firma Nera Consulting. Reprezentanții ANRE au avut o nouă serie de întâlniri cu reprezentanții mai multor operatori din sector, inclusiv cu consultantul firmei Nera, fiind reanalizate elementele de calcul care au cunoscut modificări datorită evoluțiilor înregistrate pe piețele financiare internaționale. Din analiza efectuată și în urma argumentelor prezentate atât de către Nera Consulting cât și din actualizarea studiului elaborat de Deloitte & Touche, din data de 28 august, a rezultat evaluarea finală a ratei reglementate a rentabilității capitalului.

Astfel, pe baza formulelor, au rezultat următoarele valori ale RoR, reală și înainte de impozitare :

- în cazul activității de transport și de înmagazinare subterană - 7,88%
- în cazul activității de distribuție și de furnizare reglementată - 8,63%

Metodologia de tarifare în sectorul gazelor naturale, aprobată prin decizia președintelui ANRGN nr. 1078/2003 cu modificările și completările ulterioare, se înscrie în grupul reglementărilor de tip „price cap”, care stimulează obținerea de **eficiență economică** prin reducerea costurilor de operare sau de capital.

Aceste metodologii de tarifare, cunoscute și ca RPI-X, prevăd în formulele anuale de ajustare a veniturilor operatorilor un coeficient X pentru stimularea comportamentelor eficiente economic și pentru transferul unei părți din câștigurile de eficiență către consumatori.

Pentru cea de-a doua perioadă de reglementare, valoarea anuală a factorului X din formula generală de ajustare a veniturilor reglementate a fost stabilită individual, pentru fiecare operator, astfel încât să asigure atingerea țintelor de eficiență economică propuse de ANRE. Rata de creștere a eficienței activității reglementate reflectă estimările ANRE privind îmbunătățirea performanțelor economice ale operatorilor pe parcursul celei de a doua perioade de reglementare. Prima propunere a autorității în ceea ce privește factorul X a fost afișată la pagina de internet în data de 8 ianuarie 2007.

Astfel, factorul X a fost reevaluat pe baza argumentelor prezentate de către operatori, după cum urmează :

a. pentru activitatea de transport al gazelor naturale

- o țintă de eficiență economică asupra costurilor de operare, cumulată pentru întreaga perioadă de reglementare de 8% în termeni nominali, cu excepția costurilor reprezentând consumul tehnologic;
- o țintă de eficiență asupra costurilor de operare reprezentând consumul tehnologic calculată în condițiile unei reduceri anuale cu 2,5% a volumului de gaze naturale ce reprezintă consumul tehnologic;

b. pentru activitatea de înmagazinare subterană

- o țintă de eficiență economică asupra costurilor de operare, cumulată pentru întreaga perioadă de reglementare, de 8% în termeni nominali;

c. pentru activitatea de distribuție și de furnizare

- o țintă de eficiență economică asupra costurilor de operare, cumulată pentru întreaga perioadă de reglementare, de 6% în termeni nominali, cu excepția costurilor reprezentând consumul tehnologic;
- o țintă de eficiență asupra costurilor de operare reprezentând consumul tehnologic calculată în condițiile unei reduceri anuale a volumului de gaze naturale ce reprezintă consumul tehnologic. Planul de reducere a consumului tehnologic va fi agreat cu fiecare operator de distribuție în parte, la momentul fundamentării tarifelor aferente celei de-a doua perioade de reglementare.

În urma discuțiilor cu operatorii din sectorul gazelor naturale s-a decis promovarea evaluării privind **rata de creștere a eficienței economice** pentru cea de a doua perioadă de reglementare concomitent cu adoptarea **răteii reglementate a rentabilității**, datorită influenței concertate a celor două elemente asupra veniturilor reglementate ale companiilor.

Astfel, în data de 18.09.2007, au fost aprobate Ordinul Președintelui ANRE numărul 31 privind stabilirea ratei reglementate a rentabilității capitalului în a doua perioadă de reglementare și Ordinul Președintelui ANRE numărul 32 privind stabilirea ratei de creștere a eficienței economice în a doua perioadă de reglementare.

B. Pentru activitatea de distribuție și furnizare reglementată

Începând cu 1 ianuarie 2007, au intrat în vigoare ordinele privind stabilirea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție și aprobarea prețurilor pentru furnizarea reglementată a gazelor naturale, realizate de operatorii activi pe piața gazelor naturale, la începutul celui de-al treilea an al primei perioade de reglementare, 2005 – 2007.

Mentionăm că pentru consumatorii casnici, prețurile finale reglementate au fost diminuate cu 4% față de nivelul lunii decembrie 2006.

NR.CRT.	DENUMIREA SOCIETATII	NR. ORDIN / DATA
1.	S.C. AMARAD S.A.	1327/13.12.2006
2.	S.C. BEN&BEN S.A.	1328/13.12.2006
3.	S.C. BERG SISTEM GAZ SA Bucuresti	1329/13.12.2006
4.	S.C. CONGAZ S.A	1330/13.12.2006

5.	S.C. CONSTRUCT P&G Braila	1332/13.12.2006
6.	S.C. CORDUN GAZ S.A. Cordun	1331/13.12.2006
7.	S.C. COVICONSTRUCT 2000 SRL Voluntari	1333/13.12.2006
8.	S.C. CPL CONCORDIA – Filiala Cluj România	1334/13.12.2006
9.	S.C. DISTRIGAZ SUD S.A.	1335/13.12.2006
10.	S.C. DISTRIGAZ VEST S.A. Oradea	1336/13.12.2006
11.	S.C. E.ON GAZ ROMÂNIA S.A.	1337/13.12.2006
12.	S.C. EURO SEVEN INDUSTRY SRL București	1338/13.12.2006
13.	S.C. GAZ EST SA Vaslui	1339/13.12.2006
14.	S.C. GAZ NORD EST Hârlău	1340/13.12.2006
15.	S.C. GAZ SUD SA Ghermănești	1341/13.12.2006
16.	S.C. GAZ VEST S.A. ARAD	1342/13.12.2006
17.	S.C. GRUP DEZVOLTARE REȚELE S.A.	1343/13.12.2006
18.	S.C. HARGITA GAZ SA Odorheiu-Secuiesc	1344/13.12.2006
19.	S.C. INTERGAZ SRL Zimnicea	1345/13.12.2006
20.	S.C. MEGAconstruct SA București	1346/13.12.2006
21.	S.C. MM DATA SRL București	1347/13.12.2006
22.	S.C. NORD GAZ S.R.L. Rădăuți	1348/13.12.2006
23.	S.C. OLIGOPOL S.R.L. Brașov	1349/13.12.2006
24.	S.C. OTTO GAZ SRL Otopeni	1350/13.12.2006
25.	S.C. PROGAS DISTRIBUTION S.A. Câmpina	1352/13.12.2006
26.	S.C. PETROM S.A.	1351/13.12.2006
27.	S.C. ROMGAZ S.A.	1353/13.12.2006
28.	S.C. SALGAZ SA Salonta	1354/13.12.2006
29.	S.C. TIMGAZ S.A. Buziaș	1355/13.12.2006
30.	S.C. TULCEA GAZ S.A. Tulcea	1356/13.12.2006
31.	S.C. VEGA 93 SRL Galați	1357/13.12.2006
32.	S.C. VITAL GAZ SA București	1358/13.12.2006
33.	S.C. WIROM GAS SA București	1359/13.12.2006

- Pentru trimestrele II și III 2007, prețurile finale reglementate pentru consumatorii finali au rămas la nivelul celor aprobate la 1 ianuarie 2007.
- La începutul trimestrului IV 2007 s-a realizat *ajustarea prețurilor finale reglementate*, ca urmare a creșterii costului unitar de achiziție a gazelor naturale pentru trimestrul IV, estimat de ANRE, de la 653,73 RON/1000 mc, estimat pentru primele trei trimestre ale anului 2007, la 686,02 RON/1000 mc. Ordinul prin care s-a realizat această ajustare a fost Ordinul nr. 34/18.09.2007, publicat în M.O. 656/26.09.2007.
- Pe parcursul anului 2007 și-au început activitatea 3 *noi operatori*, care au solicitat *fundamentarea prețurilor și tarifelor reglementate*, fiind astfel emise “ordinele pentru stabilirea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție și aprobarea prețurilor pentru furnizarea reglementată a gazelor naturale”, respectiv:
- Conform metodologiei de tarifare, aprobată prin Decizia ANRGN nr. 1078/2003, solicitările operatorilor pentru *stabilirea venitului de bază și a venitului reglementat* aferente unei activități reglementate, pe parcursul perioadelor de reglementare, se înaintează ANRE cu cel puțin 180 de zile anterior începerii anului din perioada de reglementare, pentru care se fac aceste ajustări. Astfel, în perioada septembrie - noiembrie 2007, operatorii activi de pe piața gazelor naturale au transmis către ANRE fundamentările privind stabilirea veniturilor aferente activităților de distribuție și furnizare reglementate, pentru cea de-a doua perioadă de reglementare, precum și toate datele și informațiile necesare pentru susținerea elementelor de fundamentare. Pe baza fundamentărilor, prezentate și a analizelor efectuate, în cadrul departamentului s-au elaborat rapoarte cuprinzând propunerile pentru stabilirea venitului de bază, a ratei de creștere a eficienței economice a activității reglementate, a prețurilor și tarifelor reglementate.

- Analizele departamentului de specialitate s-au finalizat cu emiterea Ordinului președintelui ANRE privind stabilirea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție și aprobarea prețurilor pentru furnizarea reglementată a gazelor naturale realizate, cu numere cuprinse între 2 și 34/21.01.2008, publicate în M.O. 74-77 /31.01.2008. Aceste ordine au intrat în vigoare începând cu data de 1 februarie 2008.

C. Costul unitar al gazelor

Suma fixă unitară - CUG^{fr} pentru acoperirea costurilor legate de achiziția gazelor naturale (inclusiv serviciile aferente), destinate revânzării în cadrul activității de furnizare reglementată, se determină de către ANRE la începutul fiecărui an al perioadei de reglementare și este recunoscută în venitul reglementat unitar.

Costurile de achiziție estimate de ANRE pentru gazele naturale destinate furnizării către consumatorii care au ales să rămână parte într-un contract reglementat (furnizare în regim reglementat), reflectă informațiile existente la momentul reevaluării, pe piața internă și internațională. Aceste costuri sunt evaluate astfel încât să acopere integral cheltuielile ce vor fi efectuate de furnizorii licențiați pentru achiziția gazelor naturale, într-o manieră prudentă și eficientă.

Suma fixă unitară, stabilită la începutul fiecărui an al perioadei de reglementare pentru acoperirea costurilor legate de achiziția gazelor naturale, este recalculată trimestrial de către ANRE pe parcursul anului, în situația în care modificările prețurilor gazelor naturale din producția internă sau din import, respectiv ale tarifelor reglementate, induc o variație mai mare de +/- 5% a sumei fixe unitare - CUG^{fr}.

Astfel, ținându-se cont de:

- prognoza privind sursele și cererea totală de gaze naturale în anul 2007, defalcată trimestrial, elaborată de Dispeceratul Național de Gaze Naturale din cadrul SNTGN Transgaz SA Mediaș;
- prognoza operatorilor licențiați de gaze naturale privind cantitățile ce urmează a fi furnizate în regim reglementat în anul 2007;
- estimarea ANRGN privind evoluția prețului la gazele naturale din import, realizată pe baza cotațiilor internaționale publicate în Platts Oilgram Price Report pentru produsele „GasOil 0,2” și „1% Fuel Oil” în condiția Cargoes, FOB Mediterana, Basis Italy și a unei formule de aproximare a prețului;
- valoarea tarifelor de transport în vigoare la data evaluării;
- cotațiile futures pentru rata de schimb RON/Euro și RON/USD la Bursa Monetar Financiară și de Mărfuri Sibiu suma fixă unitară pentru acoperirea costurilor legate de achiziția gazelor naturale, pentru primele trei trimestre ale anului 2007, a fost evaluată la 653,73 RON/1000 mc, iar pentru trimestrul al IV-lea valoarea estimată a fost de 686,02 RON/1000 mc.

Față de aceste valori estimate trimestrial, ANRE a determinat diferențele dintre costurile efectiv înregistrate de operatori pentru achiziția gazelor naturale (pe baza tuturor documentelor justificative prezentate de către operatori, facturi de achiziție a gazelor naturale, facturi de import de gazele naturale și facturi de prestări de servicii transport și înmagazinare) și valoarea estimată de ANRE la începutul fiecărui trimestru. Valoarea menționată nu include acciza pentru gazele naturale și TVA, dar acoperă costurile cu transportul gazelor naturale și cu serviciile de înmagazinare. Aceste diferențe înregistrate din achiziția gazelor naturale pe parcursul primelor trei trimestre ale anului 2007 au fost recunoscute la calculul veniturilor reglementate aferente serviciului de furnizare a gazelor naturale în regim reglementat realizat de operatorii licențiați.

D. Baza de active reglementate pentru cea de-a doua perioadă de reglementare

Începând cu cea de-a doua perioadă de reglementare, s-a recalculat baza de active reglementate recunoscută pentru calculul veniturilor operatorilor, pentru fiecare operator în parte și pentru fiecare activitate reglementată desfășurată (înmagazinare – 31 martie 2007, transport – 30 iunie 2007, distribuție și furnizare – 31 decembrie 2007).

Astfel, la baza de active reglementate recunoscută pentru prima perioadă de reglementare (RAB_0), actualizată cu rata cumulată a inflației realizate în prima perioadă, s-a adăugat diferența dintre amortizarea care ar fi trebuit cumulată în perioada de reglementare și cea cumulată efectiv și inclusă în tarife (diferența fiind determinată de rata inflației estimate și de elementele generatoare de costuri, în cazul activității de distribuție), adăugându-se, de asemenea, investițiile puse în funcțiune în prima perioadă de reglementare. Desigur, calculul a fost mult mai complex, deoarece s-a ținut cont de ieșirile de active din perioadă (active din RAB inițial sau din intrările primei perioade), de transferurile de active (înmagazinare), de investițiile incluse în tarife la ajustarea realizată la finalul fiecărui an.

De asemenea, conform metodologiei, începând cu a doua perioadă de reglementare, calculul valorii RAB a inclus și capitalul de lucru net, necesar operatorului pentru desfășurarea activității curente din perioada de reglementare, pentru o durată medie de 30 de zile calendaristice, precum și provizioanele constituite pentru riscul de neîncasare a creanțelor comerciale rezultate din desfășurarea activității reglementate, care au depășit termenul legal de prescriere și, de asemenea, provizioanele constituite pentru refacerea mediului, în limita recunoscută la calculul impozitului pe profit, conform prevederilor legale.

Prin toate aceste calcule s-a determinat RAB_1 - baza de active reglementate recunoscută pentru cea de-a doua perioadă de reglementare, obținându-se costurile de capital recunoscute de ANRE la stabilirea veniturilor reglementate, aprobate fiecărui operator licențiat care s-a prezentat cu fundamentările privind stabilirea veniturilor reglementate pentru cea de-a doua perioadă de reglementare.

E. Pentru activitatea de înmagazinare subterană

Conform metodologiei de tarifare, aprobată prin Decizia ANRGN nr. 1078/2003, începând cu data de 1 aprilie 2007 a început cea de-a doua perioadă de reglementare pentru activitatea de înmagazinare. În conformitate cu dispozițiile art. 32 alin.(1) din Decizia președintelui ANRGN nr. 1078/2003, cu modificările și completările ulterioare, pentru primul an al fiecărei perioade de reglementare se calculează pentru fiecare activitate reglementată și pentru fiecare operator, venitul total aferent primului an al perioadei de reglementare. Venitul total stă la baza determinării tarifelor pentru primul an al celei de a doua perioade de reglementare, pe care operatorii sunt îndreptățiți să le practice în contractele de prestare a serviciilor de înmagazinare subterană. Pentru activitatea de înmagazinare perioada 1 aprilie 2007 – 30 martie 2008 constituie primul an din a doua perioadă de reglementare 2007- 2012.

În conformitate cu dispozițiile art. 1 alin.(5) din Decizia președintelui ANRGN nr. 1250/2006 pentru modificarea și completarea criteriilor și metodelor privind aprobarea prețurilor și stabilirea tarifelor reglementate în sectorul gazelor naturale, ANRGN are obligația de a face publice cu cel puțin 3 luni înaintea fiecărei perioade de reglementare, a formulelor de calcul a costului mediu

ponderat al capitalului. În acest sens ANRGN a afișat pe site-ul propriu, documentele de discuție *Evaluarea privind rata reglementată a rentabilității în a doua perioadă de reglementare*, și *Evaluarea privind rata de creștere a eficienței economice*, documente ce au fost supuse dezbaterii și în ședința Consiliului Consultativ din 25.01.2007.

După prezentarea documentelor, membrii Consiliului Consultativ au cerut amânarea discutării acestora cu un termen de 3 luni, pentru a putea să-și efectueze propriile studii de fezabilitate în vederea stabilirii ratei reglementate a rentabilității în a doua perioadă de reglementare, respectiv a țintelor de performanță impuse de ANRGN prin cele două reglementări.

În urma discuțiilor între membrii Consiliului Consultativ și cei ai ANRGN s-a prelungit termenul de finalizare a reglementărilor cu încă 2 luni. De asemenea, în scopul contractării unor servicii de consultanță pentru evaluarea ratei reglementate a rentabilității în cea de a doua perioadă de reglementare, SNGN Romgaz Mediaș a solicitat ANRGN menținerea tarifelor de înmagazinare până la data de 1 iulie 2007. S.C. Amgaz SA și S.C. Depogaz S.A., ceilalți doi operatori de înmagazinare, și-au exprimat acordul cu propunerea SNGN Romgaz Mediaș, de menținere a tarifelor de înmagazinare valabile pentru cel de-al treilea an al primei perioade de reglementare.

Toate aceste demersuri s-au finalizat cu emiterea **Ordinului președintelui ANRGN nr. 185/12.03.2007** privind prelungirea duratei de valabilitate a tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de înmagazinare subterană a gazelor naturale realizat de S.C. DEPOMUREȘ S.A. și S.C. AMGAZ S.A. Pentru S.N.G.N. ROMGAZ S.A., s-au stabilit tarifele reglementate pentru prestarea serviciului de înmagazinare subterană a gazelor naturale, pentru ciclul complet de înmagazinare 2007-2008, prin emiterea Ordinului nr.53/06.12.2007.

F. Pentru activitatea de transport

Conform metodologiei de tarifare, aprobată prin Decizia ANRGN nr. 1078/2003, începând cu data de 1 iulie 2007 a început cea de-a doua perioadă de reglementare pentru activitatea de transport. Ca și pentru activitatea de înmagazinare, Consiliului Consultativ, precum și SNTGN Transgaz, au solicitat prelungirea valabilității tarifelor din ultimul an al primei perioade de reglementare. Aceasta s-a realizat prin Ordinul 10/18.06.2007.

În perioada următoare SNTGN Transgaz a transmis ANRE fundamentarea privind stabilirea venitului de bază, datele și informațiile necesare în vederea susținerii fundamentării, precum și propunerea privind tarifele de transport al gazelor naturale, pentru primul an al celei de-a doua perioade de reglementare.

Astfel în urma analizei documentelor, prin **Ordinul ANRE nr. 33** din 18 septembrie 2007, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 659 din 26.09.2007, a fost stabilit tariful reglementat pentru prestarea serviciului de transport al gazelor naturale pentru perioada 1 octombrie 2007 – 30 iunie 2008 precum și venitul total și venitul total reglementat pentru SNTGN Transgaz aferente primului an al celei de-a doua perioade de reglementare.

În contextul noilor prevederi normative, ANRE a procedat la modificarea corespunzătoare a criteriilor și metodelor privind aprobarea prețurilor și stabilirea tarifelor reglementate în sectorul gazelor naturale, aprobate prin anexa la Decizia ANRGN nr. 1078/2003. Astfel, a fost emis **Ordinul ANRE nr. 58** din 13 decembrie 2007 privind modificarea Deciziei președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale nr. 311/2005 pentru aprobarea documentelor suplimentare privind aplicarea Criteriilor și metodelor privind aprobarea prețurilor și

stabilirea tarifelor reglementate în sectorul gazelor naturale, aprobate prin Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale nr. 1078/2003 .

Pentru exercitarea principalelor atribuții ce îi revin și în vederea îndeplinirii prevederilor **Regulamentului privind separarea legală, funcțională, organizatorică și contabilă a activităților reglementate** din sectorul gazelor naturale, aprobat prin Decizia președintelui ANRGN nr. 1139/2006, în primul semestru al anului 2007, a fost finalizat, în cea mai mare parte, procesul de avizare a rapoartelor de separare legală, funcțională, organizatorică și contabilă, după caz, a activităților reglementate desfășurate de operatorii licențiați din sectorul gazelor naturale conform art. 101 din Legea gazelor.

În acest sens, experți din cadrul departamentului de specialitate au avut întâlniri și discuții intense cu persoanele mandatate cu gestionarea proceselor de separare, privind conținutul rapoartele de separare, respectiv:

- inventarul operațiilor desfășurate pe fiecare activitate reglementată desfășurată;
- etapele de parcurs în vederea realizării procesului de separare;
- modul de alocarea a imobilizărilor și obiectelor de inventar pe entitățile juridice rezultate din procesul de separare legală;
- structura organizatorică a fiecăreia dintre entitățile juridice;
- mijloacele și măsurile identificate și propuse a fi adoptate pentru asigurarea comunicării eficiente cu clienții;
- ipotezele, criteriile și regulile care vor sta la baza întocmirii evidențelor contabile separate.

Astfel, în ceea ce privește obligația separării legale au fost avizate rapoartele prezentate de S.C. Distrigaz Sud S.A. și S.C. E-ON Gaz România S.A., iar în ceea ce privește obligația separării contabile a evidențelor privind activitățile reglementate desfășurate, au fost avizate rapoartele prezentate de un număr de 30 de operatori licențiați de autoritate pentru desfășurarea activităților de furnizare și distribuție reglementate, după cum urmează:

NR.CRT.	DENUMIREA SOCIETATII	Nr. Decizie/Data
1.	S.C. AMARAD S.A.	2174/20.12.2007
2.	S.C. BEN&BEN S.A.	788/27.06.2007
3.	S.C. BERG SISTEM GAZ SA Bucuresti	136/06.03.2007
4.	S.C. CONGAZ S.A	137/06.03.2007
5.	S.C. CONSTRUCT P&G Braila	180/12.03.2007
6.	S.C. CORDUN GAZ S.A. Cordun	139/06.03.2007
7.	S.C. COVICONSTRUCT 2000 SRL Voluntari	140/06.03.2007
8.	S.C. CPL CONCORDIA – Filiala Cluj România	138/06.03.2007
9.	S.C. DISTRIGAZ VEST S.A. Oradea	141/06.03.2007
10.	S.C. EURO SEVEN INDUSTRY SRL București	182/12.03.2007
11.	S.C. GAZ EST SA Vaslui	142/06.03.2007
12.	S.C. GAZ NORD EST Hârlău	143/06.03.2007
13.	S.C. GAZ SUD SA Ghermănești	144/06.03.2007
14.	S.C. GAZ VEST S.A. ARAD	145/06.03.2007
15.	S.C. GRUP DEZVOLTARE REȚELE S.A.	181/12.03.2007
16.	S.C. HARGITA GAZ SA Odorheiu-Secuiesc	146/06.03.2007
17.	S.C. INTERGAZ SRL Zimnicea	147/06.03.2007
18.	S.C. MEGAconstruct SA București	149/06.03.2007
19.	S.C. MM DATA SRL București	148/06.03.2007
20.	S.C. NORD GAZ S.R.L. Rădăuți	150/06.03.2007

21.	S.C. OLIGOPOL S.R.L. Braşov	151/06.03.2007
22.	S.C. OTTO GAZ SRL Otopeni	152/06.03.2007
23.	S.C. PROGAZ DISTRIBUTION S.A. Câmpina	153/06.03.2007
24.	S.C. PETROM S.A	779/21.06.2007
25.	S.C. SALGAZ SA Salonta	154/06.03.2007
26.	S.C. TIMGAZ S.A. Buziaş	155/06.03.2007
27.	S.C. TULCEA GAZ S.A. Tulcea	156/06.03.2007
28.	S.C. VEGA 93 SRL Galaţi	157/06.03.2007
29.	S.C. VITAL GAZ SA Bucureşti	158/06.03.2007
30.	S.C. WIROM GAS SA Bucureşti	159/06.03.2007

V. PROTECȚIA CONSUMATORULUI ȘI CONTROL

Unul din aspectele importante ale **activității de protecție a consumatorilor** de energie electrică și gaze naturale constă în informarea corectă, completă și precisă a consumatorilor de energie electrică și gaze naturale. Astfel, pe parcursul anului 2007, una din direcțiile spre care s-a îndreptat activitatea de protecție a consumatorilor a urmărit creșterea gradului de informare a acestora.

În acest sens, în cadrul paginii de internet a instituției a fost creată o rubrică specială destinată consumatorilor din sectorul energiei în care, pe lângă datele deja existente, au fost adăugate noi informații, referitoare la:

- liberalizarea integrală a pieței energiei electrice și gazelor naturale;
- ghidul consumatorului casnic și a celui industrial într-o piață liberă;
- modalitatea de schimbare a furnizorului de energie electrică și gaze naturale;
- drepturile și obligațiile consumatorilor de energie electrică și gaze naturale;
- răspunsuri cadru la cele mai des întâlnite probleme ale consumatorilor rezultate din petițiile și sesizările adresate ANRE.

Demararea la nivel european a demersului de elaborare și promovare a unei Carte a drepturilor consumatorilor de energie nu a rămas fără ecou și s-a reflectat și în activitatea de protecție a consumatorilor desfășurată de ANRE.

În acest sens, proiectul Cartei europene a drepturilor consumatorilor de energie, precum și un material explicativ al acestui proiect au fost publicate la rubrica special destinată consumatorilor în cadrul paginii de internet a instituției pentru a da posibilitatea publicului să ia cunoștință de existența acestui proiect menit să protejeze drepturile consumatorilor din fiecare stat membru, deci și din România.

De asemenea, ANRE a înaintat proiectul Cartei europene a drepturilor consumatorilor de energie mai multor asociații ale consumatorilor de energie în vederea formulării de observații și propuneri pentru îmbunătățirea documentului, alături de observațiile și propunerile ANRE, acestea fiind înaintate Comisiei Europene.

În privința **activității de soluționare a petițiilor**, în cursul anului 2007 au fost primite și soluționate un număr de 922 petiții, ale persoanelor fizice și juridice beneficiare a serviciilor asigurate de operatorii economici din sectorul energiei electrice și al gazelor naturale.

Petițiile au fost transmise direct la ANRE sau la Președinție, Guvern, Ministerul Economiei și Comerțului, Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, alte organe ale Administrației publice Centrale și Locale și redirecționate spre soluționare la ANRE.

Structura petițiilor redirecționate la ANRE, se prezintă astfel:

Nr.crt	Instituția	Nr. petiții Total	din care :		
			Termic	Electric	Gaze Naturale
1.	PREȘEDINȚIA ROMÂNIEI	15	-	8	7
2.	CANCELARIA PRIMULUI MINISTRU	20	6	14	-
3.	MINISTERUL ECONOMIEI ȘI FINANTELOR	38	-	14	24
4.	ANPC	24	-	6	18
5.	ANRSC	2	1	1	
6.	AUTORITATEA DE CONTROL A GUVERNULUI	6	-	6	-
7.	MINISTERUL INTERNELOR ȘI REFORMEI ADMINISTRATIVE	9	-	6	3
8.	GARDA FINANCIARĂ	1	-	1	-
9.	CONSILII LOCALE ȘI JUDEȚENE, PRIMĂRII	2	-	2	-
10.	ASOCIAȚIA PENTRU PROTECȚIA CETĂȚEANULUI	16	-	9	7
11.	PARLAMENTUL ROMÂNIEI	38	-	4	34
12.	A.R.C.E.	1	-	1	-
13.	CONSILIUL CONCURENȚIEI	1	-	-	1
	TOTAL	173	7	72	94

Structura petițiilor adresate direct ANRE:

Nr.crt	Petiționar	Nr. petiții Total	din care :		
			Termic	Electric	Gaze Naturale
1.	Persoane fizice	502	7	212	283
2.	Persoane juridice	142	-	87	55
3.	Asociații locatari/prorietari	41	-	19	22
4.	Publicații jurnalistice	3	-	-	3
5.	Anonime	3	-	-	3
6.	Operatori furnizare/distribuție/transport	43	-	9	34
7.	Organe ale administrației publice centrale și locale	15	-	-	15
	TOTAL	749	7	327	415

Toate petițiile primite au fost soluționate în termenul legal și în conformitate cu legislația și reglementările în vigoare, cu informarea petenților și a organismelor superioare, în cazul când petițiile au fost redirectionate la ANRE.

Pentru a găsi răspunsuri competente la cele solicitate de către petenți, s-a colaborat cu departamentele de specialitate din cadrul ANRE și cu entități din afara ANRE.

În cazul când problemele sesizate în petiții, referitoare la nerespectarea unor prevederi legale, de către operatorii economici din sectorul energiei electrice și a gazelor naturale s-au dovedit îndreptățite, ANRE a transmis acestora o scrisoare de atenționare prin care s-a solicitat intrarea în legalitate, rămânând în sarcina ANRE, prin serviciile de specialitate, verificarea respectării acestora.

Pentru petițiile care au necesitat verificări suplimentare s-a solicitat demararea unei acțiuni de control, prin Direcția Control sau prin Oficiile Teritoriale, în conformitate cu prevederile procedurilor privind soluționarea petițiilor referitoare la activitățile din sectorul și piața de energie, respectiv a gazelor naturale.

Modul de rezolvare a acestor sesizări a fost diferit, funcție de problemele abordate: de la răspunsuri în scris cuprinzând lămuriri, explicații și referiri la legislația în vigoare, verificări la fața locului, până la discuții directe cu părțile implicate.

Activitatea privind **soluționarea neînțelegerilor precontractuale și a celor privind racordarea utilizatorilor la rețea** a fost desfășurată de ANRE în concordanță cu cerințele directivelor europene în domeniul energiei. Astfel, ANRE are o contribuție importantă în analiza:

- neînțelegerilor precontractuale apărute la încheierea contractelor între operatorii economici din sectorul și piața de energie electrică;
- neînțelegerilor privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public și emiterea avizelor de amplasament.

Analiza menționată s-a desfășurat în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANRE 38/2007 pentru aprobarea Procedurii de soluționare a neînțelegerilor legate de încheierea contractelor dintre operatorii economici din sectorul energiei electrice, a contractelor de furnizare a energiei electrice și a contractelor de racordare la rețea.

În anul 2007 au fost soluționate 4 (patru) neînțelegeri precontractuale vizând în principal:

- modul de aplicare a serviciului de distribuție;
- vânzarea-cumpărarea energiei termice din sisteme de alimentare centralizată.

Referitor la racordarea utilizatorilor la rețelele de interes public a fost o singură solicitare ce viza adoptarea unei soluții tehnice de racordare a unor linii electrice de 110 kV într-o stație electrică.

Ca urmare a unificării ANRE cu ANRGN și în vederea asigurării unui cadru unitar de desfășurare a activității de control, a fost elaborat un nou regulament de constatare, notificare și sancționare a abaterilor de la reglementările emise în domeniul energiei electrice și în domeniul gazelor naturale care a fost aprobat cu Ordinul ANRE nr. 56/2007 și publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 900/28.XII.2007.

Obiectivul principal al activității departamentului îl reprezintă realizarea de către participanții care desfășoară activități în domeniul energiei electrice și a gazelor naturale, a unor lucrări și servicii de calitate corespunzătoare exigențelor de performanță cerute prin lege.

Activitatea de control a ANRE s-a desfășurat în conformitate cu Programul anual de control, program întocmit pe baza propunerilor și solicitărilor formulate de către departamentele de specialitate din cadrul ANRE.

În **domeniul energiei electrice**, prin programul de control au fost prevăzute un număr de 31 acțiuni de control. Suplimentar față de program au mai fost efectuate un număr de 4 acțiuni de control. Ca urmare, în total, în decursul anului 2007 au fost efectuate un număr de 35 de acțiuni de control în

domeniul energiei electrice. Dinamica activității de control din domeniul energiei electrice, din punct de vedere al numărului de acțiuni de control desfășurate este prezentată în capitolul **Anexe**.

Specificul activității de control desfășurate în cursul anului 2007 a constat în faptul că au fost controlați toți operatorii principali de distribuție precum și societățile de furnizare apărute în urma procesului de separare a activității de distribuție de cea de furnizare. De asemenea au mai fost efectuate acțiuni de control și la alți operatori foarte importanți din cadrul SEN, respectiv C.N. Transelectrica S.A., S.N. Nuclearelectrica S.A. și S.C. Hidroelectrică S.A.

În acest context este de menționat că, deși numărul de acțiuni de control efectuate în anul 2007, este mai redus decât cel din anul anterior, volumul activității de control a fost considerabil mai mare deoarece, acțiunile de control la acest tip de operatori, sunt mai ample și necesită alocarea de resurse umane și de timp sporite. Principalele obiective urmărite în cadrul acțiunilor de control desfășurate în domeniul energiei electrice au fost:

- verificarea respectării condițiilor asociate licențelor acordate de ANRE;
- verificarea respectării reglementărilor privind racordarea utilizatorilor la rețelele publice de energie electrică;
- verificarea respectării reglementărilor privind furnizarea energiei electrice;
- verificarea respectării reglementărilor privind tarifarea și facturarea energiei electrice;
- verificarea respectării reglementărilor privind piața de energie;
- verificarea respectării contractelor-cadru stabilite de ANRE;
- verificarea respectării reglementărilor privind proiectarea, execuția și exploatarea instalațiilor electrice din sistemul electroenergetic.

În urma acțiunilor de control efectuate au fost aplicate un număr de 13 sancțiuni contravenționale prin întocmire de procese verbale de constatare și sancționare a contravențiilor. Din acestea, un număr de 10 au fost amenzi iar un număr de 3 au fost avertismente. Valoarea totală a amenzilor aplicate contravenienților a fost în sumă de 336.300 lei.

Principalele fapte pentru care au fost aplicate sancțiuni sunt:

- încălcări ale condițiilor asociate licențelor acordate de ANRE;
- încălcări ale prevederilor reglementărilor privind racordarea utilizatorilor la rețelele publice de energie electrică;
- încălcări ale prevederilor reglementărilor privind proiectarea, execuția și exploatarea instalațiilor electrice din sistemul electroenergetic.
- încălcări ale prevederilor reglementărilor privind tarifarea și facturarea energiei electrice.

În **domeniul gazelor naturale**, activitatea de inspecție control efectuată în baza programului anual de control aprobat de președintele ANRE, a fost desfășurată în conformitate cu prevederile următoarelor acte normative:

- Legea gazelor nr. 351/2004, cu modificările și completările ulterioare;
- O.G. nr. 2/2001, privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată prin Legea nr. 180/2002 cu modificările și completările ulterioare;
- Decizia Președintelui ANRGN nr. 1231/2004, privind aprobarea Regulamentului de constatare, notificare și sancționare a abaterilor de la reglementările emise în sectorul gazelor naturale, cu modificările și completările ulterioare.

Pe parcursul anului 2007 au fost efectuate 689 acțiuni de control, după cum urmează:

Tip Acțiune	Număr
Control la Societățile autorizate cf. Deciziei Președintelui ANRGN nr.1342/2004	461
Controale ale Societăților licențiate/autorizate cf. HG nr.784/2000	121
Controale urmare a sesizărilor/reclamațiilor	87
Verificări de obiective care sunt deservite de instalații de gaze naturale	11
Verificarea capacității societăților în vederea autorizării conform Deciziei Președintelui ANRGN nr.1342/2004	9
TOTAL ACȚIUNI CONTROL	689

Au fost aplicate un număr de 105 sancțiuni contravenționale principale, 30 pentru persoane fizice și 76 pentru agenți economici, în valoare de 826.000 RON. Structura acțiunilor de control și a sancțiunilor contravenționale se regăsesc în capitolul **Anexe**.

Sancțiunile contravenționale aplicate s-au datorat în general următoarelor aspecte:

- Neprezentarea documentelor solicitate de ANRE și/sau furnizarea de informații incomplete sau eronate;
- Nerespectarea condițiilor de racordare la sistemele de distribuție a gazelor naturale, prevăzute în H.G. nr. 1043/2004;
- Nerespectarea condițiilor de valabilitate ale autorizațiilor emise de ANRE;
- Executarea de lucrări de către persoane fizice și/sau juridice neautorizate;
- Nefurnizarea datelor solicitate de ANRE și neîndeplinirea măsurilor dispuse de aceasta;
- Încălcarea normelor tehnice, privind proiectare, executarea și exploatarea sistemelor de alimentare cu gaze naturale – anexele nr. 1 și 2, aprobate prin Ordinul MIR nr. 58/2004;
- Realizarea de lucrări, la sistemele noi de distribuție a gazelor naturale, pentru care nu au fost obținute Autorizație de înființare;
- Exploatarea necorespunzătoare a obiectivelor din sectorul gazelor naturale;
- Semnarea documentațiilor definitive, de către un instalator autorizat, pentru lucrări pe care acesta nu le-a executat sau supravegheat în mod direct;
- Utilizarea de echipamente instalații și aparate care nu au efectuate verificarea tehnică la termen;
- Încheierea de contracte pentru furnizarea gazelor naturale, fără respectare contractelor – cadru, emise de ANRE;
- Executarea de lucrări fără obținerea avizelor și acordurilor necesare;
- Termene de valabilitate expirate a unor documente ce au stat la baza autorizării societății în domeniul gazelor naturale.

VI. COOPERARE ȘI STRATEGIE

În luna august 2007, a fost organizată prima ședință a Consiliului Consultativ, în noua componență aprobată de către Primul Ministru, după unirea celor două autorități. În cadrul acestei întâlniri, au fost supuse atenției membrilor Consiliului Consultativ următoarele documente: *Programul de reglementări al ANRE pentru perioada iulie – decembrie 2007 și Proiectul Regulamentului de organizare și funcționare al Consiliului Consultativ*, aprobat ulterior prin Decizia Președintelui ANRE.

În cursul anului 2007, a fost dezvoltată colaborarea cu Ministerul Economiei și Finanțelor, Comisia Națională de Prognoză, Institutul Național de Statistică, Departamentul pentru Afaceri Europene și Ministerul Afacerilor Europene, concretizată prin:

- elaborarea componentei ANRE din cadrul *Raportului privind modul de îndeplinire a obiectivelor și măsurilor prevăzute în Programul de guvernare la doi ani și jumătate, respectiv la trei ani de mandat*,
- încheierea unui nou protocol de colaborare cu Institutul Național de Statistică în urma unificării activităților ANRE și ANRGN,
- contribuții la realizarea Planului Național de Reformă – PNR, instrument de îndeplinire a prevederilor Strategiei Lisabona, elaborarea acțiunilor preconizate pentru perioada 2007-2010, contribuții la realizarea primului Raport de Implementare a PNR, în primul an după aderarea țării noastre la Uniunea Europeană,
- participarea la reuniunile săptămânale de coordonare organizate de către Ministerul Afacerilor Europene și Departamentul pentru Afaceri Europene și elaborarea de puncte de vedere privind noul pachet legislativ comunitar dedicat sectoarelor energie electrică și gaze naturale,
- participare și contribuții la activitatea grupului de lucru interministerial organizat la nivelul Ministerului Afacerilor Europene privind schimbările climatice și promovarea energiilor regenerabile,
- participări, la invitația Organismului Intermediar pentru Energie din cadrul Ministerului Economiei și Finanțelor, la întâlniri privind elaborarea Ghidurilor Solicitantului din cadrul Programului Operațional Sectorial “Creșterea Competitivității Economice”,
- participări la întâlniri organizate de Direcția Piață Internă din cadrul Ministerului Economiei și Finanțelor unde au fost discutate aspecte privind preluarea acquis-ului comunitar atât în sectorul energiei electrice și gazelor naturale cât și a celui asociat serviciilor economice de interes general.

În cursul anului 2007, ANRE a continuat să beneficieze de asistență tehnică din partea Uniunii Europene, prin intermediul Programului PHARE 2004/016-772.03.10.01, intitulat *Consolidarea capacității de reglementare a Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei – ANRE*, derulat de către compania KEMA Consulting, Olanda.

Programul, demarat în luna iunie 2006 și încheiat în luna iunie 2007, a oferit ANRE informații privind dezvoltarea pieței cu amănuntul de energie electrică – evaluarea situației privind sistemul de măsurare existent pe piață, introducerea profilelor de consum pentru grupe de consumatori care nu dețin echipamente de măsurare orare, evaluarea regulilor de schimbare a furnizorului și a prevederilor contractelor de furnizare, monitorizarea pieței angro și cu amănuntul de energie electrică, rolul reglementatorului în asigurarea siguranței alimentării cu energie electrică, modalități de evaluare a investițiilor în rețelele electrice, conturi de reglementare și aspecte privind elasticitatea cererii, aspecte privind protecția consumatorilor și gestionarea petițiilor.

În cadrul proiectului, pentru informarea părților interesate și instruirea personalului ANRE au fost organizate seminariile pe teme cum ar fi: asigurarea securității alimentării cu energie, monitorizarea piețelor de energie electrică, metode de protecție a consumatorilor la îndemâna reglementatorului, cerințe privind introducerea profilelor de consum, rolul furnizorilor.

De asemenea, a continuat implementarea proiectului PHARE RO 2004/016-772.03.10.02 – „Consolidarea capacității de reglementare a ANRGN”, demarat în data de 21 iulie 2006. Obiectivele specifice proiectului au vizat:

- analiza progreselor înregistrate în îndeplinirea cerințelor prevăzute de Directivele Europene privind gazele naturale și formularea de recomandări privind pașii următori care trebuiau întreprinși în vederea armonizării cadrului de reglementare a sectorului gazelor naturale din România cu cel al UE. S-a pus accent deosebit pe asigurarea transparenței și nediscriminării în aplicarea corectă a deciziilor și reglementărilor, ca premisă esențială a dezvoltării unei piețe competitive a gazelor naturale și furnizării de servicii de calitate și în condiții de eficiență economică;
- continuarea dezvoltării reglementărilor privind piața (codul rețelei de transport al gazelor naturale, standarde de performanță și de calitate, reguli pentru agenți de expediție și piețe tip hub etc), care urmau să contribuie la realizarea obiectivului general privind îmbunătățirea operării și competitivității pieței gazelor naturale din România;
- continuarea perfecționării cunoștințelor și aptitudinilor personalului ANRE prin instruire.

Având în vedere evoluțiile ce au avut loc pe piața gazelor naturale din România, precum și obiectivul pieței integral liberalizate până la 1 iulie 2007 care au impus existența unui **Cod al rețelei de transport al gazelor naturale**, în cadrul programului PHARE menționat, ANRE, asistat de consultantul danez RAMBOLL, în strânsă cooperare cu agenții economice din sector care vor asigura implementarea în practică a acestui Cod, a derulat activități specifice vizând, în principal: detalierea și reglementarea funcțiilor operatorilor sistemelor de transport, distribuție, înmagazinare subterană; descrierea tuturor serviciilor furnizate de către operatorii infrastructurii; stabilirea mecanismelor pentru alocarea de capacități; elaborarea procedurilor pentru comunicare și nominalizare și a manualelor și normelor procedurale pentru gestionarea situațiilor de criză care pot apărea pe piață; elaborarea de proceduri pentru echilibrarea sistemului de gaze naturale; elaborarea de proceduri care să fie respectate la comunicarea între operatorul sistemului de transport, alți operatori și utilizatori; elaborarea de reguli detaliate privind schimbul de informații între furnizori și companiile de distribuție în legătură cu migrația consumatorilor; proceduri pentru actualizarea Codului de rețea.

Codul rețelei de transport al gazelor naturale din România a fost adoptat prin Ordinul Președintelui ANRE nr. 54/13 decembrie 2007, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 71/30 ianuarie 2008.

O altă activitate importantă a programului PHARE RO 2004/016-772.03.10.02 – „Consolidarea capacității de reglementare a ANRGN” a vizat adoptarea *Standardului de performanță pentru activitatea de furnizare a gazelor naturale*. Standardele de performanță vizează calitatea serviciilor prestate de furnizori în legătura lor directă cu consumatorii finali, cuprinzând un set de indicatori garanți – cei ce trebuie respectați în orice moment, în caz contrar plătindu-se compensații consumatorilor finali, și un set de indicatori generali, ce descriu obiective stabilite de autoritatea de reglementare ca repere de performanță a furnizorilor. Standardul de performanță amintit a fost adoptat prin Ordinul Președintelui ANRE nr. 37/1 octombrie 2007, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 690/11 octombrie 2007.

Tot în cadrul programului PHARE RO 2004/016-772.03.10.02 – „Consolidarea capacității de reglementare a ANRGN” a fost analizat **potențialul României de a deveni locația naturală a unui hub de comercializare a gazelor naturale**. Printre posibilele condiții ce ar favoriza înființarea unui hub de gaze naturale în România (hub aferent Sud-Estului Europei) putem enumera:

- Este foarte posibil ca, în regiunea Caucazului, unde se întâlnesc cele trei principale surse de gaze: Rusia, Azerbaidjan și Iran, să poată fi stabilit un preț anual mediu uniform al gazelor naturale.
- Prețurile gazelor naturale în Europa de Sud-Est vor cunoaște variații sezonale, săptămânale și zilnice, în funcție de producția locală, utilizarea înmagazinării de gaze și gâtuirile (*bottlenecks*) din sistemul de transport de gaze.
- Prețul gazelor naturale din Europa de Sud-Est va fi, adesea, diferit de prețul stabilit în hub-urile din nord-vestul Europei, ca urmare a cererii determinate de condițiile meteorologice.
- Deschiderea sistemului existent de transport și de tranzit de gaze naturale către terți este o condiție pentru utilizarea optimă a sistemului și evitarea investițiilor inutile în conducte paralele cu direcții opuse de flux.
- Conectarea fizică a sistemelor din Ungaria și România și din Serbia și România poate contribui la atragerea unui număr suficient de mare de participanți la un hub comercial.

Componenta de instruire a personalului ANRE a proiectului PHARE RO 2004/016-772.03.10.02 – „Consolidarea capacității de reglementare a ANRE” s-a concretizat în:

- 1) **Organizarea unui seminar** pe marginea temelor abordate în cadrul proiectului. Seminarul a avut loc în perioada 8-10 iunie 2007, cu participarea experților din cadrul ANRE și a 10 reprezentanți ai companiilor de gaze naturale din România iar subiectele dezbătute au vizat, în principal: implementarea codurilor de rețea, coordonarea între participanții pe piață, constrângeri tehnice, cooperarea regională și cu UE, planificarea sistemelor de transport al gazelor naturale.
- 2) **Organizarea unui workshop adresat unui grup mai larg de participanți la piața gazelor naturale din România**, care au luat parte la activitățile de instruire în calitate de invitați. Principalul obiectiv al acestui workshop a fost acela de a „simula” mecanismele propuse în Codul rețelei din punctul de vedere al fiecărui participant pe piață. În urma simulării, participanții au avut ocazia să își însușească mai bine procedurile prevăzute în Cod și interacțiunea complexă dintre participanți, și au putut să descopere posibile neconcordanțe sau constrângeri ce pot apărea în aplicarea Codului.
- 3) **Organizarea unei vizite de lucru** a conducerii ANRE în vederea stabilirii de contacte cu alte autorități de reglementare în domeniul Energiei din Europa.

Un alt proiect important derulat de ANRE în anul 2007 a fost proiectul de asistență tehnică acordată ANRGN de către Guvernul Olandei prin programul-cadru PSO (PPA/06/RM/8/5).

Activitățile desfășurate în cadrul acestui proiect au constat în:

- **Organizarea unui seminar destinat personalului ANRE**, în data de 23 martie 2007. Seminarul a oferit personalului ANRE oportunitatea de a întâlni personalități marcante din domeniul energiei electrice și al gazelor naturale din Olanda care au oferit o imagine completă asupra problemelor apărute în Olanda în procesul de elaborare și implementare a legislației Uniunii Europene în domeniul gazelor naturale.
- **Organizarea**, sub auspiciile ambasadei Olandei în România, a **conferinței cu tema „Piețele de gaze naturale din Uniunea Europeană și din Europa de Sud-Est”**, în data de **5 iunie 2007** în București, cu participarea companiilor din sector.

Tot în anul 2007, în luna noiembrie, a fost încheiat contractul pentru programul PHARE RO 2005/017-553.03.10.1.3 – *Campanie de informare privind liberalizarea pieței de energie electrică*. Principalele activități în cadrul programului se referă la:

- elaborarea unei strategii de comunicare a ANRE pentru consumatorii casnici (inclusiv categoria vulnerabilă) și pentru companiile consumatoare de mici dimensiuni, informând aceste categorii despre procesul de liberalizare și despre modul în care aceștia pot să își exercite dreptul de alegere într-o manieră pro-activă,
- asigurarea că toate părțile implicate (furnizori, organizații de consumatori, ANRE, etc.) cunosc în întregime sistemele, procesele și regulile necesare pentru inducerea unei concurențe eficiente precum și pentru oferirea de opțiuni consumatorilor casnici și companiilor de mici dimensiuni.

În cursul anului 2007 a fost aprobată fișa de proiect pentru programul *Facilitatea de Tranziție 2007*. Principalele rezultate așteptate ale proiectului se referă la realizarea unui studiu de impact al aplicării schemelor de suport pentru promovarea energiei electrice și energiei termice produse din surse regenerabile, centrale de cogenerare și a drepturilor de tranzacționare a emisiilor CO₂ asupra prețurilor energiei electrice și termice la consumatorii finali, reglementări privind construcția liniilor directe și a interconexiunilor în curent continuu, reguli privind monitorizarea nivelului de concurență, accesului ne-discriminatoriu și a transparenței pieței cu amănuntul de energie electrică, evaluarea performanțelor piețelor angro și cu amănuntul de energie electrică pe baza unor rapoarte trimestriale de monitorizare întocmite de autoritatea de reglementare.

În cursul anului 2007 au mai fost inițiate următoarele proiecte, cu finalizare în 2008:

- **Programul Norvegian de Cooperare**, prin care guvernul Norvegiei acordă României asistență tehnică în cadrul acestui program în vederea creșterii eficienței energetice și a promovării energiei generate din surse regenerabile.
- **Programul MEA de asistență tehnică din partea Guvernului Olandei** vizând aspecte privind activitatea operatorilor sistemelor de transport al gazelor naturale, modele de piață, politici și strategii energetice, roluri și responsabilități ale autorităților de reglementare.

În cadrul fazei a 3-a a *Programului pentru Energie al Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională- REP III*, realizat de firma americană de consultanță International Resources Group-IRG și gestionat de Misiunea USAID din București, specialiștii ANRE au prezentat în cadrul seminariilor organizate, opinii cu privire la piața națională de energie electrică și gaze naturale și liberalizarea sectorului, reforma instituțională și politica de prețuri și tarife vis-a-vis de suportabilitatea lor, în special pentru categoriile de consumatori cu venituri mici.

După momentul integrării în Uniunea Europeană, ANRE a continuat să participe activ, alături de autoritățile similare din statele membre și țările candidate sau observatori, la lucrările celor mai importante organisme și organizații implicate în reglementarea și dezvoltarea sectoarelor energiei electrice și gazelor naturale, inclusiv la forumurile și evenimentele organizate de acestea. În cadrul lucrărilor se stabilesc principiile de bază ale creării pieței unice de energie în Uniunea Europeană, aflate în coordonarea sau supervizarea Comisiei Europene-Direcția pentru Transport și Energie (DG TREN), Consiliului Uniunii Europene și Parlamentului European.

În luna decembrie 2006, președintele CEER (Council of European Energy Regulators - organism care reunește autoritățile de reglementare din Uniunea Europeană și din Zona Economică Europeană) a lansat invitații către ANRE și ANRGN de a deveni membri ai CEER. În urma discuțiilor purtate între cele două autorități a fost încheiat un protocol de colaborare în baza căruia s-a convenit ca reprezentarea celor două autorități să se facă prin rotație, în anul 2007 ANRGN

urmând să reprezinte interesele ANRE în cadrul CEER. În consecință, președintele ANRGN, a lansat cererea de a deveni membru al CEER iar conform procedurii și statutului CEER, cererea exprimată a fost programată pentru analiză în cadrul adunării generale din luna februarie 2007. Cererea a întrunit consensul tuturor membrilor iar în urma unificării activității celor două autorități, ANRE a devenit membru cu drepturi depline al CEER, respectiv ERGEG (European Regulators Group for Electricity and Gas).

În cursul perioadei de raportare, au fost dezvoltate relațiile cu CEER, ERGEG, Eurelectric, ERA (Energy Regulators Regional Association)-organism voluntar al autorităților de reglementare din domeniul energiei al țărilor din Europa Centrală și de Est, EASEE-gas (European Association for the Streamlining of Energy Exchange-gas), ENGVA (European Natural Gas Vehicle Association), GIE (Gas Infrastructure Europe) și UNECE (United Nations Economic Commission for Europe). Alte acțiuni au vizat relaționarea cu activitățile desfășurate în cadrul Procesului de la Florența, Procesului de la Atena și Forumului de la Madrid.

În baza deciziei de nominalizare a specialiștilor ANRE, instituția a fost reprezentată în cadrul comitetelor, grupurilor de lucru, conferințelor și seminariilor organizate de instituțiile anterior amintite, pe diferite categorii de probleme specifice industriei energetice și gaziere.

A fost elaborat Raportul Național 2007 privind implementarea prevederilor Directivelor 54/2003/CE și 55/2003/CE referitoare la dezvoltarea piețelor interne de energie electrică și gaze, cu completarea principalilor indicatori monitorizați de CEER privind dezvoltarea piețelor de energie electrică și gaze naturale, raport care a fost publicat la pagina de internet a CEER la începutul lunii iulie 2007.

În condițiile în care concurența din domeniul energiei electrice și gazelor naturale se va dezvolta la nivel paneuropean, este important ca piețele naționale să interacționeze în mod eficient. În urmă cu 2 ani, ERGEG a lansat o dezbatere publică cu o durată de două luni asupra strategiei privind o singură piață europeană competitivă a energiei. Rezultatul acestei debateri a condus la lansarea Inițiativelor Regionale, elemente de mare actualitate și o importanță deosebită, aflate permanent în vederea specialiștilor ANRE. Referitor la participarea ANRE la aceste inițiative, instituția este membru al inițiativei regionale Sud-Est Europene de gaze naturale. În cazul energiei electrice, propunerea Comisiei Europene pentru integrarea celor două noi state membre, România și Bulgaria în inițiativele regionale, a fost de formare a unei a 8 –a regiuni alcătuită din Ungaria, România, Bulgaria, Grecia și Slovenia la care se adăugă cele 9 state semnatare ale Tratatului Comunității Energiei.

O etapă importantă în dezvoltarea Comunității Energiei din SE Europei l-a constituit ratificarea Tratatului Comunității de către Parlamentele țărilor semnatare și de Parlamentul European. Prevederile documentului se aplică începând cu 1 iulie 2006. De asemenea, în luna decembrie 2006, a fost înființat Comitetul de Reglementare a Comunității Energiei din SE Europei, organism care, alături de Consiliul Ministerial și Grupul la Nivel Înalt, urmărește armonizarea cadrului legislativ din regiune cu acquis-ul comunitar în scopul promovării comerțului regional. ANRE și-a desemnat reprezentanții în grupurile de lucru organizate în cadrul comitetului, aceștia participând la întâlnirile reglementatorilor Sud Est Europei și ale Forumurilor de la Atena și Maribor, contribuind la clarificarea aspectelor legate de modelul viitoarei piețe regionale, mecanisme de rezolvare a congestiilor și de tarifare a schimburilor comerciale transfrontieră, mecanisme de alocare a interconexiunilor. În cursul anului 2007, au fost emise mai multe puncte de vedere pe marginea activităților desfășurate și a documentelor de lucru primite de la Secretariatul Tratatului Comunității Energiei.

În data de 10 septembrie 2007, la București, a avut loc cea de-a doua întâlnire a grupului de lucru – Consumatori (WG-C) aparținând Comitetului de reglementare al Comunității Energiei din SE – Europei (ECRB). Au participat reprezentanți ai autorității austriece de reglementare E-Control, ai autorității de reglementare din Croația – CERA și Albania – ERE aspectele dezbătute în cadrul întâlnirii referindu-se la:

- adoptarea de către ECRB a documentului elaborat de către WG-C referitor la *cele mai bune practici de protejare a consumatorilor vulnerabili* și aplicarea acestuia în concordanță cu prevederile art. 33 din Tratatul Comunității Energiei (recomandare fără caracter obligatoriu),
- planul de activități al grupului de lucru pentru anul 2008,
- prezentări referitoare la stadiul actual al protejării consumatorilor vulnerabili la nivel național.

În cursul anului 2007, Asociația regională a reglementatorilor din domeniul energiei (Energy Regulators Regional Association – ERRA) a organizat:

- întâlniri periodice ale prezidiului asociației, unul dintre membrii acestuia fiind reprezentantul ANRE, ales cu ocazia Adunării Generale ERRA, ale comitetelor și grupurilor de lucru,
- activități de instruire și schimb de experiență,
- conferința anuală de investiții.

Reprezentanți ai ANRE au participat la întâlnirile Comitetelor de Tarife/Prețuri, respectiv Licențe/Concurență, întâlniri organizate cu sprijinul acordat de National Association of Regulatory Utility Commissioners (NARUC) și US Agency for International Development (USAID). În anul 2007 au avut loc de asemenea întâlniri ale juriștilor în cadrul grupului ERRA dedicat acestora.

ANRE a fost prezentă la conferința anuală ERRA dedicată investițiilor și a avut reprezentanți la activitățile de instruire organizate de ERRA. Aceste participări au facilitat atât schimbul de informații între autoritățile de reglementare din domeniul energiei din țările membre ERRA cât și elaborarea de documente tehnice utile activității de reglementare.

În luna decembrie 2007, în organizarea ERRA, ANRE și cu sprijin din partea Asociației Comisiilor de Reglementare din SUA – NARUC și USAID, a fost organizată la București masa rotundă cu tema *Creșterea prețurilor pe piețele naționale și regionale de energie – aspecte privind reglementarea*. La întâlnire au participat reprezentanți din 15 țări membre ERRA, vicepreședintele NARUC însoțit de un reprezentant al Comisiei de reglementare din statul Pennsylvania, reprezentanți din partea membrilor afiliați la ERRA și reprezentanți ai furnizorilor regionali de energie. Au fost analizate aspecte privind

tendința de evoluție a prețurilor la energie electrică pe piețele regionale Central-Est Europene și Sud-Est Europene, congestii existente la nivelul rețelelor de transport, capacități reduse de interconexiune, situația adecvantei capacității de producere regionale la nivelul cererii, rolul reglementatorului în stimularea investițiilor în rețele și modelul de piață de capacități dezvoltat în Grecia. În încheierea lucrărilor a fost adoptat un document de poziție al membrilor ERRA privind evoluția prețurilor la energie electrică la nivel regional și influența reducerii capacităților de producere asupra acestora.

De asemenea, în cursul anului, specialiști din cadrul ANRE au participat la numeroase întâlniri cu reprezentanți ai Comisiei Europene, ai Băncii Europene de Investiții și Dezvoltare și ai Băncii Mondiale. Discuțiile purtate au privit în principal stadiul reformei în sector, cadrul legislativ și respectarea condiționalităților convenite de către statul Român pentru acordurile semnate în domeniul energiei electrice și termice, respectiv a gazelor naturale.

Coordonarea acestor activități pe plan intern și extern a fost realizată în cadrul Direcției de Cooperare internă și internațională, în strânsă legătură cu celelalte entități organizatorice ale ANRE, activitatea fiind concentrată pe:

- convenirea unor principii și poziții comune de abordare unitară a problematicii organizării pieței unice interne a energiei electrice și gazelor naturale,
- adoptarea unor măsuri care privesc comerțul și investițiile în domeniu și facilitarea realizării unor proiecte de interes internațional,
- întărirea rolului României de promotor al activităților în domeniu și dobândirea unei poziții de leader regional,
- activitatea comisiilor, comitetelor sau grupurilor de lucru și informarea compartimentelor ANRE asupra problematicii considerată de acestea,
- analiza documentelor de poziție sau a unor aspecte de importanță majoră în aplicarea prevederilor directivelor europene în plan național, a programelor de lucru și a priorităților stabilite la nivel european,
- înregistrarea și popularizarea ANRE în media europeană, corespunzător domeniului de activitate,
- inițierea sau menținerea și dezvoltarea unor legături permanente cu reglementatorii din domeniu, în scopul de a menține și dezvolta cooperarea bilaterală și schimbul de informații în domeniul reglementării piețelor locale de energie și gaze naturale, de armonizare a legislației naționale în conformitate cu acquis-ul comunitar și de reformare a piețelor de energie.

În plan intern, și internațional, în 2007 ANRE a colaborat și colaborează îndeaproape cu Comitetul Național Român din cadrul Consiliului Mondial al Energiei (WEC), pentru organizarea în luna iunie a.c., la Neptun, a Forumului regional pe probleme de energie, FOREN 2008. Datorită importanței deosebite a sectorului național de energie electrică și gaze naturale și a poziției sale pe piață, ANRE a fost desemnat ca președinte și coordonator general al secțiunii a patra a acestei importante reuniuni profesionale, dedicată energiei electrice, petrolului și gazelor naturale și co-organizator al secțiunii a doua alături de S.C. OPCOM S.A. și C.N. Transelectrica S.A.

VII. INFORMARE ȘI COMUNICARE

Aderarea la 1 ianuarie 2007 a României la Uniunea Europeană au făcut ca obiectivele activității de informare și comunicare să se concentreze, în primul rând, pe construirea unei percepții clare a aspectelor legate de integrarea sectorului energiei electrice și a gazelor naturale în structurile energetice europene.

În contextul liberalizării totale a piețelor energie electrică și de gaze naturale, care a avut loc începând cu 1 iulie 2007 în România și în alte 13 țări europene, Comisia Europeană, împreună cu Grupul Reglementatorilor Europeni în domeniul Energiei Electrice și al Gazului Natural (ERGEG) și în colaborare cu autoritățile de reglementare și de protecție a consumatorilor din cele 14 țări, a inițiat, sub titlul “**Alegerea vă aparține**”, o campanie de conștientizare a publicului din aceste țări, cu scopul de a stimula micii consumatori industriali și consumatorii casnici să folosească oportunitățile pe care le oferă deschiderea acestor piețelor.

În urma solicitării primite din partea Comisiei Europene, ANRE s-a alăturat acestei campanii în calitate de partener de campanie și a întreprins acțiuni specifice de informare privind dreptul consumatorilor de energie din România de a-și schimba furnizorul de energie electrică și gaze naturale, odată cu deschiderea totală spre concurență a piețelor de energie electrică și gaze naturale.

Principalele instrumente de popularizare propuse de Comisia Europeană au constat în tipărirea și difuzarea a două postere, unul intitulat: “Cine vă aduce lumina și căldura în case” și al doilea cu referire la drepturile consumatorilor de energie și crearea unui site internet (www.agathepower.eu) special dedicat informării publicului din țările membre ale Uniunii Europene. După consultări cu partenerii de campanie, Comisia Europeană a tradus textele posterelor în limbile țărilor respective, și, ulterior, le-a transmis, spre difuzare, partenerilor de campanie.

Acțiunile întreprinse de ANRE în cadrul campaniei Comisiei Europene au constat, în principal, în redactarea și transmiterea de scrisori adresate furnizorilor activi din domeniul energiei electrice și al gazelor naturale, consiliilor județene, Primăriei București și primăriilor de sector, a asociațiilor consumatorilor precum și a ministerelor de profil prin care aceștia au fost informați despre lansarea și desfășurarea campaniei la nivel național și european, despre instrumentele de popularizare folosite precum și despre acțiunea de difuzare demarată de ANRE (peste 2000 de postere). Posterele au fost afișate și la pagina de internet a ANRE și a fost creat un link special de accesare directă a secțiunii în limba română a site-ului www.agathepower.eu.

În paralel cu acțiunile desfășurate în cadrul campaniei Comisiei Europene, ANRE a conceput și editat, sub formă de pliant, materialul informativ intitulat “*Deschiderea totală a piețelor de energie electrică și de gaze naturale*”. Pliantul conține informații referitoare la deschiderea totală a piețelor de energie, la procesul de schimbare a furnizorilor de energie precum și la prevederile directivelor europene în domeniu și a fost difuzat, în mod gratuit, asociațiilor consumatorilor și societăților comerciale furnizoare de energie electrică și de gaze naturale spre a fi distribuite prin intermediul centrelor de relații cu clienții.

De asemenea, a fost asigurată participarea reprezentanților ANRE la seminarii, conferințe, mese rotunde, în cadrul cărora au fost susținute prezentări asupra activității autorității și a implicațiilor ordinelor și deciziilor sale asupra activității agenților economici, investitorilor și consumatorilor. Dintre evenimentele mai importante menționăm: Seminarul “Accesarea fondurilor structurale în sectorul energetic”, organizat de Organismul Intermediar pentru Energie al Ministerului Economic și Finanțelor; Conferința Anuală IRE “Provocări ale integrării pieței de energie electrică din România în piața unică europeană”; Conferința Națională în domeniul Standardizării, organizată de Camera de Comerț și Industrie a Municipiului București și Asociația de Standardizare, Conferința

Internațională ARGPL “Piața românească de gazului petrolier lichefiat (GPL), în context regional și european”, organizată de Asociația română a Gazului Petrolier Lichefiat (ARGPL).

Ca membru al CNR-CME (Consiliul Național Român - Comitetul Mondial al Energiei) și APER (Asociația pentru Politici Energetice din România) ANRE a participat la mesele rotunde organizate de aceștia, pe teme care au vizat subiecte specifice sectorului energiei.

Informarea opiniei publice s-a realizat, de asemenea, prin intermediul mass media, prin comunicate de presă transmise ziarelor cotidiene, posturilor de televiziune și de radio, interviuri și răspunsuri la întrebările adresate de jurnaliști.

Ca urmare a acestor informații, în presa scrisă au apărut **666** articole sau știri în care se menționau acțiuni, realizări, evenimente, obiective și planuri de perspectivă ale ANRE, principalele teme abordate fiind legate de reorganizarea segmentului de reglementare în domeniul energiei, deschiderea totală a piețelor de energie electrică și de gaze naturale din România, protecția consumatorilor într-o piață liberalizată, tarifele reglementate la energia electrică și gaze naturale, reglementări în domeniul gazelor naturale, prețurile la energia termică în co-generare, comercializarea energiei electrice pe piața de energie, cogenerarea de înaltă eficiență și producția de energie electrică din surse regenerabile.

Activitatea de relații cu publicul desfășurată în baza Hotărârii Guvernului României nr. 1723/2004 pentru aprobarea Programului de măsuri pentru combaterea birocrăției în activitatea de relații cu publicul, s-a concentrat în special pe eliberarea de documente emise de ANRE în domeniul gazelor naturale și pe difuzarea de informații de profil. Documentele eliberate prin intermediul serviciului de specialitate au fost legitimații pentru instalatorii autorizați să execute lucrări în domeniul gazelor naturale și autorizații pentru agenții economici care desfășoară activități în domeniul gazelor naturale. Astfel, în intervalul 1 ianuarie 2007 – 31 decembrie 2007, au fost eliberate 3499 legitimații pentru instalatorii autorizați în domeniul gazelor naturale și 422 autorizații, pentru 226 firme. De asemenea, s-au întreprins acțiuni în vederea afișării documentelor care pot interesa publicul larg, prin postarea lor la avizier.

În ceea ce privește activitatea de difuzare a informațiilor de interes public acestea au fost solicitate verbal (prin telefon sau prin liniile speciale de tip telerverde), electronic (prin e-mail) sau pe suport de hârtie.

Au fost transmise spre centralizare raportări cuprinzând fișe de evaluare referitoare la implementarea Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public (conform tabelului de mai jos).

Solicitări de informații publice primite în anul 2007

1.	Număr total de solicitări de informații de interes public primite (nu sunt cuprinse și solicitările de informații redirecționate spre soluționare altor instituții)	1147
2.	Număr total de reclamații administrative primite	3
	- respinse	3
3.	Număr de solicitări rezolvate favorabil	1147
4.	Număr de solicitări adresate pe:	
	- suport electronic	824
	- suport hârtie	60
	- verbal	267
2.	Număr de solicitări adresate de persoane fizice	806

3.	Număr de solicitări adresate de persoane juridice	345
4.	Număr de solicitări respinse defalcat după motivația respingerii:	
	- depășire competențe ANRE	59
	- informații exceptate	1
	- informații inexistente	3

O altă modalitate eficientă de diseminare a informațiilor de către ANRE a fost pagina de internet a instituției, permanent actualizată și îmbogățită în cursul anului.

Pentru informarea personalului autorității asupra atitudinii și reacției publicului la schimbări în cadrul de reglementare al sectorului, au fost difuzate, pe intranet, reviste zilnice ale presei precum și materiale informative referitoare la organizarea diferitelor evenimente de profil. De asemenea, a fost asigurarea mijloacelor de deplasare și a posibilităților de cazare pentru personalul ANRE deplasat în teritoriu pentru îndeplinirea sarcinilor de serviciu (misiuni de control).

VIII. Dezvoltare și consolidare instituțională

În urma reorganizării, la sfârșitul anului 2007, în cadrul ANRE erau angajate 234 persoane. Structura de personal cuprindea 125 ingineri, 50 economiști, 2 matematicieni, 17 juriști, 12 specialiști în sociologie, psihologie, jurnalism și științe politice, 3 filologi și 4 subingineri. Diferența până la 234 este reprezentată de 21 persoane cu studii medii.

Organigrama ANRE la sfârșitul anului 2007 este prezentată în capitolul **Anexe**.

În cadrul planului de formare profesională pentru anul 2007, personalul autorității a participat la o serie de cursuri și seminarii cu o tematică variată, cum ar fi noile reglementări ale contenciosului administrativ, comunicare și relații publice, bazele managementului de proiect, managementul proiectelor cu finanțare europeană, oportunitate și riscuri, noile reglementări în contabilitatea bugetară, dezvoltarea controlului intern, sistemul de implementare a achizițiilor și investițiilor publice, cadrul legal privind achizițiile publice.

De asemenea, salariații ai instituției au absolvit cursuri postuniversitare sau de master pentru domeniul specific în care își desfășoară activitatea.

De asemenea, a fost re-proiectată pagina de internet a ANRE pentru includerea reglementărilor aferente domeniului gazelor naturale, a fost dezvoltată și actualizată baza de date și a paginii de internet în domeniul energiei electrice și al gazelor naturale pentru asigurarea transparenței activității ANRE (reglementări, decizii/ordine, documente de discuție, machete, anunțuri, examene autorizare, atestări, etc.) și a fost asigurată administrarea hardware și software a rețelei informatice necesară activității curente.

Anul 2007 a fost un an deosebit de important din punct de vedere al cerințelor referitoare la menținerea și îmbunătățirea continuă a **Sistemului de management al calității**.

În contextul legislativ creat de Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 25 din 18 aprilie 2007 privind stabilirea unor măsuri pentru reorganizarea aparatului de lucru al Guvernului și de Hotărârea de Guvern nr. 410 din 4 mai 2007 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, acte legislative care au condus la fuziunea celor două autorități de reglementare din sectorul energiei – ANRE și ANRGN – a apărut necesitatea re-proiectării sistemelor de management al calității existente în cele două autorități.

Existența la nivelul celor două organizații a unor compartimente de specialitate și a unui personal foarte bine pregătit în domeniul managementului calității a creat premise favorabile pentru realizarea acestui deziderat în condiții de eficacitate și de eficiență.

Proiectarea și implementarea unui sistem de management al calității unic și care să acopere ambele domenii de activitate (domeniul gazelor naturale și domeniul energiei electrice) a vizat în principal următoarele etape:

- analiza documentației sistemelor de management al calității existente în cele două autorități;
- reanalizarea activităților și proceselor și documentarea acestora în vederea respectării noilor condiții organizatorice;
- continuarea instruirii specifice cu personalul instituției.

Analizei efectuată asupra etapelor parcurse în anul 2007 de ANRE privind sistemul de management al calității au fost arătat că toate obiectivele calității stabilite pentru funcțiile și nivelurile relevante

din instituție pe anul 2007 au fost realizate în procentaj de 100%. Eforturile depuse în acest sens s-au concretizat în rezultatele deosebite înregistrate cu ocazia auditului de supraveghere a sistemului de management al calității efectuat în luna noiembrie 2007 de către organismul de certificare – TUV Rheinland România.

Prin acțiunile de îmbunătățire continuă a proceselor din instituție, ANRE își dezvoltă un sistem de management al calității capabil să îi permită atingerea unor performanțe globale ridicate, cu impact asupra creșterii gradului de satisfacție al tuturor părților interesate. Astfel, pentru etapa imediat următoare ANRE a decis să își proiecteze și implementeze un sistem de management de mediu în conformitate cu cerințele standardului SR EN ISO 14001: 2005 și integrarea acestuia cu sistemul de management al calității existent în instituție.

Standardul ISO 14001 prescrie cea mai bună practică pentru un management proactiv al protejării mediului prin analizarea activităților și identificarea impacturilor pe care acestea le au asupra mediului, având ca scop desfășurarea unor acțiuni continue și sistematice pentru reducerea acestor impacturi. Prin aplicarea acestui standard cultura instituției în domeniul protecției mediului va sporii iar performanțele sale, în deplină concordanță cu principiul unei dezvoltări durabile, vor fi îmbunătățite iar satisfacția și încrederea beneficiarilor activității de reglementare în domeniul energiei vor fi sporite.

IX. BUGET ȘI SURSE DE FINANȚARE

În baza Ordonanței de Urgență nr.25/2007 privind stabilirea unor masuri pentru reorganizarea aparatului de lucru al Guvernului, ANRE - instituție publică cu personalitate juridică, finanțată integral din venituri proprii - a preluat atribuțiile, bugetul, sursele de finanțare, personalul, drepturile și obligațiile ANRGN.

Preluarea activității ANRGN s-a efectuat în baza protocolului de predare primire nr. 7387/18.05.2007, prin care începând cu data de 18.05.2007 ANRGN a predat, iar ANRE a preluat toate elementele de activ și pasiv. Noul buget de venituri și cheltuieli a fost aprobat prin decizia primului ministru nr.253/25.09.2007, pentru venituri totale de 32.169 mii lei și cheltuieli totale de 51.421 mii lei, cu un deficit de 19.252 lei care se acoperă din excedentul anilor anteriori.

Ponderea veniturilor fiscale încasate în totalul veniturilor încasate realizate în anul 2007 este de 95,7%, iar a veniturilor nefiscale încasate în totalul veniturilor încasate realizate în anul 2007 este de 4,3%. Pentru realizarea veniturilor prevăzute în BVC al anului 2007 s-a acordat o atenție deosebită urmării clienților din activitatea de energie electrică și gaze naturale; la finele anului sunt înregistrate în evidențele contabile venituri facturate în valoare totală de 34.880 mii lei, ceea ce reprezintă o depășire a nivelului programat cu 8.42%.

Este important de menționat faptul că, ANRE nu are obligații de plată față de bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale.

În exercițiul financiar al anului 2007 s-au întocmit și depus situațiile financiare aferente anului 2006 și situațiile financiare trimestriale aferente anului 2007, la termenele prevăzute de legislația în vigoare. Bilanțul la 31.12.2007, ca document de sinteză a elementelor patrimoniale de activ și de pasiv, are următoarea structură:

- lei -

DENUMIREA INDICATORILOR	SOLD la 31.12.2007
I. Active necurente, din care :	10.906.123
1. Active fixe necorporale	557.436
2. Active fixe corporale	1.224.885
3. Terenuri și clădiri	9.123.802
II. Active curente, din care :	42.600.189
1. Stocuri	1.541.643
2. Creanțe curente	3.570.252
3. Disponibilități bănești	37.484.726
4. Cheltuieli în avans	3.568
A. TOTAL ACTIVE (I+II)	53.506.312
B. Datorii curente, din care :	4.781.428
1. Datorii comerciale și avansuri	2.551.639
2. Datorii către buget	340.047
3. Salarii și contribuții aferente	1.889.742
ACTIVE NETE (A-B)	48.715.347
C. Capitaluri proprii, din care :	48.715.347
1. Rezerve și fonduri	8.706.401
2. Rezultat reportat	32.871.813
3. Rezultat patrimonial al perioadei de raportare	7.137.132

Programul anual al achizițiilor publice realizate în anul 2007 cuprinde un număr de 87 de achiziții publice de produse/servicii/ lucrări, care s-a realizat prin organizarea unui număr de 35 de proceduri de achiziție (24 proceduri de cerere de oferte, 2 proceduri de licitație deschisă, 9 proceduri de negociere fără publicarea în prealabil a unui anunț de participare) și 52 de contracte prin achiziții directe (cumpărare directă).

În anul 2007 s-a întocmit noul Nomenclator arhivistic al ANRE, care a fost aprobat de către Direcția Arhivelor Naționale.

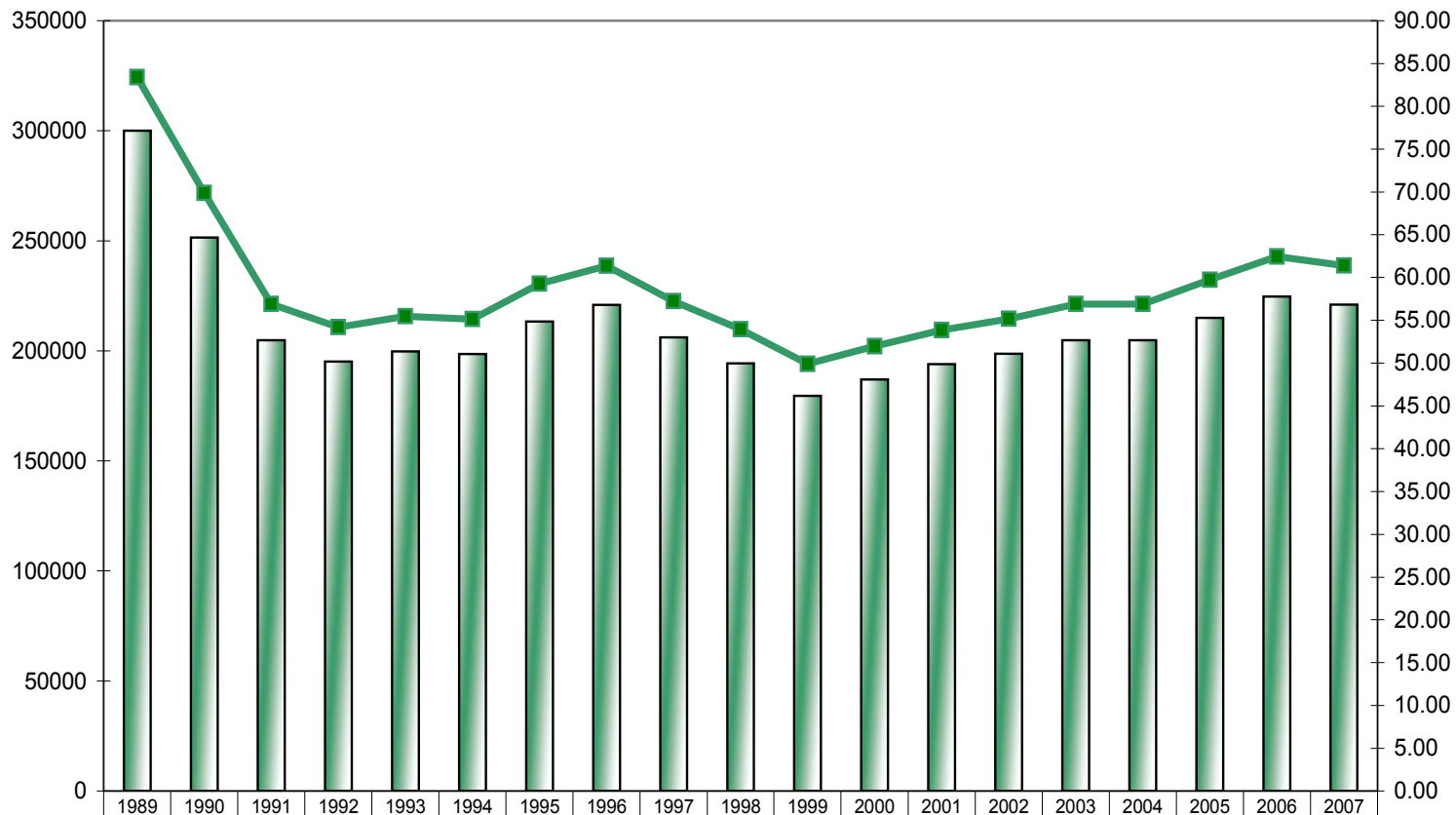
Pentru îmbunătățirea activității structurilor de specialitate au fost elaborat proceduri operaționale privind: inventarierea a elementelor de activ și pasiv aflate în patrimoniul instituției, angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor, organizarea controlului financiar preventiv propriu, adaptarea planului de conturi cu dezvoltare în analitic, precum și întocmirea monografiei contabile privind activități specifice ale ANRE.

De asemenea, au fost elaborate 3 norme procedurale interne necesare organizării cadrului operațional de desfășurare a achizițiilor publice în condițiile prevăzute în OUG 34/2006 și anume:

- a) norme procedurale interne privind atribuirea contractelor de achiziție publică de servicii de medicina a muncii, cod cpv 85147000;
- b) norme procedurale interne privind atribuirea contractelor de achiziție 74611000 -5, servicii de paza, cod cpv 74613000-9, servicii de transport de siguranță, cpv-60122160;
- c) norme procedurale interne privind atribuirea contractelor de achiziție publică pentru: servicii de executor judecătoresc, cpv 75242110-8.

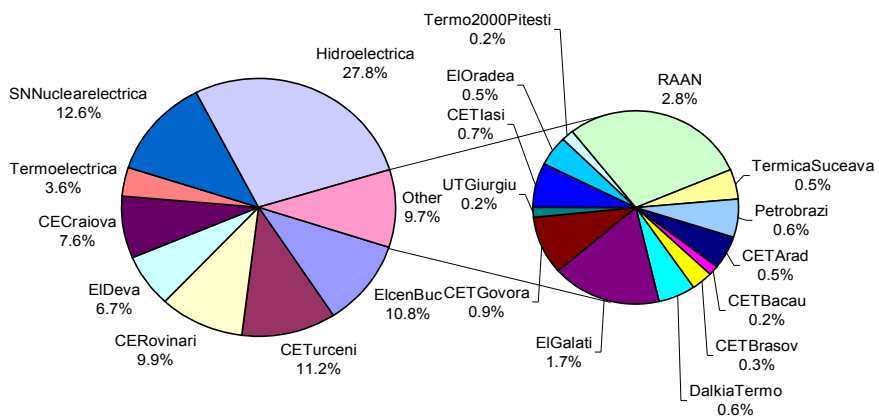
A N E X E

EVOLUȚIA PRODUCȚIEI DE ENERGIE ELECTRICĂ ÎN PERIOADA 1999 - 2007

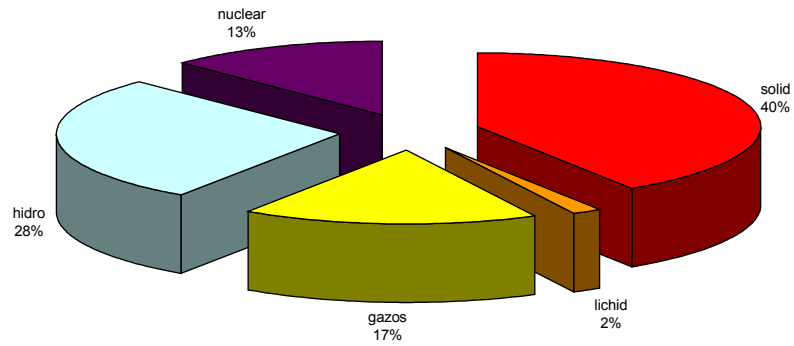

 Energie electrica produsa (TJ)	300067	251496	204883	195102	199714	198490	213361	220860	206104	194285	179611	187020	193896	198680	204862	204804	215028	224748	221004
 Energie electrica produsa (TWh)	83.40	69.90	56.91	54.20	55.48	55.14	59.27	61.35	57.25	53.97	49.89	51.95	53.86	55.19	56.91	56.89	59.73	62.43	61.39

Cote de participare la energia electrica livrata in retele ale producatorilor cu unitati dispecerizabile - 2007

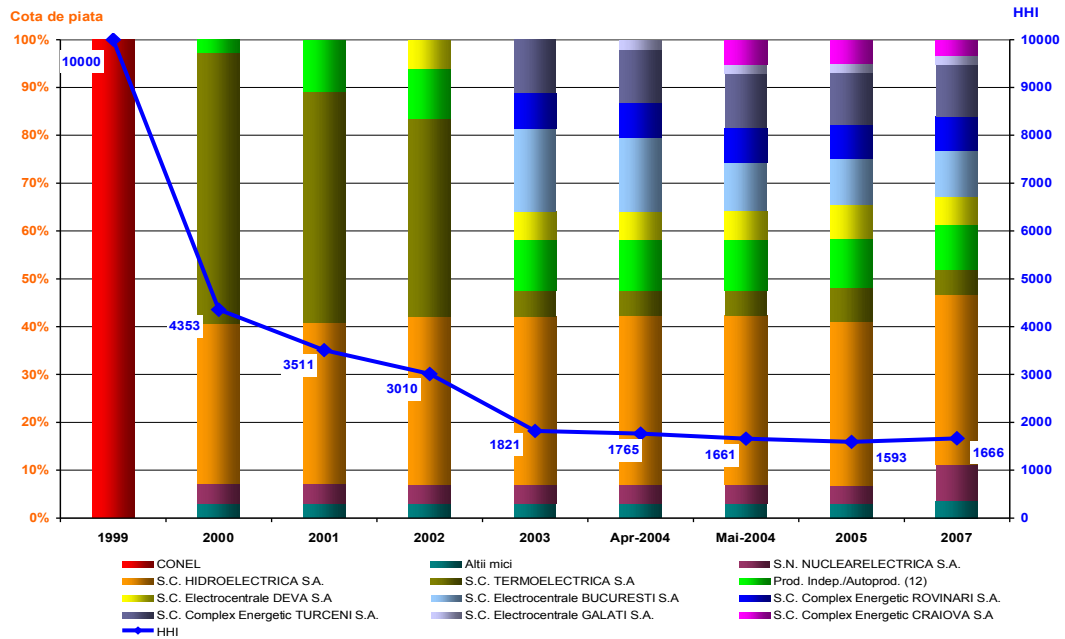
Structura pe tipuri de resurse a energiei livrate in retele de producatorii cu unitati dispecerizabile in 2007

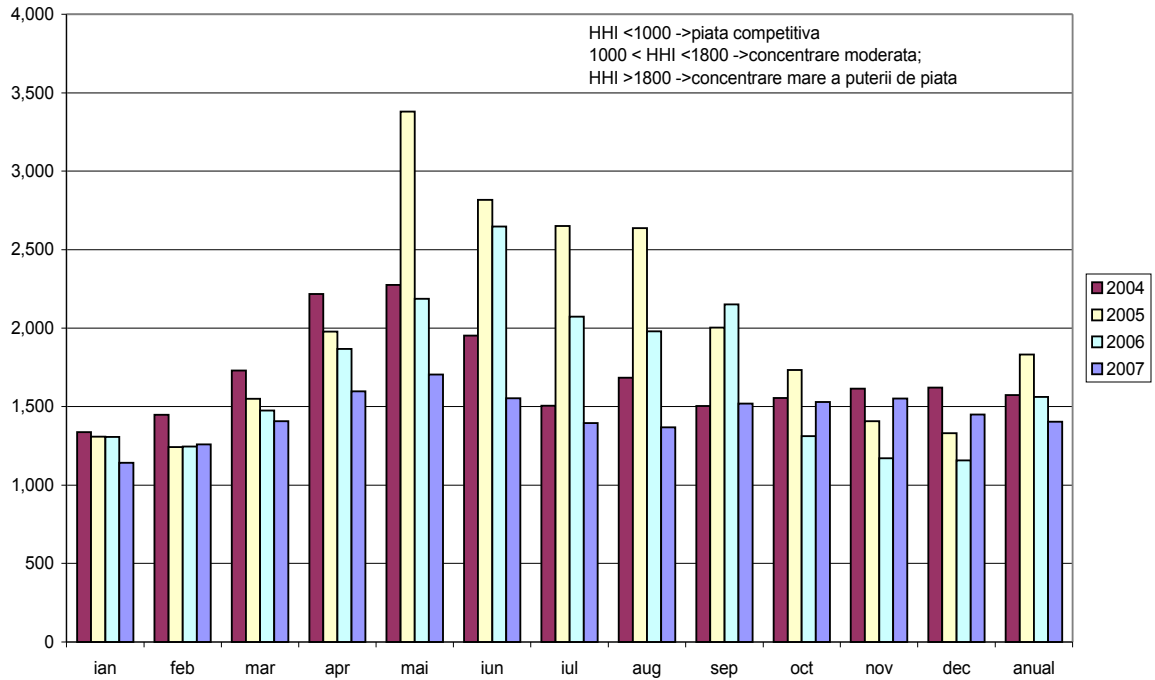
Valorile corespund energiei electrice livrate de producătorii participanți la piața angro, ținându-se seama de structura consumului de combustibil/alte resurse ale fiecăruia.

**Indicatorul Herfindahl-Hirschman (HHI) si Cotele de piata ale producătorilor
Dinamica indicatorilor de concentrare a pietei.**

calculati pe baza capacitatii instalate a fiecarui producator detinator de unitati dispecerizabile

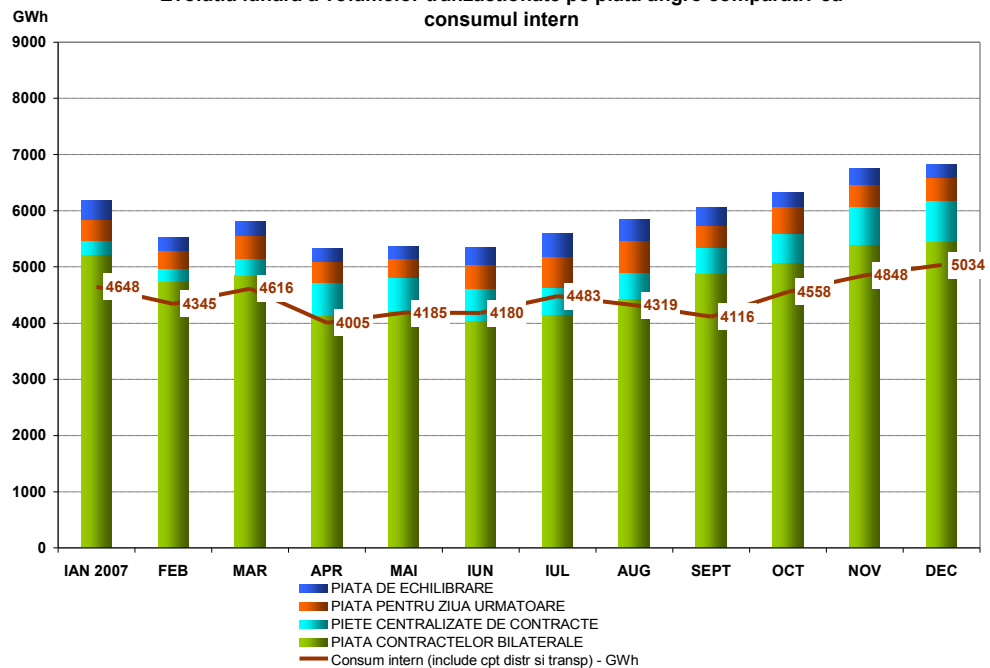

Evoluția lunară a indicelui Herfindahl-Hirschman pe piața angro de energie electrică în 2004, 2005, 2006 și 2007, calculat pe baza energiei electrice livrate

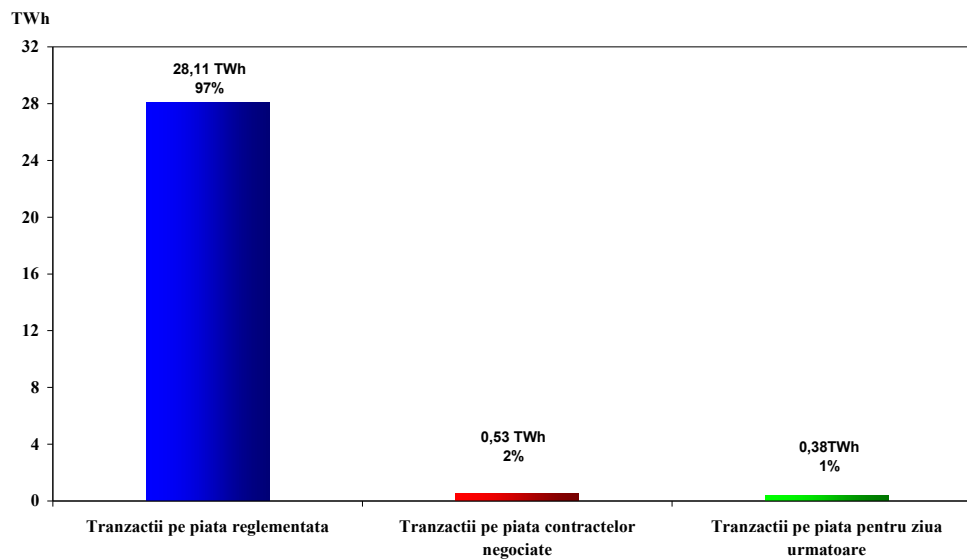

EVOLUȚIA STRUCTURII PIEȚEI ANGRO DE ENERGIE ELECTRICĂ - 2007

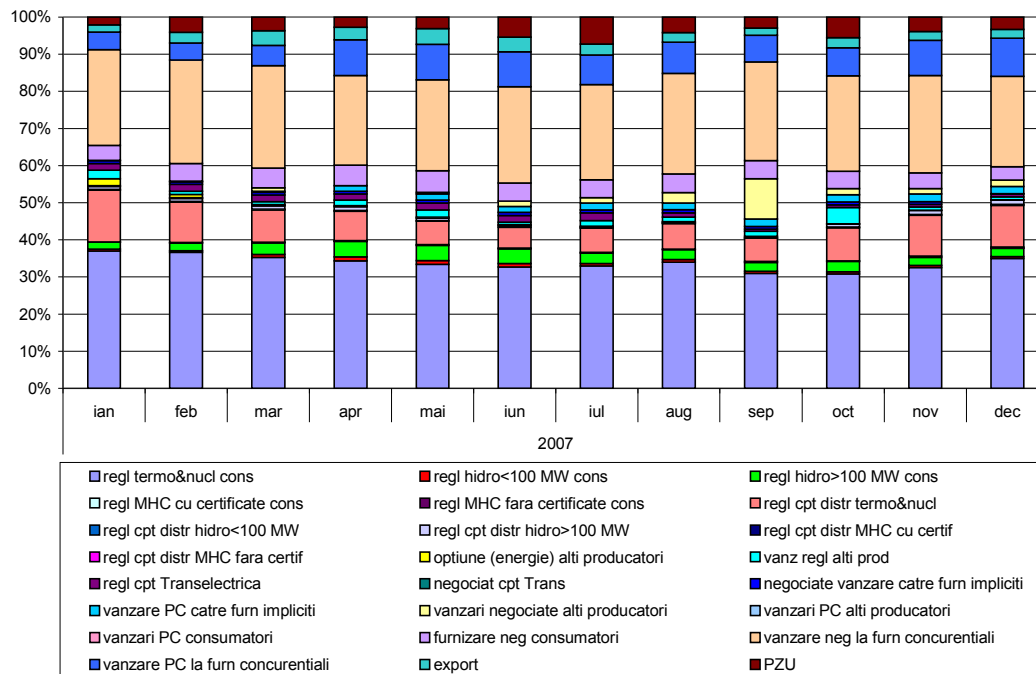
Evoluția lunară a volumelor tranzacționate pe piața angro comparativ cu consumul intern

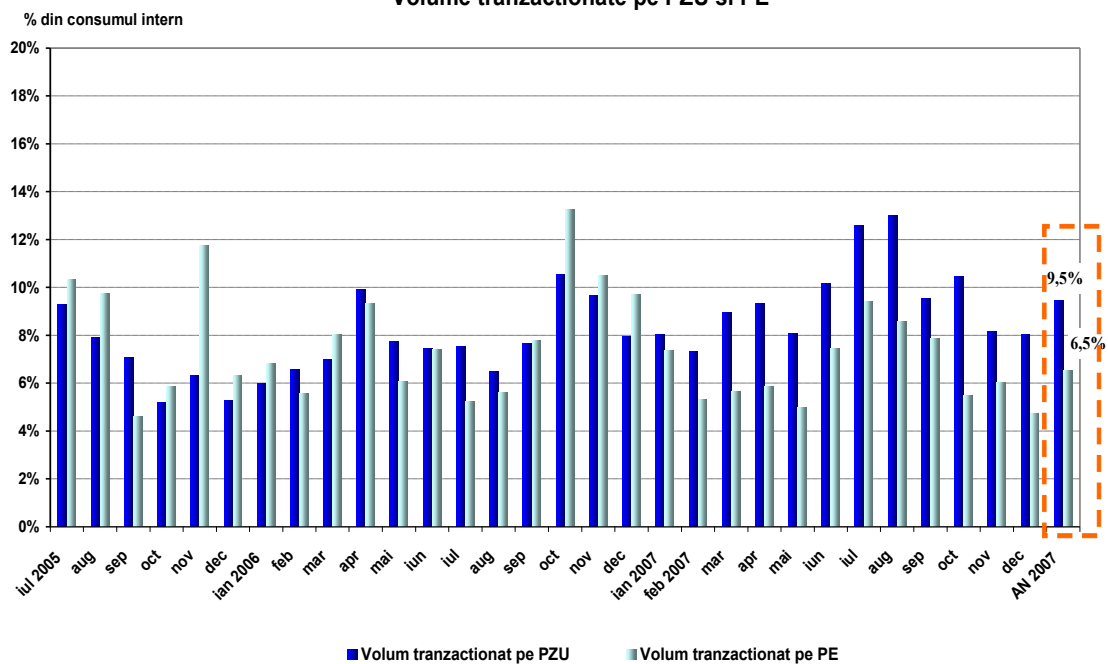
STRUCTURA TRANZACTIILOR DE ENERGIE ELECTRICA ALE FURNIZORILOR IMPLICITI SI OPERATORILOR DE DISTRIBUTIE DIN ZONA GEOGRAFICA DESERVITA - 2007

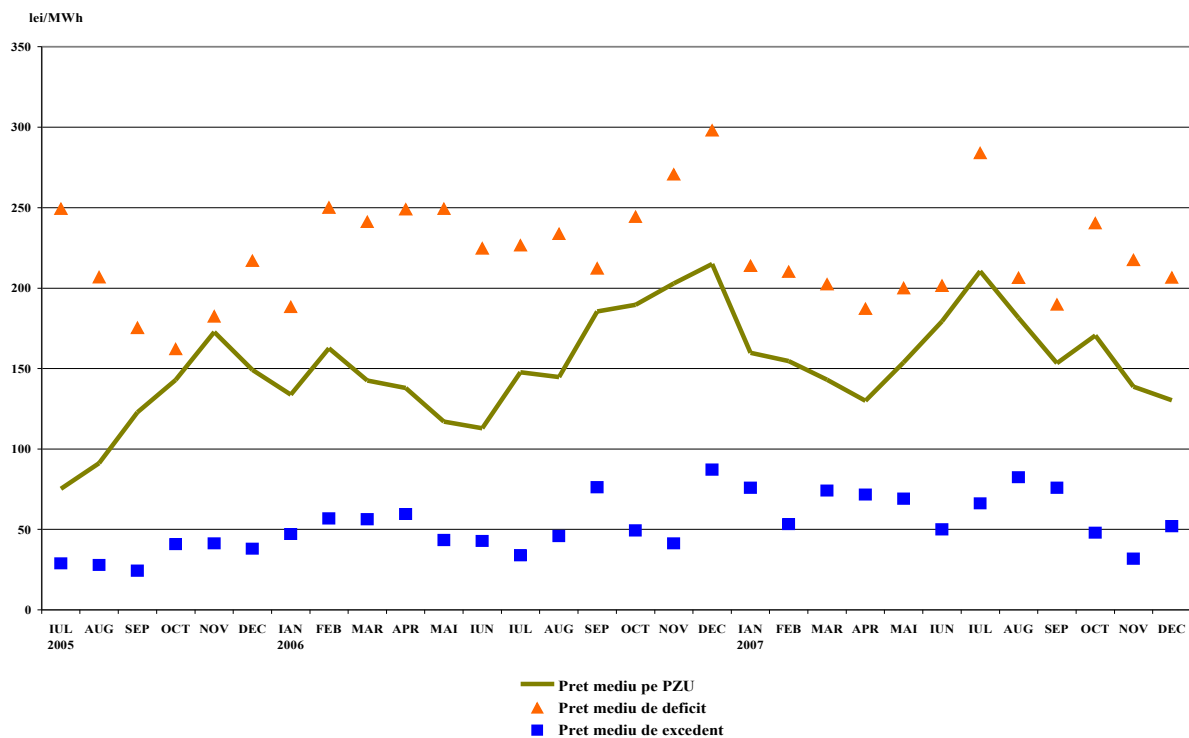
Evolutia pe ultimele 12 luni a structurii (inainte de ziua de livrare) a vanzarilor producatorilor detinatori de unitati dispecerizabile

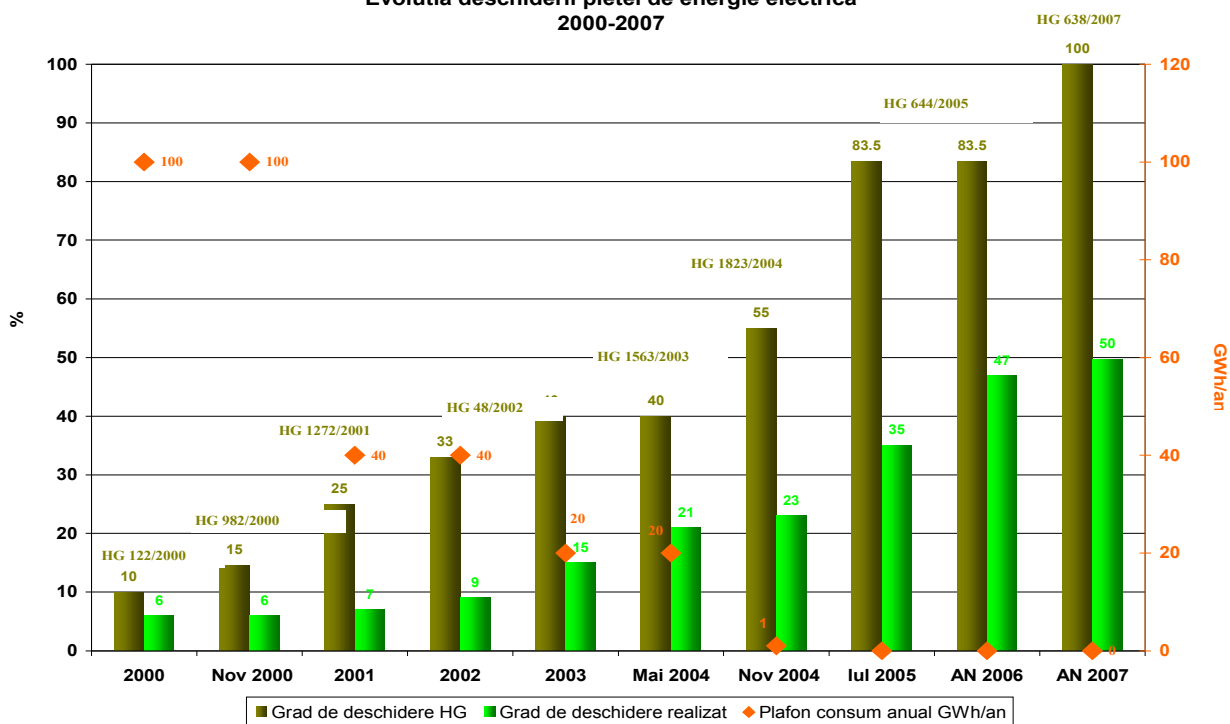
Volume tranzactionate pe PZU si PE

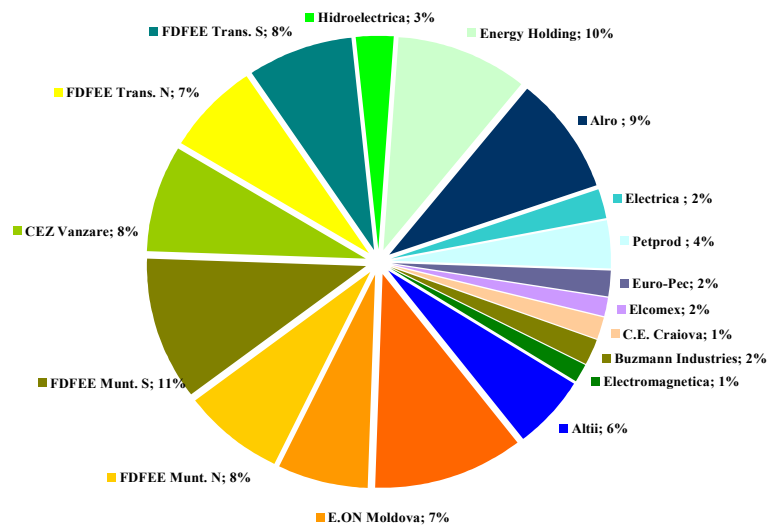
Preturi medii lunare inregistrate pe PZU si PE iulie 2005 - decembrie 2007

Evolutia deschiderii pietei de energie electrica 2000-2007

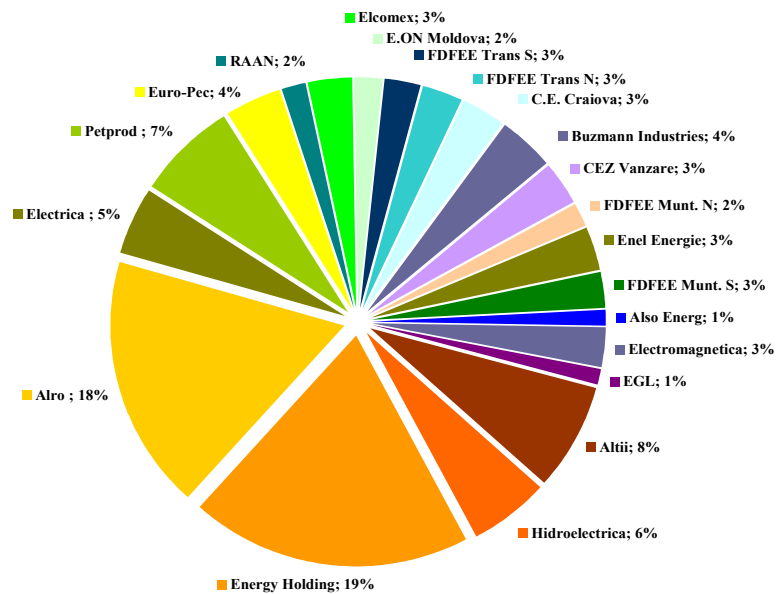
Cote de piata ale furnizorilor de energie electrica pentru consumatorii finali - 2007 -

Consum final 2007: 44796 GWh

Categoria "Alti" include 41 de furnizori ale caror cote de piata individuale sunt sub 1%

**Cote de piata ale furnizorilor pe piata concurentiala
- 2007 -**

Consum eligibili 2007: 22262 GWh

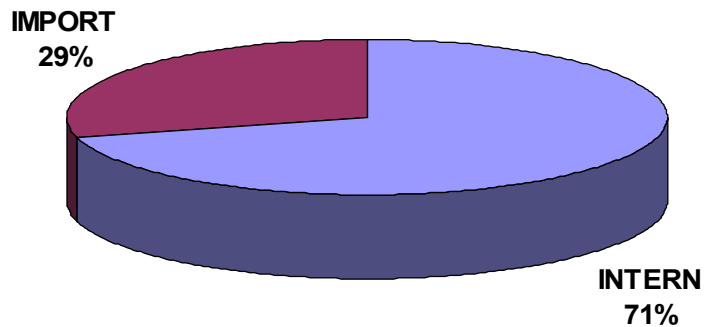
Indicatori concentrare piata:

HHI - 904

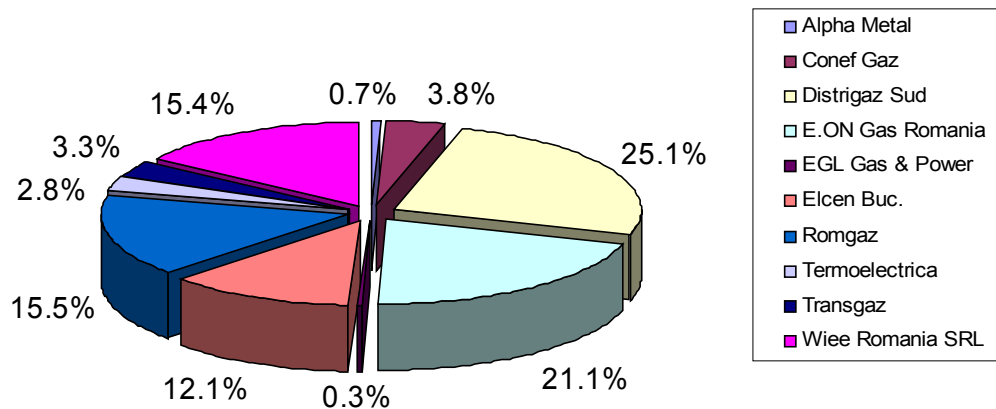
C3 - 44%; C1 - 19%

Categoria "Altii" include 31 de furnizori ale caror cote de piata individuale sunt sub 1%

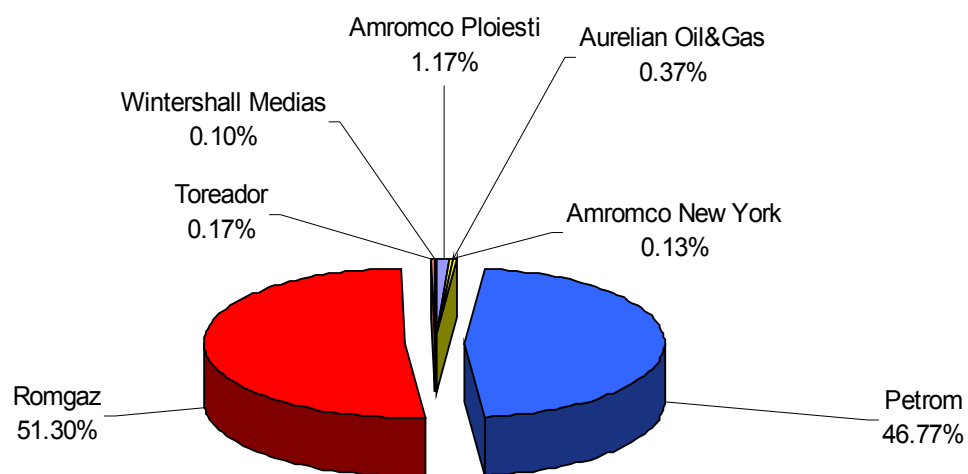
Tipul surselor de gaze naturale în anul 2007

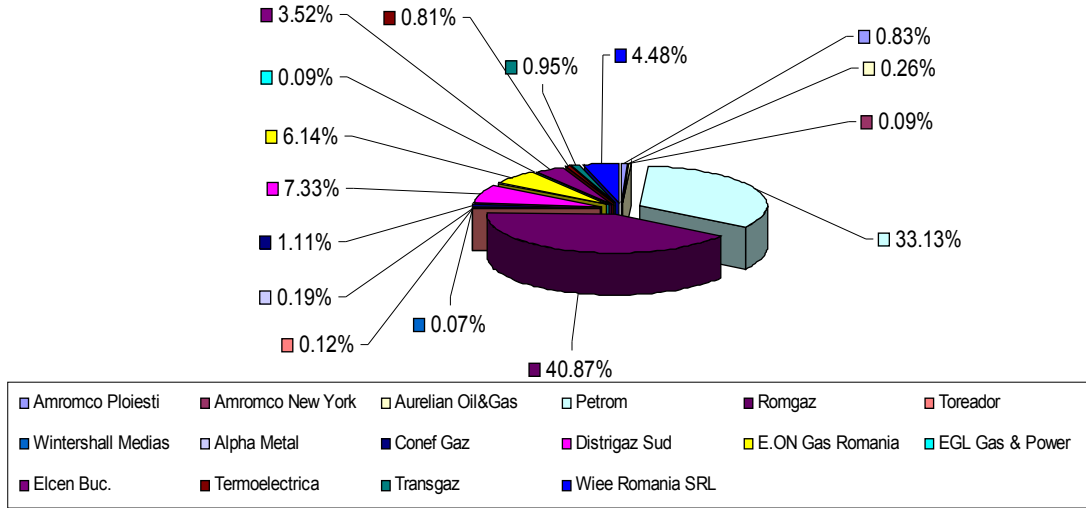
Structura importului de gaze naturale in anul 2007

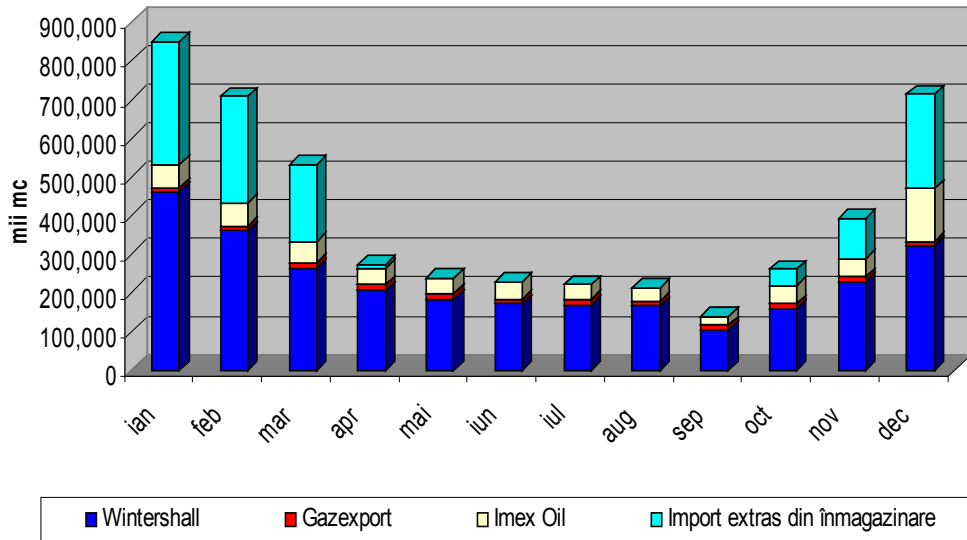
Structura gazelor din producția internă în anul 2007

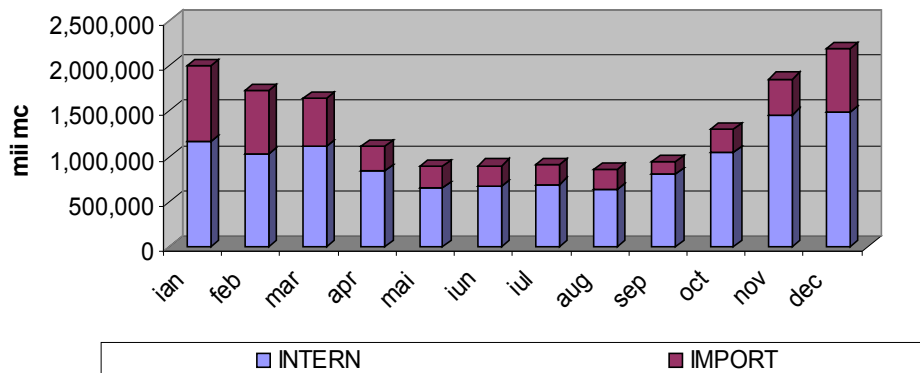
Total surse în anul 2007

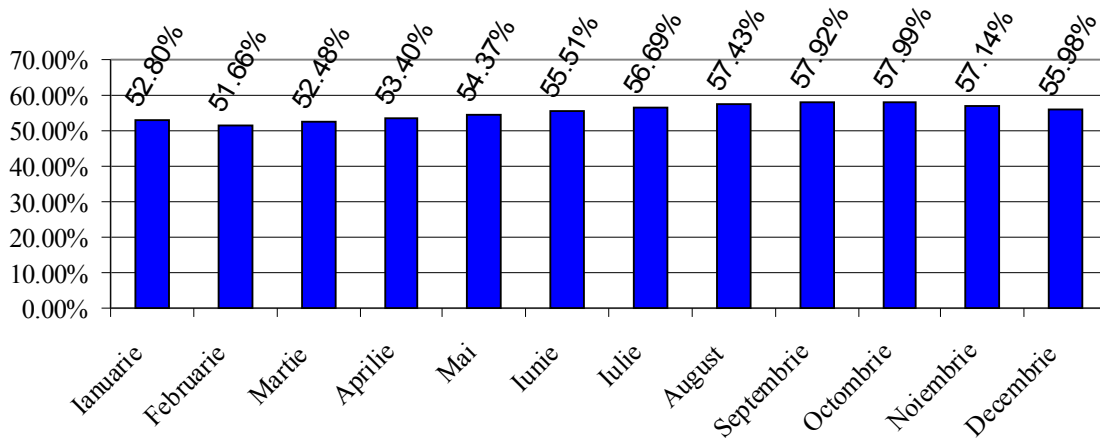
Structura lunară a consumului de gaze naturale din import în anul 2007

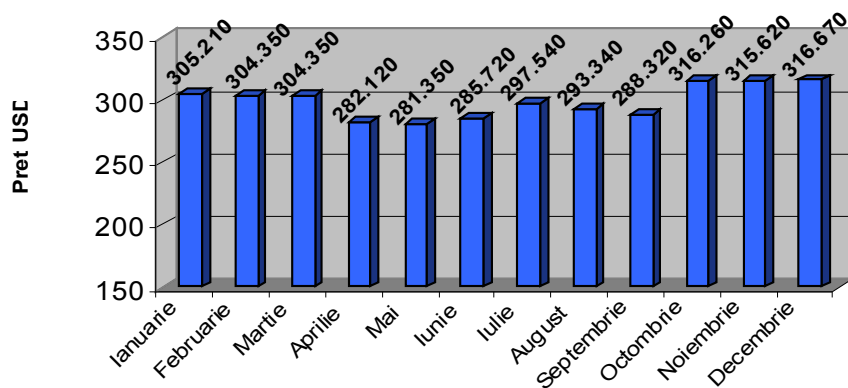
Consumul intern lunar și acoperirea cu gaze naturale în anul 2007 (intern, import)

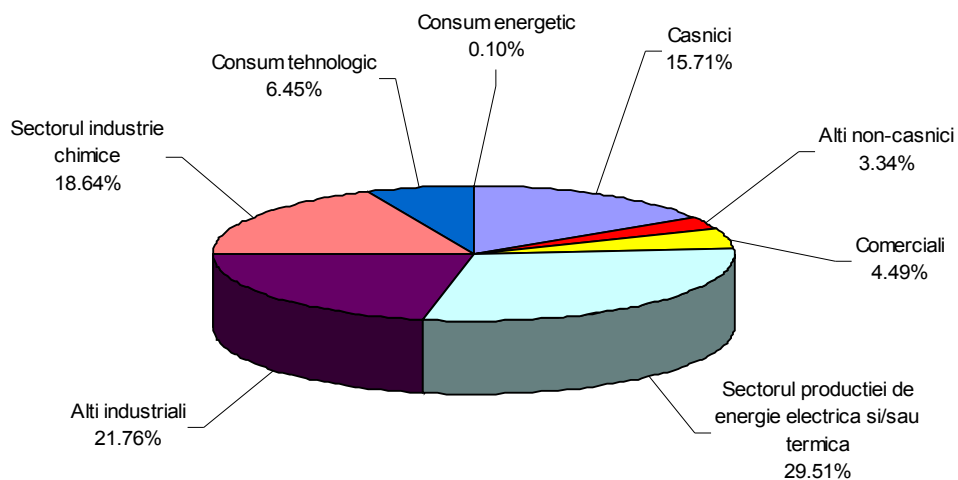
Gradul lunar de deschidere a pieței interne în anul 2007 (cumulat)

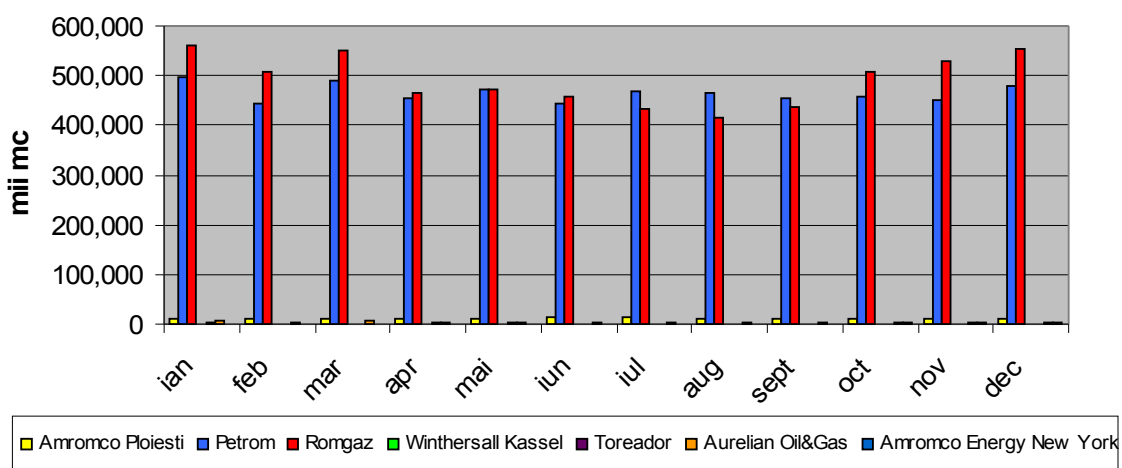
Evoluția prețului mediu al gazelor naturale de import în anul 2007

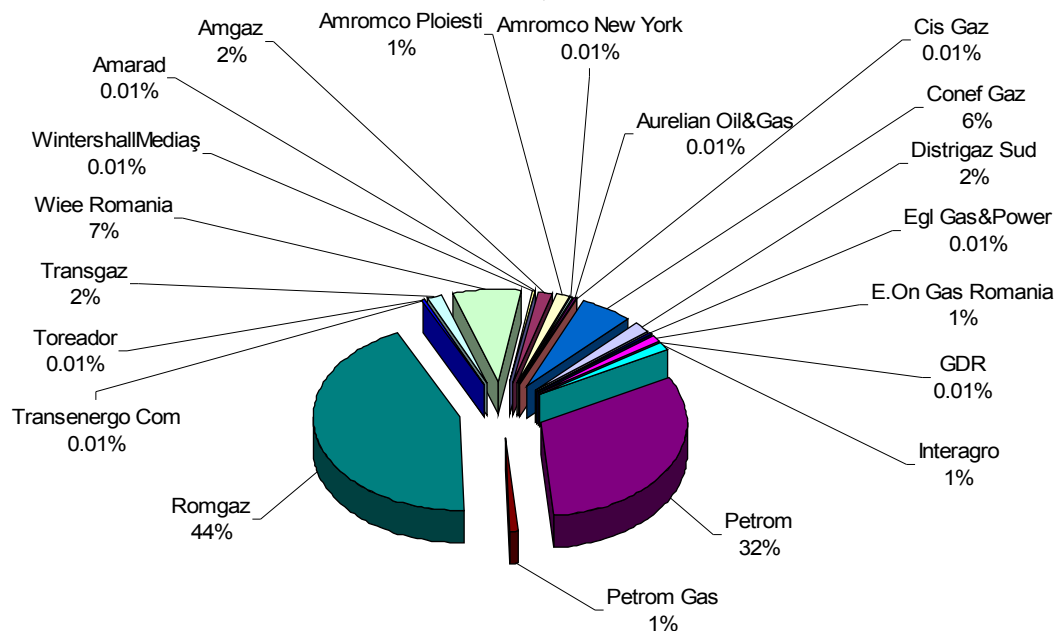
Structura cantităților de gaze naturale furnizate consumatorilor finali în anul 2007

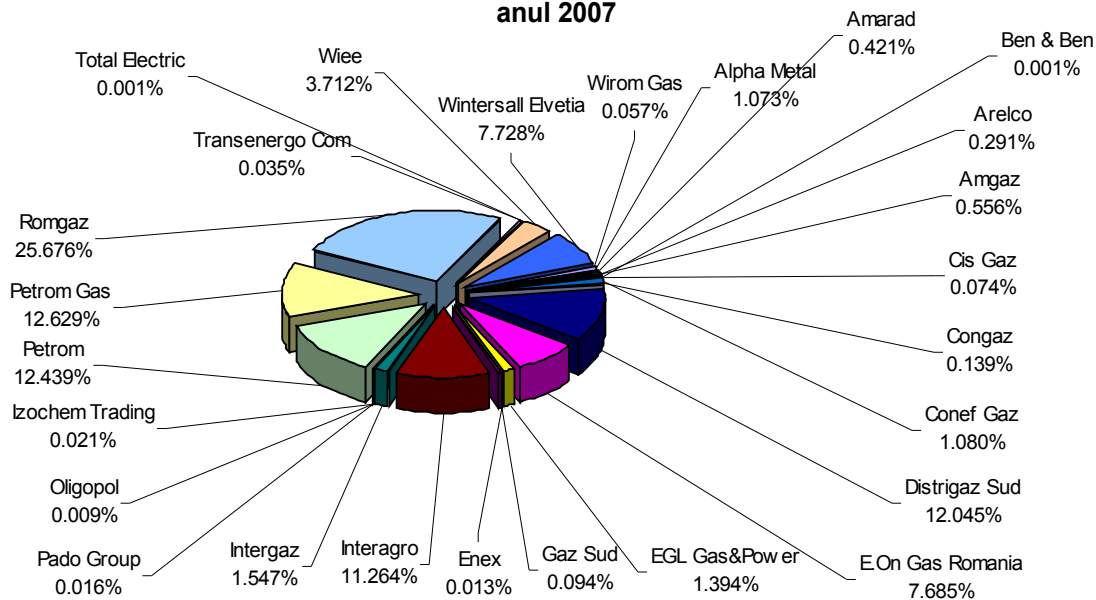
Evoluția lunară a cantităților de gaze naturale realizate de producătorii interni în anul 2007

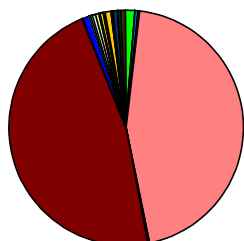
Cota furnizorilor interni pe piața en-gros în anul 2007

Cota de piața a furnizorilor interni de gaze naturale pe piața liberă în anul 2007

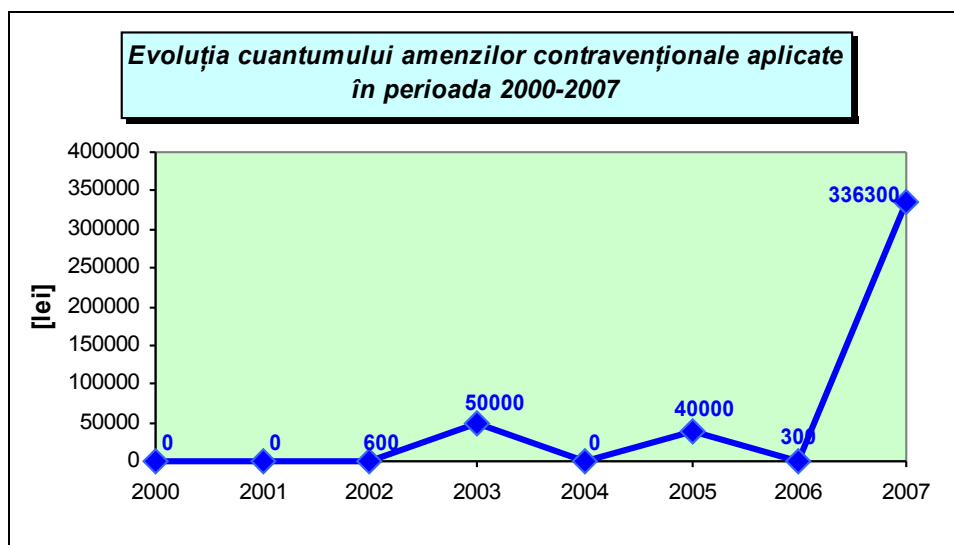
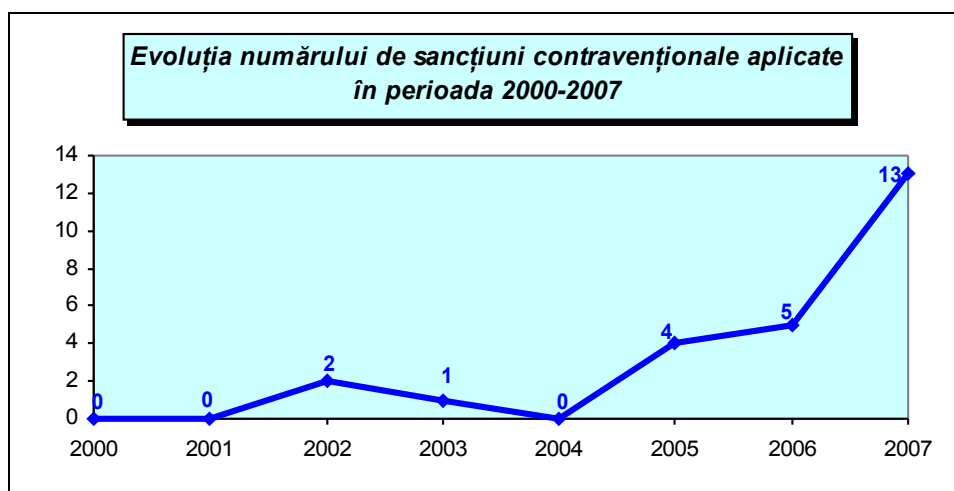
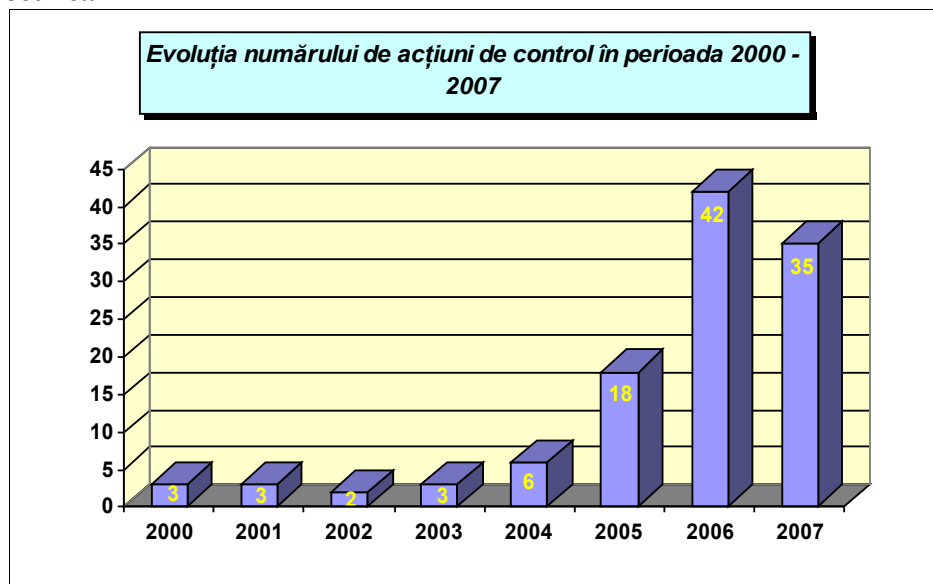
Cota de piață a distribuitorilor pe piața reglementată în anul 2007

■ Amarad	■ Apopi & Blumen	□ Auraplast	□ Ben & Ben
■ Berg Sistem Gaz	■ Congaz	■ Construct P&G	□ Cordon Gaz
■ Coviconstruct	■ CPL Concordia	■ Design Proiect	■ Distrigaz Sud
■ Distrigaz Vest	■ E.On Gas Romania	■ Euro Seven	■ Gaz Est Vaslui
■ Gaz Nord Est	□ Gaz Sud	□ Gazvest	□ G.D.R.
■ Hargita Gaz	■ Intergaz	■ MM Data	■ Megaconstruct
■ Nord Gaz	■ Oligopol	■ Ottogaz	■ Petrom Distribuție
■ Progaz Distribution	■ Romgaz	■ Salgaz Salonta	■ Timgaz
■ Tulcea Gaz	■ Vega 93	■ Vital Gaz	■ Wirom Gas

Amarad	0.04%	Design Proiect	0.01%	Hargita Gaz	0.24%	Salgaz Salonta	0.12%
Apopi & Blumen	0.01%	Distrigaz Sud	47.44%	Intergaz	0.02%	Timgaz	0.07%
Auraplast	0.01%	Distrigaz Vest	0.12%	MM Data	0.02%	Tulcea Gaz	0.37%
Ben & Ben	0.01%	E.On Gas Romania	45.21%	Megaconstruct	0.10%	Vega 93	0.01%
Berg Sistem Gaz	0.02%	Euro Seven	0.01%	Nord Gaz	0.34%	Vital Gaz	0.52%
Congaz	1.14%	Gaz Est Vaslui	0.90%	Oligopol	0.01%	Wirom Gas	0.48%
Construct P&G	0.01%	Gaz Nord Est	0.05%	Ottogaz	0.24%		
Cordon Gaz	0.01%	Gaz Sud	0.25%	Petrom	1.03%		
Coviconstruct	0.21%	Gazvest	0.37%	Progaz	0.05%		
CPL Concordia	0.31%	G.D.R.	0.28%	Romgaz	0.01%		

Energie electrică

Gaze naturale

Structura sancțiunilor contravenționale pe Oficii Teritoriale

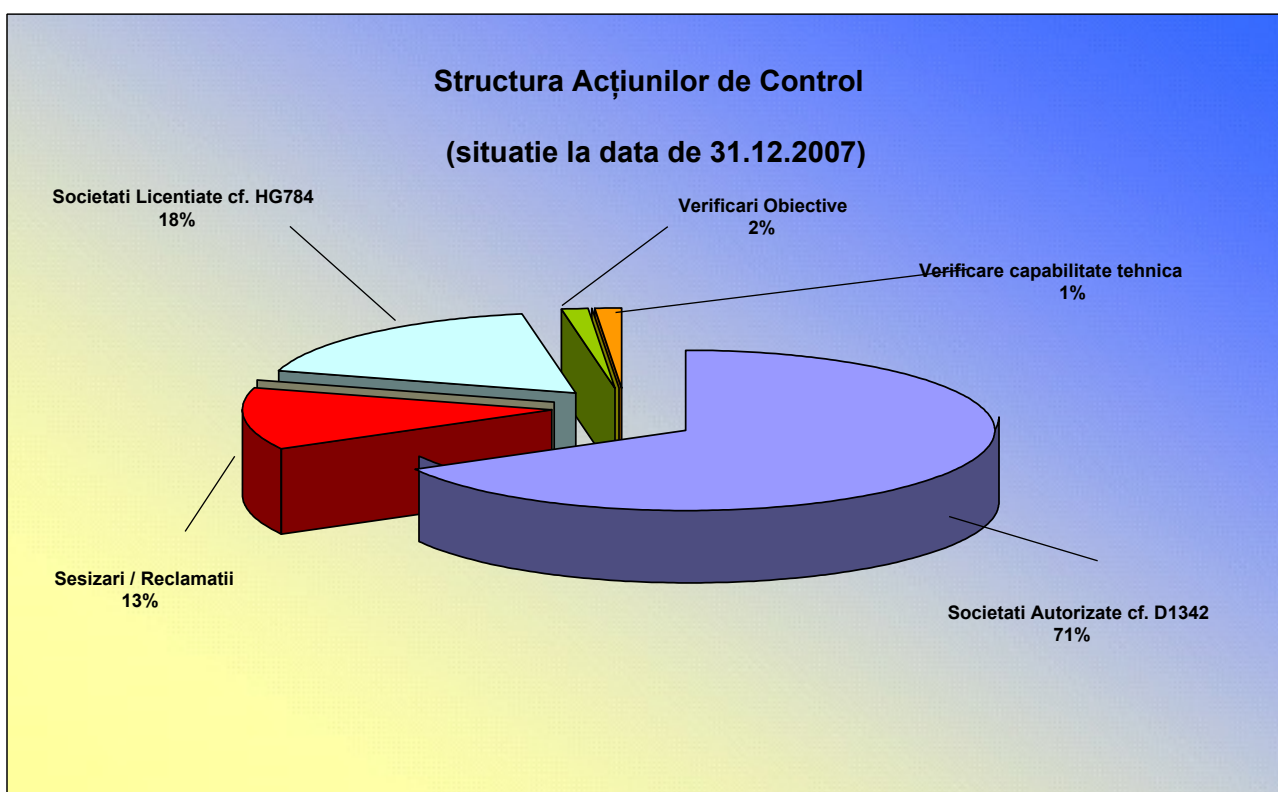
Sanctiune	SCG	Arad	Braşov	Bucureşti	Cluj	Constanţa	Craiova	Iaşi	Sibiu	Tg.Mureş	Total
Avertismente	3	2	5	4	0	1	6	3	0	1	25
1.500 RON	2	1	1	7	0	1	0	2	0	0	14
3.000 RON	7	3	0	6	0	2	10	1	1	1	31
4.500 RON	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2
6.000 RON	2	0	1	2	0	2	5	0	0	0	12
9.000 RON	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
10.000 RON	0	1	0	0	0	0	0	0	1	2	4
12.000 RON	3	0	0	0	0	1	0	0	0	0	4
17.000 RON	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2
24.000 RON	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
25.000 RON	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2
30.000 RON	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
50.000 RON	2	1	0	0	0	0	0	0	1	2	6
Total	21	8	9	22	0	7	21	6	3	9	106

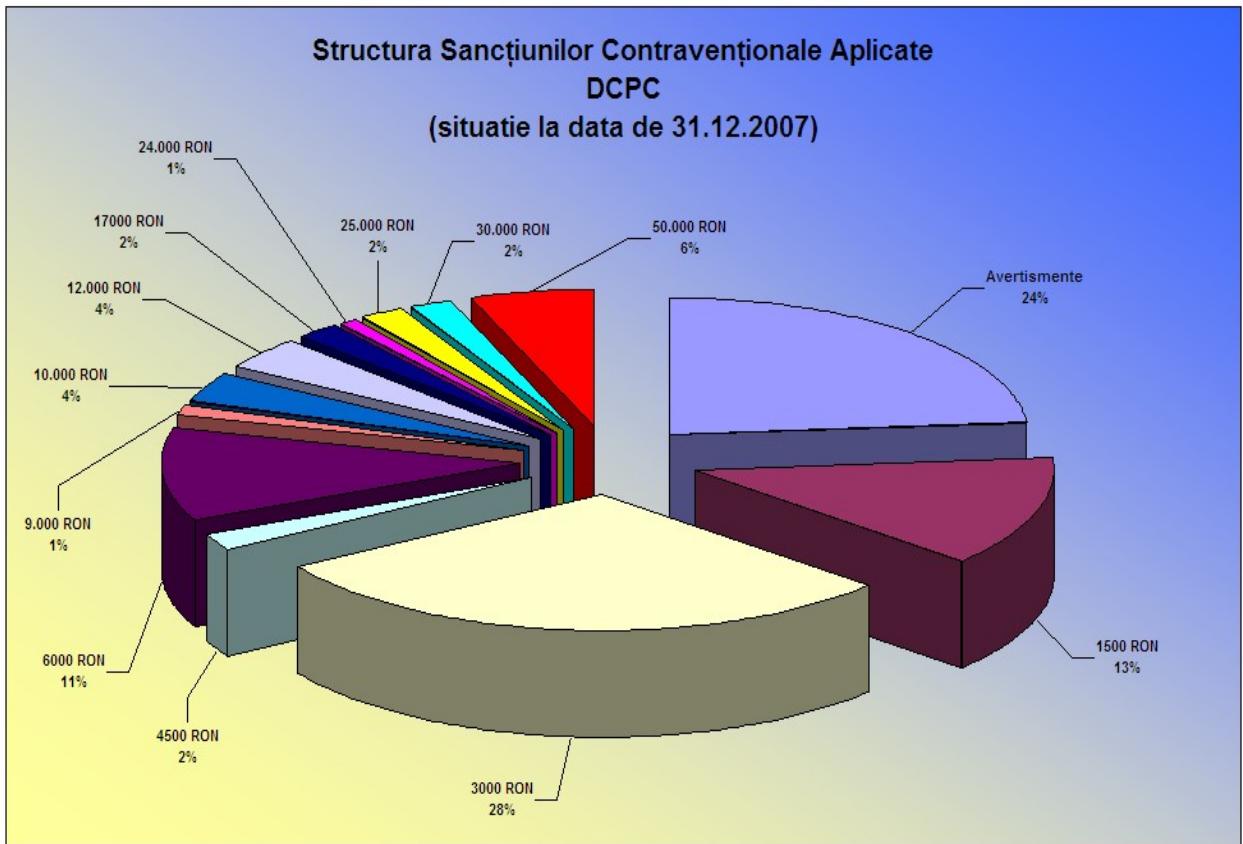
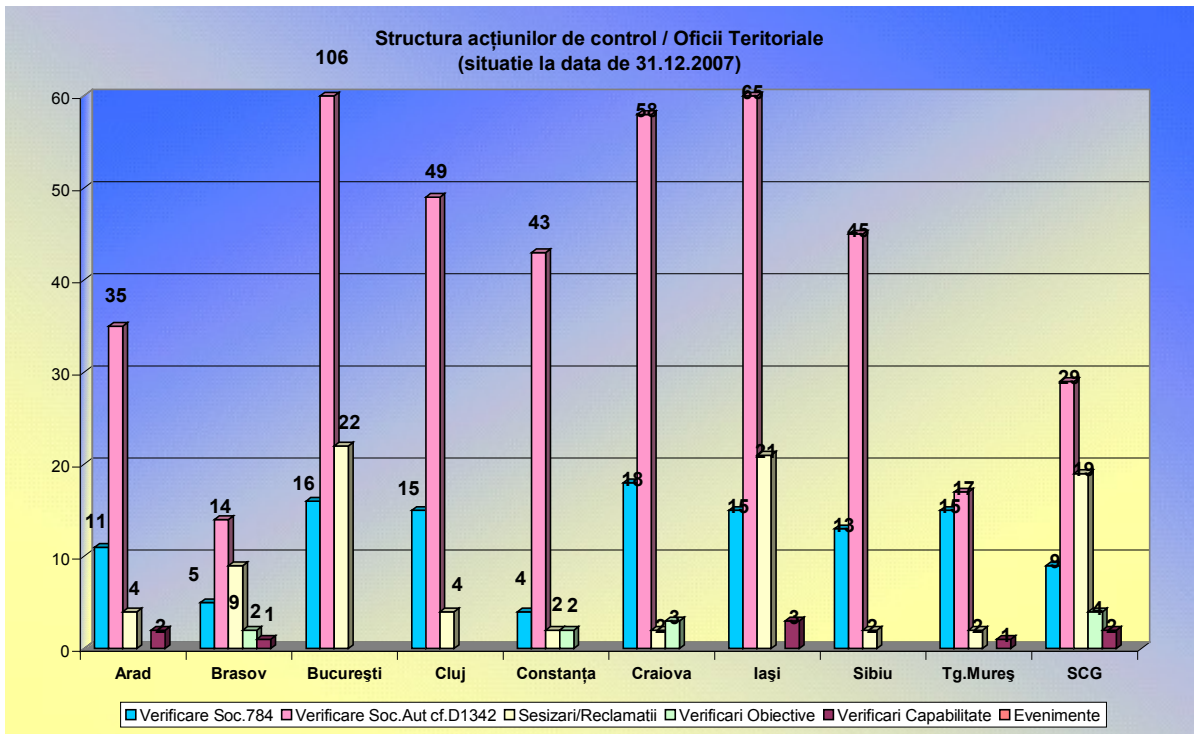
Persoane Juridice:

Sanctiune	SCG	Arad	Braşov	Bucureşti	Cluj	Constanţa	Craiova	Iaşi	Sibiu	Tg.Mureş	Total
Avertismente	3	0	3	4	0	1	4	3	0	1	19
1.500 RON	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
3.000 RON	6	3	0	5	0	2	8	0	1	0	25
4.500 RON	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.000 RON	0	0	1	2	0	2	4	0	0	0	9
9.000 RON	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
10.000 RON	0	1	0	0	0	0	0	0	1	2	4
12.000 RON	3	0	0	0	0	1	0	0	0	0	4
17.000 RON	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2
24.000 RON	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
25.000 RON	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2
30.000 RON	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
50.000 RON	2	1	0	0	0	0	0	0	1	2	6
Total	16	5	5	14	0	6	16	3	3	8	76

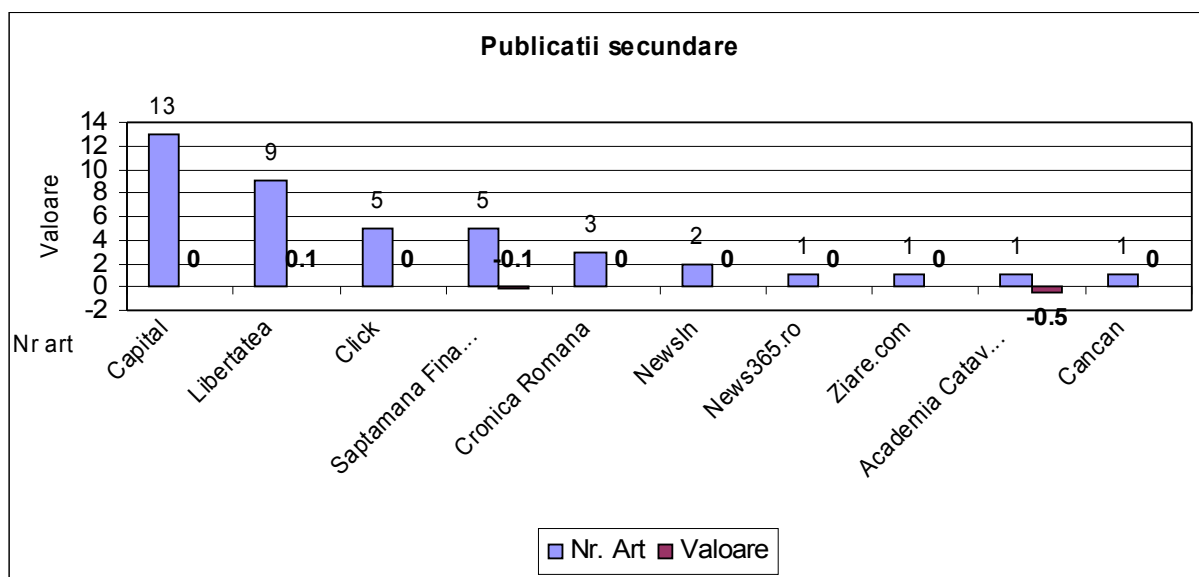
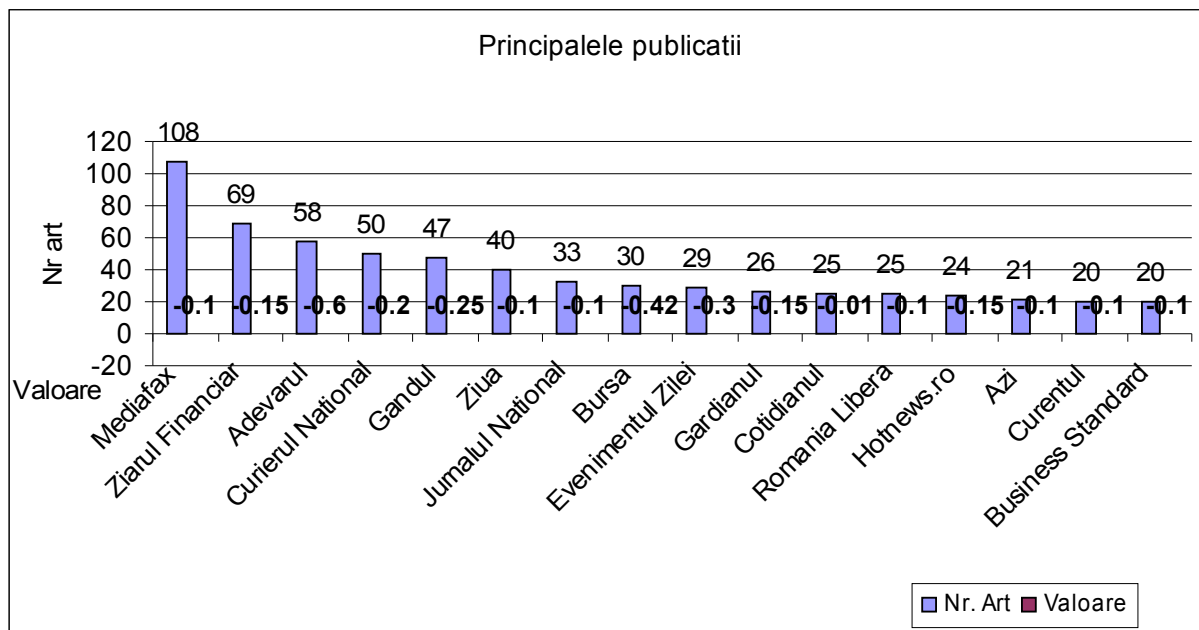
Persoane Fizice :

Sanctiune	SSG	Arad	Braşov	Bucureşti	Cluj	Constanţa	Craiova	Iaşi	Sibiu	Tg.Mureş	Total
Avertismente	0	2	2	0	0	0	2	0	0	0	6
1.500 RON	2	1	0	7	0	1	0	2	0	0	13
3.000 RON	1	0	0	1	0	0	2	1	0	1	6
4.500 RON	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2
6.000 RON	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	3
9.000 RON	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10.000 RON	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12.000 RON	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17.000 RON	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24.000 RON	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25.000 RON	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30.000 RON	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50.000 RON	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	5	3	4	8	0	1	5	3	0	1	30

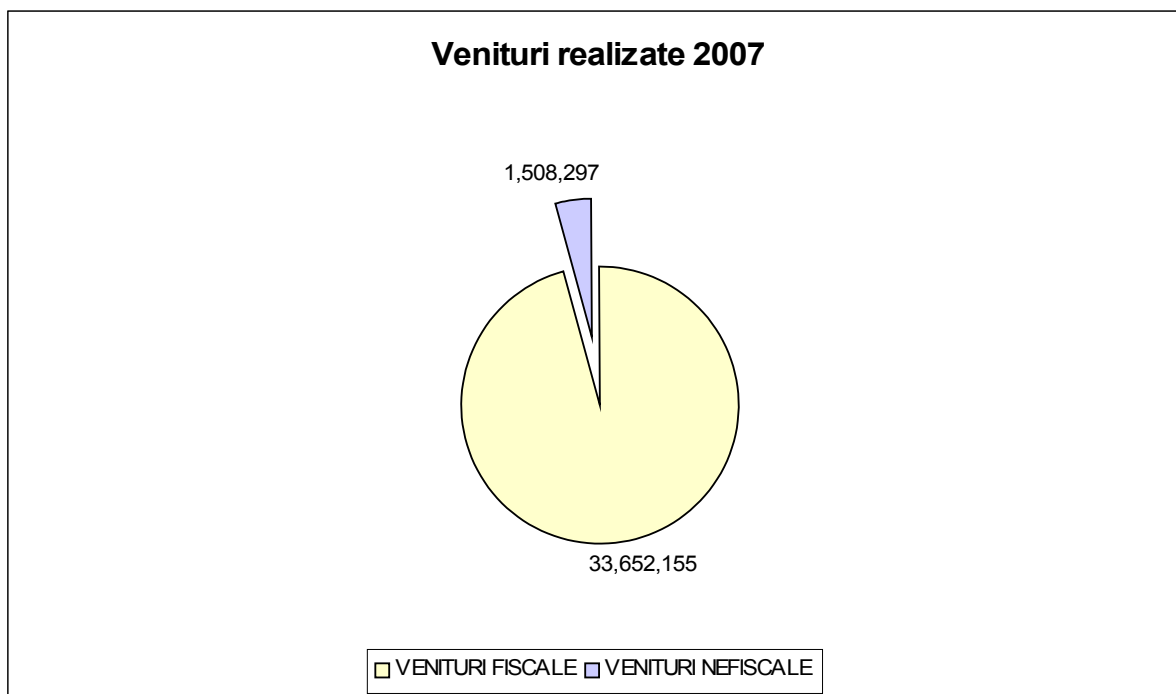

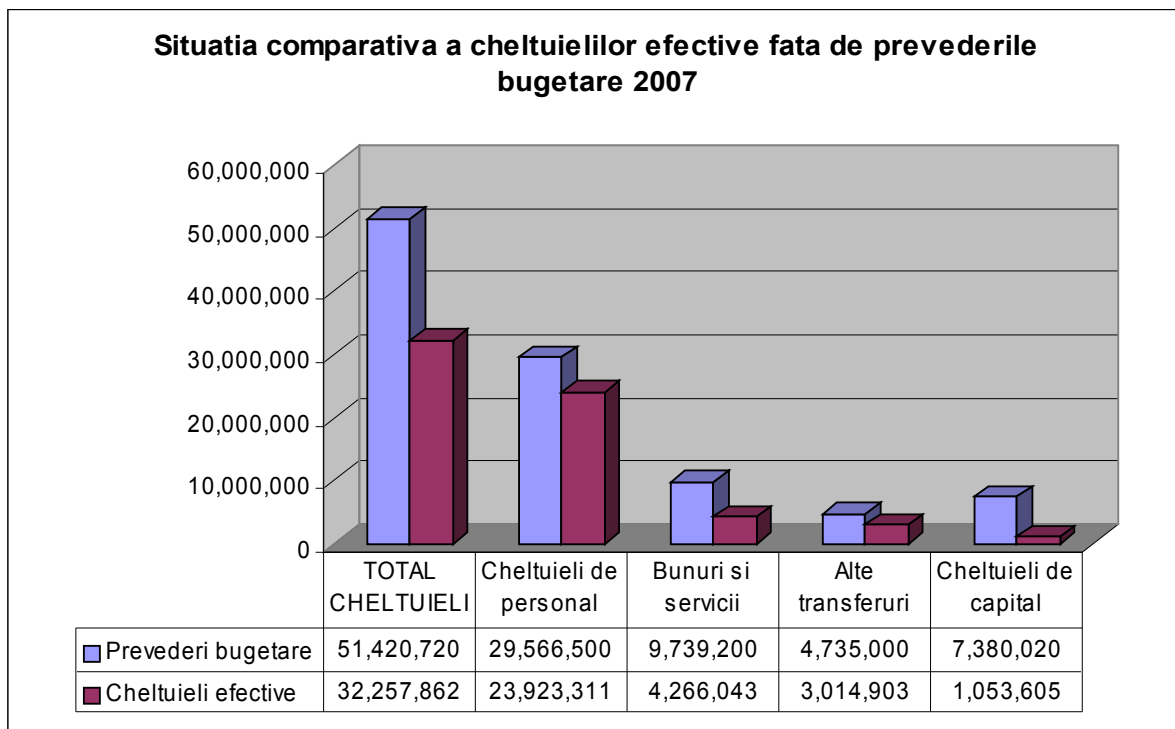
Distribuția pe publicații a articolelor de presă referitoare la activitatea ANRE

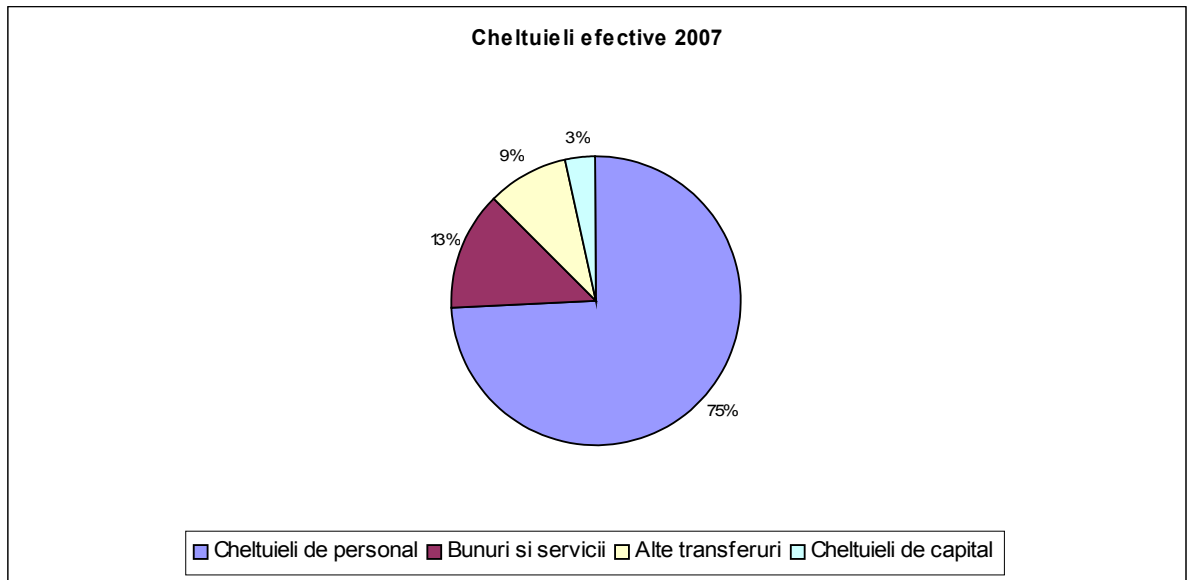
Ponderea veniturilor fiscale încasate în totalul veniturilor încasate realizate în 2007

Realizarea cheltuielilor efective realizate în anul 2007, comparativ cu prevederile bugetare

Ponderea titlurilor de cheltuieli realizate, în totalul cheltuielilor efective pe anul 2007

STRUCTURA ORGANIZATORICĂ a ANRE

